

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon
kirkkokäsikirja III

*Kirkollisten toimitusten
kirja*

*Vihkimiset, virkaan asettamiset
ja tehtävään siunaamiset*

*Hyväksytty kirkolliskokouksessa
8. marraskuuta 2003*

SISÄLLYS

Kirkollisten toimitusten kirjan käyttäjälle.....	6
--	---

2. Vihkimiset, virkaan asettamiset ja tehtävään siunaamiset

Papiksi vihkiminen.....	10
Diakonian virkaan vihkiminen.....	32
Piispan virkaan vihkiminen.....	53
Kirkkoherran virkaan asettaminen.....	73
Kappalaisen virkaan asettaminen.....	92
Seurakunnan tehtävään siunaaminen.....	111
Lähetystyöhön siunaaminen.....	130
Kirkon erityistehtävään siunaaminen.....	149
Kirkon vihkiminen.....	168
Hautausmaan tai siunauskappelin vihkiminen.....	189
Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin.....	199

1. Kasuaalitoimitukset

Kaste.....	9
Lapsen kaste.....	10
Hätäkaste.....	25
Hätäkasteen vahvistaminen.....	26
Nuoren ja aikuisen kaste.....	37
Kaste jumalanpalveluksen yhteydessä.....	48
Konfirmaatio.....	55
Konfirmaatiomessu A.....	56
Konfirmaatiomessu B.....	75
Kirkon yhteyteen ottaminen.....	87
Avioliiton solmiminen.....	95
Avioliittoon vihkiminen.....	96
Morsiusmessu.....	109
Avioliiton siunaaminen.....	128
Hautaus.....	138
Hautaan siunaaminen.....	139
Hautausmessu.....	164
Maahan kätkeminen.....	183
Yksityinen rippi.....	188
Ehtoollinen sairaan luona.....	194
Rukoushetkiä.....	205
Sairaam luona.....	206
Kuolevan luona.....	212
Läheisen kuoltua.....	218
Surukodissa.....	224
Kriisitilanteessa.....	229
Kodin siunaaminen.....	242

Lauluja kasuaalitoimituksiin.....	251
Liturgisia sävelmiä.....	252
Psalmin kertosäkeitä.....	258
Lauluja.....	266

3. Rukoushetkiä

Rukoushetken rakenne.....	9
Perheen juhlia.....	17
Pyhän kasteen muistaminen.....	18
Kouluun lähtevien siunaaminen.....	21
Avoliittoon vihkimisen vuosipäivä.....	26
Syntymäpäivä.....	32
Kodin siunaaminen.....	36
Sairaus.....	42
Sairaana luona.....	43
Kuolevana luona.....	48
Suru.....	52
Läheisen kuoltua.....	53
Surukodissa.....	57
Sanomakellojen soidessa.....	61
Vainajan muistaminen.....	64
Läheisen haudalla.....	68
Kriisitilanteessa.....	72
Seurakunnan juhlia.....	82
Seurakunnan perustamisen muistopäivä.....	83
Kirkon rakentaminen.....	87
Kirkon vihkimisen muistopäivä.....	91
Kirkon esineistön käyttöön ottaminen.....	95
Seurakunnan toimitilojen siunaaminen.....	96
Työ.....	99
Kylvön siunaaminen.....	100
Sadosta kiittäminen.....	103
Koulun tai oppilaitoksen siunaaminen.....	109
Lukukauden aloittaminen.....	112
Hoitolaitoksen siunaaminen.....	117
Teollisuuslaitoksen, toimiston tai muun työpaikan siunaaminen.....	120
Lipun käyttöön ottaminen.....	125
Ruokarukoukset.....	129
Lauluja rukoushetkiin.....	133
Psalmin kertosäkeitä.....	135
Lauluja.....	137

Kirkollisten toimitusten kirjan käyttäjälle

*Iloitkaa iloitsevien kanssa, itkekää itkevien kanssa.
Room. 12:15*

Kristillinen kirkko on alusta asti ollut pyhissä toimituksissa läsnä jäsentensä elämän käännekohtissa ja juhlahetkissä, iloissa ja suruissa. Näiden toimitusten aineistoa on koottu Kirkollisten toimitusten kirjaan.

Kirjan ensimmäinen osa, Kasuaalitoimitukset, sisältää kirkolliset toimitukset, joista säädetään kirkkolaissa ja kirkkojärjestyksessä. Niiden johtaminen kuuluu papin virkaan. Kasuaalitoimitusten yhteyteen on otettu myös tavallisimpia rukoushetkiä sekä kodin siunaamisen kaava, jotka voi johtaa muukin kuin pappi.

Toinen osa sisältää virkaan vihkimiset, virkaan asettamiset ja seurakunnan tehtävään siunaamiset sekä kirkon, siunauskappelin ja hautausmaan vihkimiset. Kolmas osa sisältää rukoushetken kaavan sekä raamatuntekstejä, rukouksia ja musiikkiaineistoa eri tilanteisiin. Rukoushetken voi johtaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Kirkollisilla toimituksilla on oma erityisluonteensa, joka nousee toisaalta kunkin toimituksen sisällöstä ja sanomasta, toisaalta siinä kohdattavien ihmisten elämäntilanteesta. Tästä syystä tulisi aina ottaa ennalta yhteyttä niihin ihmisiin, joita toimitus koskee. Toimituskeskustelussa voidaan selvittää toimituksen merkitystä ja kulkua ja samalla tutustua siihen osallistuvien ihmisten elämäntilanteeseen. Tällöin voidaan myös sopia siitä, millä tavoin kukin osallistuu toimituksen toteuttamiseen. Tarkempia ohjeita annetaan Kirkollisten toimitusten oppaassa.

Kirkolliset toimitukset ovat osa seurakunnan jumalanpalveluselämää. Toimituksissa voidaan seurata kirkkovuotta käyttämällä sen mukaista rukous- ja tekstiaineistoa. Myös toimitusten rakenne ja niissä käytettävä aineisto rakentavat siltaa seurakunnan yhteiseen jumalanpalvelukseen. Kirkon pyhät toimitukset tuovat seurakuntalaisten elämään Jumalan sanan lupaukset ja Jumalan siunauksen. Seurakuntalaisten osallistuminen ja yhteinen rukous luovat seurakuntayhteyttä.

Kirkollisten toimitusten tilannesidonnaisuudesta johtuu, että kaavat ovat joustavia ja toimitus voidaan toteuttaa joko rikkaasti tai pelkistetysti. Eri toteutusmahdollisuudet käyvät ilmi kunkin toimituksen yhteydessä. Kaavoissa on ilmaistu sisennyksin ne osat, jotka voidaan jättää pois. Kaavojen yksityiskohdissa on vaihtoehtoja ja usein myös vapaan muotoilun mahdollisuus. Toimituksen puhe laaditaan yleensä kutakin tilannetta varten. Myös esirukous voidaan valmistella tilanteen mukaan.

Kirkollisiin toimituksiin on laadittu uusia psalmien kertosakeitä ja lauluja. Myös ne liittyvät toimitukset seurakunnan muuhun jumalanpalveluselämään. Lauluilla voidaan rikastuttaa kunkin toimituksen sisältöä. Niitä voidaan käyttää virsien sijasta. Kertosäkeet ja laulut ovat myös virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä.

Merkkien selitykset:

- L** Liturgi
- P** Pappi
- E** Esilukija
- S** Seurakunta
- *** Seurakunta seisoo.
- +** Liturgi tai pappi siunaa seurakunnan ristinmerkillä.
- (+)** Liturgi, pappi tai esilukija voi tehdä ristinmerkin.
- []** Hakasulkeissa oleva teksti voidaan jättää pois.
Sisennetty kohta voidaan jättää pois.

2.

VIHKIMISET, VIRKAAN ASETTAMISET JA TEHTÄVÄÄN SIUNAAMISET

PAPIKSI VIHKIMINEN

Papiksi vihkimisen toimittaa hiippakunnan piispa yleensä tuomiokirkossa. Jos piispanvirka on avoinna tai piispa on sairauden vuoksi estynyt, vihkimisen voi toimittaa muu piispa. (KJ 5:1.) Piispa kutsuu vähintään neljä avustajaa.

Osanottajat tulevat kirkkoon ristikulkueena. Ensimmäisinä saapuvat ristinkantaja ja kynttiläkantajat, viimeisenä tulee piispa. Vihittäväillä on yllään alba.

Mikäli pappislupaus (KJ 5:6) annetaan vihkimismessun yhteydessä, se tapahtuu kohdassa 17, viimeisen kysymyksen jälkeen.

I Johdanto

*1. Alkuvirsi

Virsi 111 tai jokin kirkkovuoden ajankohdan mukaisista alkuvirsistä. Virren sijasta voi olla psalmi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Alkumusiikin aikana ristikulkue saapuu kuoriin.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan laulaa tai lausua.

Siunaus

Sävelmäsarjat 1–3:

L I - sän ja + Po - jan ja Py - hän Hen-gen ni-meen.

S Aa - men, aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

L I - sän ja + Po - jan ja Py - hän Hen-gen ni-meen.

S Aa - men, aa - men, aa - men.

Vuorotervehdys

Sävelmäsarjat 1–3:

L (piispa) Her-ran rau - ha ol-koon tei - dän kans-san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

Sävelmäsarja 4:

L (piispa) Her - ran rau - ha ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

TAI

Sävelmäsarjat 1–3:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

Sävelmäsarja 4:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

3. Johdantosanat ja vihittävien esittely

Johdantosanat

Liturgi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavaa:

L Rakkaat kristityt. Kristillinen seurakunta on Jumalan kansa ja Kristuksen ruumis. Se on elävistä kivistä rakennettu temppeli, jonka kulmakivenä on itse Kristus Jeesus. Kasteessa meidät kutsuttiin Jumalan palvelijoiksi. Saimme tehtäväksi viedä evankeliumin kaikille kansoille ja ylistää Jumalan suuria tekoja.

Vihittävien esittely

L Jumala on asettanut pappisviran evankeliumin julistamista ja opettamista sekä sakramenttien hoitamista varten. Kirkko kutsuu ja erottaa tähän virkaan niitä, joille uskotaan nämä tehtävät. Tänään heidät vihitään apostolisen perinteen mukaan kättenpäällepanemisella ja rukouksella pappisvirkaan palvelemaan Kristuksen kirkkoa.

Piispan kehotuksesta notaari lukee vihittävien nimet ja tehtävät.

4. Yhteinen rippi

Kehotussanat

Kehotussanat voivat olla myös vapaamuotoiset.

Olemme tässä juhlassa Jumalan kasvojen edessä. Jumala on pyhä, ja hänen kirkkautensa täyttää koko maan. Ilman häntä kuljemme pimeässä. Tunnustakaamme hänelle syntimme ja syyllisyytemme [yhteen ääneen] näin sanoen:

Synnintunnustus

Synnintunnustus voidaan lukea yhteen ääneen. Sen ajaksi voidaan polvistua. Synnintunnustus on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella. Synnintunnustukseen voi sisältyä hiljaista rukousta, johon kehoitetaan esimerkiksi: Kuule myös hiljainen anteeksipyyntöni.

Synnintunnustuksena voidaan käyttää myös virttä.

Vaihtoehtoisia synnintunnustuksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Taivaallinen Isä.
Sain kasteen sinun lapseksesi.
Sinä siirsit minut pimeydestä valoon,
kadotuksen alta taivaan perilliseksi.
En ole kuitenkaan elänyt niin kuin lapsellesi sopii.
En ole kuunnellut ääntäsi enkä totellut tahtoasi.
Jumala, armahda minua Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.
Pese minut puhtaaksi ja anna kaikki syntini anteeksi.

Synninpäästö

Synninpäästön aamen voidaan laulaa tai lausua.

Vaihtoehtoisia synninpäästöjä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Näin sanoo Herra:
»Älä pelkää.
Minä olen lunastanut sinut.
Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun.
Vaikka vuoret järkkäisivät ja kukkulat horjuisivat,
minun rakkauteni sinuun ei järky
eikä minun rauhanliittoni horju.»

S Aamen.

Kiitosrukous

Kiitosrukous voidaan lukea yhteen ääneen.

Vaihtoehtoisia kiitosrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Jumala, Isämme,
me kiitämme sinua siitä,
että Jeesus Kristus on avannut tien sinun luoksesi.
Vahvista uskoamme, lisää toivoamme
ja uudista rakkauttamme.

S Aamen.

5. Päivän psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista tai apostolien päivän psalmia (Ps. 145:3–7).

Mikäli alkuvirren (kohta 1) sijasta on käytetty psalmia, jätetään tämä kohta pois.

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä ja psalmin kertosäkeitä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Se jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Herra, avaa minun huuleni,
niin suuni julistaa sinun kunniaasi.

Ps. 51:17

TAI

Herran armoitit minä julistan,
Herran ylistettäviä tekoja.

Jes. 63:7

Psalmi

Herra, minun Jumalani,
kukaan ei ole sinun vertaisesi!
Sinä olet tehnyt suuria tekoja,
sinä ajattelet meidän parastamme.

Minä haluan kertoa teoistasi –
niitä on enemmän kuin voin luetella.

Minä julistan sinun vanhurskauttasi
temppeleihin kokoontuneelle kansalle,
en lakkaa siitä puhumasta.

Ps. 40:6, 10

TAI

Jumala, luo minuun puhdas sydän
ja uudista minut, anna vahva henki.

Älä karkota minua kasvojesi edestä,
älä ota minulta pois pyhää henkeäsi.
Anna minulle jälleen pelastuksen riemu
ja suo minun iloiten sinua seurata,
niin opetan tiesi sinusta luopuneille,
ja he palaavat sinun luoksesi.
Murtunut mieli on minun uhrini,
särkynyttä sydäntä et hylkää, Jumala.
Osoita Siionille laupeutesi
ja rakenna jälleen Jerusalemin muurit!

Ps. 51:12–15, 19–20

TAI

Laulakaa Herralle uusi laulu!
Laula Herralle, maa,
laulakaa Herralle, maan asukkaat!
Laulakaa Herralle, ylistäkää hänen nimeään!
Kertokaa päivästä päivään
ilosanomaa hänen avustaan.
Julistakaa hänen kunniaansa,
ilmoittakaa hänen ihmetekojaan kaikille kansoille.
Suuri on Herra, ylistäkää häntä!
Pelätkää häntä, hän on jumalista korkein.
Eivät ole jumalia toisten kansojen jumalat,
mutta Herra on taivaitten luoja.
Hänen on loisto ja hänen on kunnia,
hänen pyhäkössään on voima ja kirkkaus.

Ps. 96:1–6

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

6. Herra, armahda (Kyrie)

VAIHTOEHTO A

Kyrie-litania

Kyrie-litania voidaan laulaa tai lukea.

Vaihtoehtoisia Kyrie-litaniaita ja litaniasävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

E Rukoilkaamme Herraa,
joka on kutsunut meidät työtovereikseen,
että hän vahvistaisi meitä Hengellään.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Herraa,
joka on lähettänyt Poikansa esikuvaksemme,
että hän johtaisi meidät totuuteen ja rakkauteen.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Herraa,
joka kantaa meitä voimallaan,
että hän avaisi suumme kiitokseen ja ylistykseen.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

VAIHTOEHTO B

Herra, armahda

S Herra, armahda meitä.
Kristus, armahda meitä.
Herra, armahda meitä.

***7. Kunnia (Gloria) ja kiitosvirsi Pyhälle Kolminaisuudelle**

Kunnia ja kiitosvirsi jätetään pois paastonaikana (tuhkakeskiiviikosta lähtien) ja adventtiaikana (1. adventtisunnuntain jälkeisestä maanantaista lähtien).

Kunnia

Sävelmäsarjat 1–3:

E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

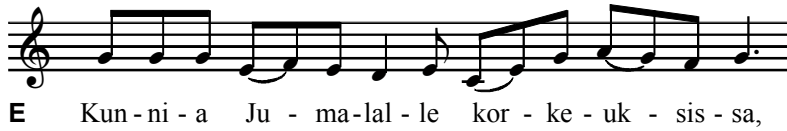
Sävelmäsarja 3:

E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 4:

E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 4:

E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

S maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.

Kiitosvirsi

Kiitosvirtenä käytetään ensisijaisesti Laudamusta. Laudamuksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Voidaan käyttää myös seuraavia Pyhälle Kolminaisuudelle omistettuja virsiä: 126, 128:2–4, 129–133, 135, 277:5, 325:1, 4, 328, 334:1, 5–8. Vaihtoehtoisia kiitosvirsiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Laudamus

- S** Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.
- E** Me tuomme sinulle kiitoksen
suuren kunniasi tähden.
Herra Jumala, taivaallinen kuningas,
Jumala, Isä, Kaikkivaltias!
- [**S** Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]
- E** Herra, Jumalan ainoa Poika, Jeesus Kristus.
Herra Jumala, Jumalan Karitsa, Isän Poika,
joka kannat maailman synnin,
armahda meitä,
joka kannat maailman synnin,
ota vastaan rukouksemme,
joka istut Isän oikealla puolella,
armahda meitä.
- [**S** Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]
- E** Sinä yksin olet pyhä,
sinä yksin olet Herra,
sinä yksin olet korkein,
Jeesus Kristus,
Pyhän Hengen kanssa
Isän Jumalan kunniaassa.
- S** Amen.

8. Päivän rukous

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän rukousta.

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:

L Ru - koil - kaam - me.

1. Laupias Jumala, taivaallinen Isä.
Me kiitämme sinua siitä,
että ensimmäisenä helluntaina vuodatit Pyhän Henkesi
ja perustit kirkkosi maan päälle.
Me rukoilemme sinua:
Vahvista armollasi seurakuntaasi
ja anna sille uskollisia paimenia ja opettajia.
Katso armollisesti veljiimme ja sisariimme,
jotka vihitään tänään sananpalvelijan virkaan.
Anna heille Pyhän Henkesi lahja,
että he julistaisivat rohkeasti evankeliumia
nimesi kunniaksi ja kirkkosi rakennukseksi.
Tätä pyydämme Jeesuksen Kristuksen,
Herramme ja Vapahtajamme tähden.
2. Pyhä Jumala, laupias Isä.
Sinä lähetit Poikasi maailman pelastajaksi.
Sido meidät pyhään sanaasi
ja tee meistä Kristuksen lähettiläitä.
Auta meitä palvelemaan toisiamme niillä armolahjoilla,
jotka olemme saaneet.
Rakenna kirkkoasi uskossa ja rakkaudessa
sinulle kunniaksi ja ihmisille pelastukseksi.
Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen nimessä.

Sävelmäsarjat 1–3:

S Aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

II Sana

9. Ensimmäinen lukukappale

Sananl. 3:3–8, Jes. 55:10–11, Jer. 1:7–8, Hes. 34:11–16 tai kirkkovuoden ajankohdan mukainen ensimmäinen lukukappale.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[E Tämä on Jumalan sana.

S Jumalalle kiitos.]

10. Vastaus

Vastauksena voi olla psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä.

11. Toinen lukukappale

Room. 10:13–17, Room. 12:9–15, 2. Kor. 4:1–5, 1. Tim. 4:12–16, 2. Tim. 3:14–17, 1. Piet. 4:10–11, 1. Piet. 5:2–4 tai kirkkovuoden ajankohdan mukainen toinen lukukappale.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[E Tämä on Jumalan sana.

S Jumalalle kiitos.]

12. Päivän virsi eli graduaali (Graduale)

Virsi 168, 172, 178, 250–252, 254, 426, 442, 449 tai jokin kirkkovuoden ajankohdan mukaisista päivän virsistä.

*13. Evankeliumi

Matt. 28:18–20, Mark. 10:43b–45, Mark. 16:15–16, Luuk. 24:45–48, Joh. 15:1–17, Joh. 20:21–23, Joh. 21:15–17 tai kirkkovuoden ajankohdan mukainen evankeliumi.

Evankeliumi ilmoitetaan sanomalla esimerkiksi: Nouskaamme kuulemaan pyhää evankeliumia.

Evankeliumin lukemisen edellä ja/tai sen jälkeen voidaan laulaa halleluja. Evankeliumia edeltävään hallelujalauluun voidaan liittää hallelujasäe (ks. Evankeliumikirja). Hallelujalaulun ja hallelujasäkeen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Halleluja jätetään pois paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien. Tällöin hallelujalaulun sijasta voidaan käyttää psalmilauseita (ks. Evankeliumikirja). Psalmilauseen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Evankeliumi tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– evankeliumi

[L/E Tämä on pyhä evankeliumi.

S Ylistys sinulle, Kristus.]

14. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia.

15. Saarna

III Vihkiminen

Ennen vihkimistä voi olla virsi (esim. 112) tai muuta musiikkia, jonka aikana piispa ja muut toimitukseen osallistuvat siirtyvät alttarin ääreen. Avustajat asettuvat piispan molemmin puolin, vihittävät alttarin eteen.

*16. Uskontunnustus (Credo)

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

L Tunnustakaa nyt uskonne yhdessä seurakunnan kanssa.

S Me uskomme yhteen Jumalaan,
kaikkivaltiaaseen Isään,
taivaan ja maan, kaiken näkyvän ja näkymättömän Luojaan.

Me uskomme yhteen Herraan, Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan,
joka on syntynyt Isästä ennen aikojen alkua,
Jumala Jumalasta,
valo valosta,
tosi Jumala tosi Jumalasta,
syntynyt, ei luotu,
joka on samaa olemusta kuin Isä
ja jonka kautta kaikki on saanut syntynsä,
joka meidän ihmisten ja meidän pelastuksemme tähden astui alas taivaista,
tuli lihaksi Pyhästä Hengestä ja neitsyt Mariasta
ja syntyi ihmiseksi,
ristiinnaulittiin meidän puolestamme Pontius Pilatuksen aikana,
kärsi kuoleman ja haudattiin,

nousi kuolleista kolmantena päivänä, niin kuin oli kirjoitettu,
astui ylös taivasiin,
istuu Isän oikealla puolella
ja on kirkkaudessa tuleva takaisin tuomitsemaan eläviä ja kuolleita
ja jonka valtakunnalla ei ole loppua.

Me uskomme Pyhään Henkeen,
Herraan ja eläväksi tekijään,
joka lähtee Isästä ja Pojasta,
jota yhdessä Isän ja Pojan kanssa kumarretaan ja kunnioitetaan
ja joka on puhunut profeettojen kautta.
Uskomme yhden, pyhän, yhteisen ja apostolisen kirkon.
Tunnustamme yhden kasteen syntien anteeksiantamiseksi,
odotamme kuolleiden ylösnousemusta
ja tulevan maailman elämää.

17. Lupaukset

Avustajat lukevat raamatuntekstejä.

L Tahdotteko Jumalan avulla pysyä lujina tässä kirkon uskossa ja vahvistaa siinä seurakuntalaisia?

Vastaus:

Tahdon.

– Matt. 28:18–20, Joh. 20:21–23, 1. Kor. 12:27–28, 1. Kor. 13:1–3 tai Ef. 4:11–13

L Tahdotteko kolmiyhteisen Jumalan nimessä ryhtyä pappisvirkaan ja hoitaa sitä oikein ja uskollisesti Jumalan sanan ja kirkkomme tunnustuksen mukaisesti?

Vastaus:

Tahdon.

– Joh. 13:15–17, 1. Kor. 12:4–7, Kol. 3:16–17, Hepr. 13:7–8 tai 1. Piet. 4:10–11

L Tahdotteko julistaa ja opettaa evankeliumia puhtaasti, jakaa sakramentteja Kristuksen asetuksen mukaisesti ja hoitaa pappisvirkaa kirkkomme järjestyksen mukaan?

Vastaus:

Tahdon.

– Joh. 15:16–17, Kol. 2:6–7 tai 1. Tim. 4:12–13

L Tahdotteko edistää kaikkea, mikä rakentaa seurakuntaa, ja elää niin, että olette esikuvana seurakunnalle?

Vastaus:

Tahdon.

L Kaikkivaltias Jumala auttakoon teitä pitämään sen, minkä olette luvanneet.

18. Virkaan vihkiminen

Vihkiminen

L Sillä valtuutuksella, jonka Kristuksen kirkko on Jumalan tahdon mukaisesti minulle antanut, vihin teidät pappisvirkaan Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Sävelmäsarjat 1–3:

S Aa - men, aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

S Aa - men, aa - men, aa - men.

Piispa pukee stolan vihittäville.

L Jeesus sanoo: »Ota minun ikeeni harteillesi. Minun ikeeni on hyvä kantaa ja minun kuormanani on kevyt.» (Matt. 11:29–30.)

Seurakunta laulaa virren 111. Jos se on laulettu alkuvirtenä, käytetään jotakin seuraavista: 113, 114, 416, 418, 420, 446. Avustajat pukevat vihittävät messukasukkaan. Vihittävät polvistuvat. Piispa ja avustajat panevat kätensä vuorollaan kunkin pään päälle.

L Siunatkoon sinua kolmiyhteinen Jumala, Isä ja Poika ja Pyhä Henki, ja pyhittäköön sinut palvelemaan Kristuksen kirkkoa aina ja kaikkialla.

Rukous

Rukouskehotus ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:

L Ru - koil - kaam - me.

Pyhä Isä, iankaikkinen Jumala.

Me kiitämme sinua siitä,

että suuressa rakkaudessa meitä ihmisiä kohtaan

lähetit ainoan Poikasi Jeesuksen Kristuksen

meille Vapahtajaksi, sielujemme paimeneksi ja ylipapiksi.

Meidän pelastuksemme tähden hän oli kuuliainen ristinkuolemaan asti.

Siksi sinä olet korottanut hänet yli kaiken.
Poikasi kokoaa maailmasta kansan,
joka palvelee sinua,
niin että nimesi pidettäisiin pyhänä ja sinun tahtosi tapahtuisi.
Kansasi keskuudesta sinä valitset evankeliumin palvelijoita,
niin että ihmiset tulisivat osallisiksi hänen tuomastaan pelastuksesta.
Me rukoilemme: Anna Pyhän Hengen lahja palvelijoillesi,
jotka nyt on vihitty pappisvirkaan.
Anna heille kestävyyttä sovituksen virassa.
Rohkaise heitä julistamaan evankeliumia puhtaasti ja puolustamaan totuuttasi.
Vahvista heidän uskoaan, toivoaan ja rakkauttaan.
Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen kautta,
joka sinun ja Pyhän Hengen kanssa
elää ja hallitsee iankaikkisesta iankaikkiseen.

TAI

Iankaikkinen Jumala, rakas taivaallinen Isä. Poikasi Jeesus Kristus on rakentanut kirkkonsa apostolien ja profeettojen perustukselle. Kaikki lepää sinun sanasi ja armosi varassa. Me ylistämme sinua, että lupauksesi mukaan kuulet kansasi rukouksen, armossasi kutsut meidät palvelukseesi ja lähetät valtakuntasi työhön. Yhdessä nyt vihittyjen kanssa ja heidän puolestaan me rukoilemme: Anna heille Pyhä Henkesi, niin että he olisivat sinun uskollisia todistajiasi. Auta heitä valvomaan, pysymään uskossa ja kasvamaan totuudessa ja rakkaudessa.

Tee heistä omantunnon ihmisiä, jotka vaeltavat sinun tahtosi mukaan rukoillen ja kilvoitellen. Varjele heidät ylpeydestä ja masennuksesta. Auta heitä julistamaan sanaasi puhtaasti ja jakamaan pyhät sakramenttisi asetukseksi mukaan. Kirkasta heille uskon aarre, niin että he voisivat jakaa sitä etsimättä ihmisten kiitosta. Pyhitä heidät käyttöösi.

Täytä heidän sydämensä rakkaudella kaikkia lapsiasi kohtaan. Suo heille viisautta ja kärsivällisyyttä. Auta heitä paimenen mielellä kantamaan epäonnistuneita ja kärsiviä. Täytä heidät rauhallasi ja anna heille sinun omiesi nöyrä rohkeus. Suo, että saamme iloita heidän kanssaan rakkaan Vapahtajamme tähden Jumalan lasten iankaikkisesta autuudesta.

Sävelmäsarjat 1–3:

Sävelmäsarja 4:

Kehotus

Vihityt nousevat.

- L Rakkaat kristityt. Nämä Jumalan palvelijat [NN, NN...] on vihitty pappisvirkaan. Ottakaa heidät rakkaasti vastaan, tukekaa heitä heidän työssään ja kantakaa heitä rukouksissanne Jumalan eteen.

19. Virkaan lähettäminen

- L Jeesus sanoo: »Minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti» (Matt. 28:20). Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

Piispa, avustajat ja vihityt palaavat paikoilleen.

20. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia. Voidaan käyttää myös laulua »Laskeudu tänne, Pyhä Henki Herran» tai »Kun Hengen tuuli tuulee» (ks. Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin).

21. Yhteinen esirukous

Esirukouksen rakenteesta, sisällöstä ja toteutuksesta ks. Jumalanpalvelusten kirja.

Esirukoukseen liitetään seuraava rukous:

Jumala, rakas taivaallinen Isämme. Me kiitämme sinua siitä, että suuressa rakkaudessasi lähetit meille Poikasi Jeesuksen Kristuksen pelastajaksi, paimeneksi ja ylipapiksi. Hän on kulmakivi siinä rakennuksessa, jonka perustuksena ovat apostolit ja profeetat. Kiitämme sinua siitä, että kuulet kansasi rukouksen ja lähetät palvelijoita valtakuntasi työhön.

Me rukoilemme pappisvirkaan vihittyjen puolesta: Opeta heitä kuulemaan äänesi, niin että he eläisivät tahtosi mukaisesti. Auta heitä olemaan nöyriä ja säilyttämään elämässään toivo. Anna heille rakkautta kaikkia ihmisiä kohtaan. Auta heitä kohtaamaan lähimmäisensä viisaasti ja kärsivällisesti. Vahvista heitä väsymyksen hetkinä. Täytä palvelijasi rauhalla ja anna heille luottamus siihen, että sinä olet aina heidän kanssaan.

Me rukoilemme tänään vihittyjen pappien omaisten, perheitten ja läheisten puolesta. Auta heitä tukemaan toisiaan ja elämään yhdessä sinun edessäsi.

IV Ehtoollinen

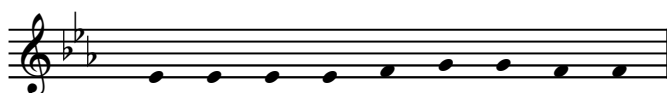
22. Uhrivirsi eli offertorio (Offertorium)

Virren aikana kootaan kolehti ja katetaan ehtoollispöytä. Kolehdin kohde ilmoitetaan ennen virttä. Virren sijasta voi olla kuorolaulu tai soitinmusiikkia. Kolehti voidaan siunata.

23. Ehtoollisrukous (Eukaristinen rukous)

Vuorolaulu

Sävelmäsarjat 1–4:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

L Y - len - tä - kää sy - dä - men - ne.

S Y - len - näm - me sen Her - ran puo - leen.

L Kiit - tä - kääm - me Her - raa, Ju - ma - laam - me.

S Niin on oi - kein ja ar - vol - lis - ta.

Prefaatio

Prefaatio voidaan laulaa tai lukea. Prefaation sävelmä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Prefaation alku

L Totisesti on oikein ja arvollista, että me kiitämme sinua aina ja kaikkialla, pyhä Herra, kaikkivaltias Isä, iankaikkinen Jumala, Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.

Prefaation päätös

Hänet sinä olet korottanut oikealle puolellesi,

ylemmäksi kaikkia valtoja, voimia ja herruuksia.
Hänen lupauksensa mukaan sinä olet vuodattanut Pyhän Hengen,
niin että kaikki kansat ja kielet julistaisivat sinun suuria tekojasi.
Me kiitämme sinua tästä taivaan lahjasta
ja laulamme sinulle ylistystä enkelien ja kaikkien pyhien kanssa:

*Pyhä (Sanctus)

Seurakunta voi seisoa Pyhä-hymnistä Jumalan Karitsa -hymniin.

S Pyhä, pyhä, pyhä Herra Sebaot!
Taivas ja maa on täynnä kirkkauttasi.
Hoosianna korkeuksissa!
Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä.
Hoosianna korkeuksissa!

Rukous ja asetussanat

Rukous ja asetussanat voidaan myös laulaa. Asetussanojen ja päätösylistyksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Vaihtoehtoisia ehtoollisrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Pyhä Isä. Koko luomakunta ylistää sinua, kaiken elämän antajaa. Sinä et hylännyt luotujasi synnin ja kuoleman valtaan, vaan lähetit ainoan Poikasi ihmiseksi, pelastamaan meidät. Me kiitämme sinua lunastuksesta, jonka olet valmistanut meille hänen täydellisellä uhrillaan ristinpuussa. Hän maksoi velkamme ja teki rauhan sinun ja meidän välillemme.

*Herramme Jeesus Kristus, sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
otti leivän, siunasi (+), mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.*

*Samoin hän otti maljan, kiitti (+) ja sanoi:
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Niin usein kuin te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.*

Me riemuitsemme kaikesta siitä, mitä Poikasi on puolestamme tehnyt, ja vietämme tätä pyhää ateriaa, jossa tulemme osallisiksi lunastuksen salaisuudesta. Me muistamme hänen kuolemaansa, ylösnousemustaan ja taivaaseen astumistaan. Me odotamme hänen paluutaan kirkkaudessa.

[**S** Me julistamme hänen kuolemaansa.
Me todistamme hänen ylösnousemustaan.
Me odotamme hänen tulemistaan kunniaassa.]

Lähetä Pyhä Henkesi siunaamaan meitä, että ottaisimme uskossa vastaan Poikasi ruumiin ja veren. Yhdistä meidät häneen ja toisiimme. Auta meitä antamaan itsemme eläväksi uhriksi

Kristuksessa, sinulle kiitokseksi ja kunniaksi.

Hänen kauttaan, hänen kanssaan ja hänessä
kuuluu sinulle, kaikkivaltias Isä,
Pyhän Hengen yhteydessä
kunnia ja kirkkaus aina ja ikuisesti.

S Amen.

24. Isä meidän (Pater noster)

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen. Se voidaan myös laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

25. Herran rauha (Pax)

Vuorolaulun jälkeen seurakuntalaisia voidaan kehottaa rauhan toivottamiseen. Tällöin seurakuntalaiset tervehtivät toisiaan ja lausuvat esimerkiksi: Kristuksen rauhaa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Her-ran rau - ha ol-koon tei - dän kans-san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

TAI

Sävelmäsarja 4:

L Her-ran rau - ha ol-koon tei - dän kans-san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

*26. Jumalan Karitsa (Agnus Dei)

Liturgi voi murtaa ehtoollisleivän Jumalan Karitsa -hymnin aikana.

S Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.

Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.

Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
anna meille rauha.

27. Ehtoollisen vietto

Kutsu

L Autuaita ne, jotka on kutsuttu Karitsan hääaterialle.
Tulkaa, kaikki on jo valmiina.

TAI

L Jeesus sanoo: »Tulkaa minun luokseni,
kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat.
Minä annan teille levon.»

TAI

L Tulkaa, ottakaa vastaan Kristuksen ruumis.
Tulkaa, juokaa kuolemattomuuden lähteestä.

Ateria (Communio)

Aterian aikana voi olla virsilaulua tai muuta musiikkia.

Leipää jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen ruumis, sinun puolestasi annettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Viiniä jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen veri, sinun puolestasi vuodatettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Päätössanat

Päätössanojen jälkeen ehtoollisastiat peitetään (ja siirretään apupöydälle). Ennen kiitosrukousta (kohta 28) voi olla hiljaisuus.

L Me olemme ottaneet vastaan Herran Jeesuksen Kristuksen.

Hän varjalkoon meidät iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

TAI

L Herramme Jeesuksen Kristuksen ruumis ja veri
kätkeköön henkemme, sielumme ja ruumiimme [, koko olemuksemme,]
iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

28. Kiitosrukous

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:

L Ru - koil - kaam - me.

Taivaallinen Isä, me kiitämme sinua ehtoollisen lahjasta,
jolla vahvistat uskoamme sinuun.

Kiitämme sinua Pyhästä Hengestäsi,
jonka annat meille tehtäviimme kirkossa ja maailmassa.
Kiitos, että lähetät väkeä elonkorjuuseesi.

Suo, että sovituksen sanomaa julistettaisiin kaikkialla.
Anna meidän kerran päästä valtakuntasi iloon.

Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

Sävelmäsarjat 1–3:

S Aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

S Aa - men, aa - men.

V Päätös

29. Ylistys

Ylistyksenä voidaan käyttää myös virttä (esimerkiksi 138:5, 329:1, 5, 332:3–4, 333:1, 9, 339:1, 4, paastonaikana esimerkiksi 324:5–6).

Benedicamus

Sävelmäsarjat 1–3:

E Kiit - tä - kään - me Her - ra!

TAI

Sävelmäsarja 4:

E Kiit - tä - kään - me Her - ra!

***S** Jumalalle kiitos. Halleluja!

Paastonaikana tuhakeskiviikosta lähtien:

***S** Jumalalle kiitos. Amen.

*30. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

L Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Amen.

Lähetäminen

Kehotus lausutaan juuri ennen lähtemistä.

L/E Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

*31. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Musiikin aikana ristikulkue palaa samassa järjestyksessä kuin tullessa. Seurakuntalaiset voivat liittyä kulkueeseen.

DIAKONIAN VIRKAAN VIHKIMINEN

Diakonian virkaan vihkimisen toimittaa hiippakunnan piispa (KJ 18:1). Piispa kutsuu vähintään neljä avustajaa.

Osanottajat tulevat kirkkoon ristikulkueena. Ensimmäisinä saapuvat ristinkantaja ja kynttiläkantajat, viimeisenä tulee piispa. Vihittäväillä on yllään alba.

I Johdanto

*1. Alkuvirsi

Virsi 111 tai jokin kirkkovuoden ajankohdan mukaisista alkuvirsistä. Virren sijasta voi olla psalmi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Alkumusiikin aikana ristikulkue saapuu kuoriin.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan laulaa tai lausua.

Siunaus

Sävelmäsarjat 1–3:

L I - sän ja + Po - jan ja Py - hän Hen-gen ni-meen.

S Aa - men, aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

L I - sän ja + Po - jan ja Py - hän Hen-gen ni-meen.

S Aa - men, aa - men, aa - men.

Vuorotervehdys

Sävelmäsarjat 1–3:

L (piispa) Her-ran rau - ha ol-koon tei-dän kans-san-ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

Sävelmäsarja 4:

L (piispa) Her - ran rau - ha ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

TAI

Sävelmäsarjat 1–3:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

Sävelmäsarja 4:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

3. Johdantosanat ja vihittävien esittely

Johdantosanat

Liturgi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavia vaihtoehtoja:

L Rakkaat kristityt. Jeesus sanoo: »Minä olen viinipuu, te olette oksat. Se, joka pysyy minussa ja jossa minä pysyn, tuottaa paljon hedelmää.» (Joh. 15:5.) Vapahtaja on liittännyt kasteessa meidät itseensä ja kutsunut kantamaan hedelmää.

TAI

- L Rakkaat kristityt. Kristillinen seurakunta on Jumalan kansa ja Kristuksen ruumis. Se on elävistä kivistä rakennettu temppeli, jonka kulmakivenä on itse Kristus Jeesus. Kasteessa meidät kutsuttiin Jumalan palvelijoiksi. Saimme tehtäväksi viedä evankeliumin kaikille kansoille, opettaa niitä noudattamaan Kristuksen tahtoa ja ylistää Jumalan suuria tekoja.

Vihittävien esittely

- L Kirkko on uskon ja rakkauden yhteisö. Toteuttaakseen tehtävänsä kirkko kutsuu työntekijöitä diakonian virkaan. Tänäpäin heidät vihitään apostolisen perinteen mukaisesti kätenpäällepanemisella ja rukouksella palvelemaan Kristuksen kirkkoa maailmassa.

Piispan kehotuksesta notaari lukee vihittävien nimet ja tehtävät.

4. Yhteinen rippi

Kehotussanat

Kehotussanat voivat olla myös vapaamuotoiset.

Olemme tässä juhlassa Jumalan kasvojen edessä. Jumala on pyhä, me olemme syntisiä. Hän on kuitenkin luvannut armahtaa meitä. Tunnustakaamme hänelle syntimme ja syyllisyytemme [yhteen ääneen] näin sanoen:

Synnintunnustus

Synnintunnustus voidaan lukea yhteen ääneen. Sen ajaksi voidaan polvistua. Synnintunnustus on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella. Synnintunnustukseen voi sisältyä hiljaista rukousta, johon kehoitetaan esimerkiksi: Kuule myös hiljainen anteeksipyyntöni.

Synnintunnustuksena voidaan käyttää myös virttä.

Vaihtoehtoisia synnintunnustuksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Taivaallinen Isä.
Sain kasteen sinun lapseksesi.
Sinä siirsit minut pimeydestä valoon,
kadotuksen alta taivaan perilliseksi.
En ole kuitenkaan elänyt niin kuin lapsellesi sopii.
En ole kuunnellut ääntäsi enkä totellut tahtoasi.
Jumala, armahda minua Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.
Pese minut puhtaaksi ja anna kaikki syntini anteeksi.

Synninpäästö

Synninpäästön aamen voidaan laulaa tai lausua.

Vaihtoehtoisia synninpäästöjä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Näin sanoo Herra:
»Älä pelkää.
Minä olen lunastanut sinut.
Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun.
Vaikka vuoret järkkäisivät ja kukkulat horjuisivat,
minun rakkauteni sinuun ei järky

eikä minun rauhanliittoni horju.»

S Aamen.

Kiitosrukous

Kiitosrukous voidaan lukea yhteen ääneen.

Vaihtoehtoisia kiitosrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Jumala, Isämme,
me kiitämme sinua siitä,
että Jeesus Kristus on avannut tien sinun luoksesi.
Vahvista uskoamme, lisää toivoamme
ja uudista rakkauttamme.

S Aamen.

5. Päivän psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista tai apostolien päivän psalmia (Ps. 145:3–7).

Mikäli alkuvirren (kohta 1) sijasta on käytetty psalmia, jätetään tämä kohta pois.

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä ja psalmin kertosäkeitä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Se jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Herra, avaa minun huuleni,
niin suuni julistaa sinun kunniaasi.

Ps. 51:17

TAI

Herran armoitit minä julistan,
Herran ylistettäviä tekoja.

Jes. 63:7

Psalmi

Jumala, luo minuun puhdas sydän
ja uudista minut, anna vahva henki.

Älä karkota minua kasvojesi edestä,
älä ota minulta pois pyhää henkeäsi.

Anna minulle jälleen pelastuksen riemu
ja suo minun iloiten sinua seurata,

niin opetan tiesi sinusta luopuneille,
ja he palaavat sinun luoksesi.

Murtunut mieli on minun uhrini,
särkynyttä sydäntä et hylkää, Jumala.

Osoita Siionille laupeutesi

ja rakenna jälleen Jerusalemin muurit!

Ps. 51:12–15, 19–20

TAI

Onnellinen se, jonka auttaja on Jaakobin Jumala,
onnellinen se, joka turvaa Herraan, Jumalaansa.

Herra on tehnyt taivaan ja maan ja meren
ja kaiken mitä niissä on.

Herra on iäti uskollinen.

Herra hankkii oikeutta sorretuille,
nälkäisille hän antaa leipää.

Herra päästää vangitut kahleista,
hän antaa sokeille näön

ja nostaa maahan painetut jaloilleen.

Ps. 146:5–8

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,

niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

6. Herra, armahda (Kyrie)

VAIHTOEHTO A

Kyrie-litania

Kyrie-litania voidaan laulaa tai lukea.

Vaihtoehtoisia Kyrie-litaniaita ja litaniasävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

E Rukoilkaamme Herraa,
joka on kutsunut meidät työtovereikseen,
että hän vahvistaisi meitä Hengellään.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Herraa,
joka on lähettänyt Poikansa esikuvaksemme,
että hän johtaisi meidät totuuteen ja rakkauteen.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Herraa,
joka kantaa meitä voimallaan,
että hän avaisi suumme kiitokseen ja ylistykseen.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

VAIHTOEHTO B

Herra, armahda

S Herra, armahda meitä.
Kristus, armahda meitä.
Herra, armahda meitä.

*7. Kunnia (Gloria) ja kiitosvirsi Pyhälle Kolminaisuudelle

Kunnia ja kiitosvirsi jätetään pois paastonaikana (tuhkakeskiiviikosta lähtien) ja adventiaikana (1. adventisunnuntain jälkeisestä maanantaista lähtien).

Kunnia

Sävelmäsarjat 1–3:

E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 3:

E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 4:

E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 4:

E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

S maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.

Kiitosvirsi

Kiitosvirtenä käytetään ensisijaisesti Laudamusta. Laudamuksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Voidaan käyttää myös seuraavia Pyhälle Kolminaisuudelle omistettuja virsiä: 126, 128:2–4, 129–133, 135, 277:5, 325:1, 4, 328, 334:1, 5–8. Vaihtoehtoisia kiitosvirsiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Laudamus

- S** Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.
- E** Me tuomme sinulle kiitoksen
suuren kunniasi tähden.
Herra Jumala, taivaallinen kuningas,
Jumala, Isä, Kaikkivaltias!
- [**S** Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]
- E** Herra, Jumalan ainoa Poika, Jeesus Kristus.
Herra Jumala, Jumalan Karitsa, Isän Poika,
joka kannat maailman synnin,
armahda meitä,
joka kannat maailman synnin,
ota vastaan rukouksemme,
joka istut Isän oikealla puolella,
armahda meitä.
- [**S** Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]
- E** Sinä yksin olet pyhä,
sinä yksin olet Herra,
sinä yksin olet korkein,
Jeesus Kristus,
Pyhän Hengen kanssa
Isän Jumalan kunniaassa.
- S** Aamen.

8. Päivän rukous

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän rukousta.

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:

L Ru - koil - kaam - me.

1. Pyhä Jumala, laupias Isä.
Me kiitämme sinua siitä,
että Kristuksessa olet osoittanut meille rakkautesi ja voimasi
ja että yhä edelleen lähetät palvelijoitasi rakkauden työhön.
Katso armollisesti sisariimme ja veljiimme,
jotka vihitään tänään palvelun virkaan.
Anna heille Pyhän Henkesi lahja.
Opetä meitä näkemään lähimmäistemme hätä
ja auta meitä kantamaan toistemme taakkoja.
Tätä pyydämme Jeesuksen Kristuksen,
Herramme ja Vapahtajamme tähden.
2. Pyhä Jumala, laupias Isä.
Sinä lähetit Poikasi maailman pelastajaksi.
Sido meidät pyhään sanaasi
ja tee meistä rakkautesi välittäjiä.
Auta meitä palvelemaan toisiamme niillä armolahjoilla,
jotka olemme saaneet.
Rakenna kirkkoasi uskossa ja rakkaudessa
sinulle kunniaksi ja ihmisille pelastukseksi.
Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen nimessä.

Sävelmäsarjat 1–3:

S Aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

S Aa - men, aa - men.

II Sana

9. Ensimmäinen lukukappale

5. Moos. 10:17–21, Sananl. 3:3–8, Jes. 55:10–11, Jer. 1:7–8, Hes. 34:11–16 tai kirkkovuoden ajankohdan mukainen ensimmäinen lukukappale.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[E Tämä on Jumalan sana.
S Jumalalle kiitos.]

10. Vastaus

Vastauksena voi olla psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä.

11. Toinen lukukappale

Ap. t. 6:2–4, 6, Room. 12:9–15, 1. Kor. 12:4–11, 1. Kor. 13:1–3, Hepr. 13:2–3, 1. Piet. 4:10–11 tai kirkkovuoden ajankohdan mukainen toinen lukukappale.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[E Tämä on Jumalan sana.
S Jumalalle kiitos.]

12. Päivän virsi eli graduaali (Graduale)

Virsi 172, 178, 251, 254, 426, 442, 428, 449 tai jokin kirkkovuoden ajankohdan mukaisista päivän virsistä.

*13. Evankeliumi

Matt. 25:34–36, Luuk. 4:16–19, Joh. 13:12–17 tai kirkkovuoden ajankohdan mukainen evankeliumi.

Evankeliumi ilmoitetaan sanomalla esimerkiksi: Nouskaamme kuulemaan pyhää evankeliumia.

Evankeliumin lukemisen edellä ja/tai sen jälkeen voidaan laulaa halleluja. Evankeliumia edeltävään hallelujalauluun voidaan liittää hallelujasäe (ks. Evankeliumikirja). Hallelujalaulun ja hallelujasäkeen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Halleluja jätetään pois paastonaikana tuhakeskiviikosta lähtien. Tällöin hallelujalaulun sijasta voidaan käyttää psalmilauseetta (ks. Evankeliumikirja). Psalmilauseen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Evankeliumi tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– evankeliumi

[L/E Tämä on pyhä evankeliumi.
S Ylistys sinulle, Kristus.]

14. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia.

15. Saarna

III Vihkiminen

Ennen vihkimistä voi olla virsi (esim. 112) tai muuta musiikkia, jonka aikana piispa ja muut toimitukseen osallistuvat siirtyvät alttarin ääreen. Avustajat asettuvat piispan molemmin puolin, vihittävät alttarin eteen.

*16. Uskontunnustus (Credo)

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

L Tunnustakaa nyt uskonne yhdessä seurakunnan kanssa.

S Me uskomme yhteen Jumalaan,
kaikkivaltiaaseen Isään,
taivaan ja maan, kaiken näkyvän ja näkymättömän Luojaan.

Me uskomme yhteen Herraan, Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan,
joka on syntynyt Isästä ennen aikojen alkua,
Jumala Jumalasta,
valo valosta,
tosi Jumala tosi Jumalasta,
syntynyt, ei luotu,
joka on samaa olemusta kuin Isä
ja jonka kautta kaikki on saanut syntynsä,
joka meidän ihmisten ja meidän pelastuksemme tähden astui alas taivaista,
tuli lihaksi Pyhästä Hengestä ja neitsyt Mariasta
ja syntyi ihmiseksi,
ristiinnaulittiin meidän puolestamme Pontius Pilatuksen aikana,
kärsi kuoleman ja haudattiin,
nousi kuolleista kolmantena päivänä, niin kuin oli kirjoitettu,
astui ylös taivaisiin,
istuu Isän oikealla puolella
ja on kirkkaudessa tuleva takaisin tuomitsemaan eläviä ja kuolleita
ja jonka valtakunnalla ei ole loppua.

Me uskomme Pyhään Henkeen,
Herraan ja eläväksi tekijään,
joka lähtee Isästä ja Pojasta,
jota yhdessä Isän ja Pojan kanssa kumarretaan ja kunnioitetaan
ja joka on puhunut profeettojen kautta.
Uskomme yhden, pyhän, yhteisen ja apostolisen kirkon.
Tunnustamme yhden kasteen syntien anteeksiantamiseksi,
odotamme kuolleiden ylösnousemusta
ja tulevan maailman elämää.

17. Lupaukset

Avustajat lukevat raamatuntekstejä.

L Tahdotteko Jumalan avulla pysyä lujina tässä kirkon uskossa ja vahvistaa siinä seurakuntalaisia?

Vastaus:

Tahdon.

– Matt. 28:18–20, Joh. 20:21–23, 1. Kor. 12:27–28, 1. Kor. 13:1–3 tai Ef. 4:11–13

L Tahdotteko kolmiyhteisen Jumalan nimessä ryhtyä diakonian virkaan ja hoitaa sitä oikein ja uskollisesti Jumalan sanan ja kirkkomme tunnustuksen mukaisesti?

Vastaus:

Tahdon.

– Joh. 13:15–17, 1. Kor. 12:4–7, Kol. 3:16–17, Hepr. 13:2–3 tai 1. Piet. 4:10–11

L Tahdotteko saamillanne armolahjoilla palvella ihmisiä Kristuksen esikuvan mukaisesti Jumalan kunniaksi ja seurakunnan rakentumiseksi?

Vastaus:

Tahdon.

– Joh. 15:16–17, Kol. 2:6–7 tai 1. Tim. 4:12–13

L Tahdotteko elää niin, että olette esikuvana seurakunnalle?

Vastaus:

Tahdon.

L Kaikkivaltias Jumala auttakoon teitä pitämään sen, minkä olette luvanneet.

18. Virkaan vihkiminen

Vihkiminen

L Sillä valtuutuksella, jonka Kristuksen kirkko on Jumalan tahdon mukaisesti minulle antanut, vihin teidät diakonian virkaan Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Sävelmäsarjat 1–3:

S Aa - men, aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

S Aa - men, aa - men, aa - men.

Piispa pukee stolan vihittäville.

L Jeesus sanoo: »Jos joku tahtoo olla minun palvelijani, seuratkoon minua. Missä minä olen, siellä on oleva myös palvelijani.» (Joh. 12:26.)

Seurakunta laulaa virren 111. Jos se on laulettu alkuvirtenä, käytetään jotakin seuraavista: 113, 114, 416, 446. Vihittävät polvistuvat. Piispa ja avustajat panevat kätsensä vuorollaan kunkin pään päälle.

L Siunatkoon sinua kolmiyhteinen Jumala, Isä ja Poika ja Pyhä Henki, ja pyhittäköön sinut palvelemaan Kristuksen kirkkoa aina ja kaikkialla.

Rukous

Rukouskehotus ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:

L Ru - koil - kaam - me.

Jumala, Isämme,
me kiitämme sinua siitä,
että suuressa rakkaudessa meitä ihmisiä kohtaan
lähetit ainoan Poikasi Jeesuksen Kristuksen
meille Vapahtajaksi, sielujemme paimeneksi ja ylipapiksi.
Meidän pelastuksemme tähden hän oli kuuliainen ristinkuolemaan asti.
Siksi sinä olet korottanut hänet yli kaiken.
Kansasi keskuudesta sinä valitset evankeliumin palvelijoita,
niin että ihmiset tulisivat osallisiksi hänen tuomastaan pelastuksesta.
Anna tänään vihityille palvelijoillesi Pyhän Hengen lahja.
Anna heille kestävyyttä rakkauden palveluvirassa,
taitoa kuunnella ihmisten hätää ja voimaa julistaa sinun sanaasi.
Anna heille rohkeutta puolustaa oikeudenmukaisuutta ja totuutta
ja kärsivällisyyttä rukoilla.
Vahvista heidän uskoaan, toivoaan ja rakkauttaan.
Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen kautta,
joka sinun ja Pyhän Hengen kanssa
elää ja hallitsee iankaikkisesta iankaikkiseen.

Sävelmäsarjat 1–3:

Sävelmäsarja 4:

Kehotus

Vihityt nousevat.

- L Rakkaat kristityt, olemme yhdessä saattaneet nämä Jumalan palvelijat diakonian virkaan. Ottakaa heidät rakkaasti vastaan, tukekaa heitä heidän työssään ja kantakaa heitä rukouksissanne Jumalan eteen.

19. Virkaan lähettäminen

- L Jeesus sanoo: »Minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti» (Matt. 28:20). Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

Piispa, avustajat ja vihityt palaavat paikoilleen.

20. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia. Voidaan käyttää myös laulua »Kun Hengen tuuli tuulee» (ks. Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin).

21. Yhteinen esirukous

Esirukouksen rakenteesta, sisällöstä ja toteutuksesta ks. Jumalanpalvelusten kirja.

Esirukoukseen liitetään seuraava rukous:

Jumala, rakas taivaallinen Isämme. Me kiitämme sinua siitä, että suuressa rakkaudessasi lähetit meille Poikasi Jeesuksen Kristuksen pelastajaksi, paimeneksi ja ylipapiksi. Hän on kulmakivi siinä rakennuksessa, jonka perustuksena ovat apostolit ja profeetat. Kiitämme sinua siitä, että kuulet kansasi rukouksen ja lähetät palvelijoita valtakuntasi työhön.

Me rukoilemme vihittyjen puolesta: Vahvista heitä Pyhällä Hengelläsi, niin että he olisivat sinun uskollisia todistajiasi ja tekisivät työtä seurakuntasi rakentumiseksi. Auta heitä pysymään lujina uskossa ja kasvamaan totuudessa ja rakkaudessa. Opetä heitä kuulemaan äänesi, niin että he eläisivät tahtosi mukaisesti. Auta heitä olemaan nöyriä ja säilyttämään elämässään toivo. Anna heille rakkautta kaikkia ihmisiä kohtaan. Auta heitä kohtaamaan lähimmäisensä viisaasti ja kärsivällisesti. Vahvista heitä väsymyksen hetkinä. Täytä

palvelijasi rauhalla ja anna heille luottamus siihen, että sinä olet aina heidän kanssaan.

Me rukoilemme tänään kirkon palvelukseen vihittyjen diakonissojen/diakonien omaisten, perheitten ja läheisten puolesta. Auta heitä tukemaan toisiaan ja elämään yhdessä sinun edessäsi.

IV Ehtoollinen

22. Uhrivirsi eli offertorio (Offertorium)

Virren aikana kootaan kolehti ja katetaan ehtoollispöytä. Kolehdin kohde ilmoitetaan ennen virttä. Virren sijasta voi olla kuorolaulu tai soitinmusiikkia. Kolehti voidaan siunata.

23. Ehtoollisrukous (Eukaristinen rukous)

Vuorolaulu

Sävelmäsarjat 1–4:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

L Y - len - tä - kää sy - dä - men - ne.

S Y - len - näm - me sen Her - ran puo - leen.

L Kiit - tä - kääm - me Her - raa, Ju - ma - laam - me.

S Niin on oi - kein ja ar - vol - lis - ta.

Prefaatio

Prefaatio voidaan laulaa tai lukea. Prefaation sävelmä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Prefaation alku

L Totisesti on oikein ja arvollista, että me kiitämme sinua aina ja kaikkialla,
pyhä Herra, kaikkivaltias Isä, iankaikkinen Jumala,
Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.

Prefaation päätös

Hänessä sinä olet ilmaissut rakkautesi ja kirkkautesi.
Sinä lähetät yhä seurakunnalle palvelijoita rakkauden työhön,
jotta kirkkosi voisi julistaa suuria tekojasi.
Me kiitämme sinua tästä taivaan lahjasta
ja laulamme sinulle ylistystä enkelien ja kaikkien pyhien kanssa:

*Pyhä (Sanctus)

Seurakunta voi seisoa Pyhä-hymnistä Jumalan Karitsa -hymniin.

S Pyhä, pyhä, pyhä Herra Sebaot!
Taivas ja maa on täynnä kirkkauttasi.
Hoosianna korkeuksissa!
Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä.
Hoosianna korkeuksissa!

Rukous ja asetussanat

Rukous ja asetussanat voidaan myös laulaa. Asetussanojen ja päätösylistyksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Vaihtoehtoisia ehtoollisrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Pyhä Isä. Koko luomakunta ylistää sinua, kaiken elämän antajaa. Sinä et hylännyt luotujasi synnin ja kuoleman valtaan, vaan lähetit ainoan Poikasi ihmiseksi, pelastamaan meidät. Me kiitämme sinua lunastuksesta, jonka olet valmistanut meille hänen täydellisellä uhrillaan ristinpuussa. Hän maksoi velkamme ja teki rauhan sinun ja meidän välillemme.

*Herramme Jeesus Kristus, sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
otti leivän, siunasi (✝), mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.*

*Samoin hän otti maljan, kiitti (✝) ja sanoi:
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Niin usein kuin te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.*

Me riemuitsemme kaikesta siitä, mitä Poikasi on puolestamme tehnyt, ja vietämme tätä pyhää aterialla, jossa tulemme osallisiksi lunastuksen salaisuudesta. Me muistamme hänen kuolemaansa, ylösnousemustaan ja taivaaseen astumistaan. Me odotamme hänen paluutaan kirkkaudessa.

[**S** Me julistamme hänen kuolemaansa.
Me todistamme hänen ylösnousemistaan.
Me odotamme hänen tulemistaan kunniaassa.]

Lähetä Pyhä Henkesi siunaamaan meitä, että ottaisimme uskossa vastaan Poikasi ruumiin ja veren. Yhdistä meidät häneen ja toisiimme. Auta meitä antamaan itsemme eläväksi uhriksi Kristuksessa, sinulle kiitokseksi ja kunniaksi.

Hänen kautta, hänen kanssaan ja hänessä
kuuluu sinulle, kaikkivaltias Isä,
Pyhän Hengen yhteydessä
kunnia ja kirkkaus aina ja ikuisesti.

S Aamen.

24. Isä meidän (Pater noster)

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen. Se voidaan myös laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

S Isä meidän, joka olet taivaassa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

25. Herran rauha (Pax)

Vuorolaulun jälkeen seurakuntalaisia voidaan kehottaa rauhan toivottamiseen. Tällöin seurakuntalaiset tervehtivät toisiaan ja lausuvat esimerkiksi: Kristuksen rauhaa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Her-ran rau-ha ol-koon tei-dän kans-san-ne.

S Niin myös si-nun hen-ke-si kans-sa.

TAI

Sävelmäsarja 4:

L Her-ran rau - ha ol-koon tei - dän kans-san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

*26. Jumalan Karitsa (Agnus Dei)

Liturgi voi murtaa ehtoollisleivän Jumalan Karitsa -hymnin aikana.

- S** Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
anna meille rauha.

27. Ehtoollisen vietto

Kutsu

- L** Autuaita ne, jotka on kutsuttu Karitsan hääaterialle.
Tulkaa, kaikki on jo valmiina.

TAI

- L** Jeesus sanoo: »Tulkaa minun luokseni,
kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat.
Minä annan teille levon.»

TAI

- L** Tulkaa, ottakaa vastaan Kristuksen ruumis.
Tulkaa, juokaa kuolemattomuuden lähteestä.

Ateria (Communio)

Aterian aikana voi olla virsilaulua tai muuta musiikkia.

Leipää jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen ruumis, sinun puolestasi annettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Viiniä jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen veri, sinun puolestasi vuodatettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Päätössanat

Päätössanojen jälkeen ehtoollisastiat peitetään (ja siirretään apupöydälle). Ennen kiitosrukousta (kohta 28) voi olla hiljaisuus.

L Me olemme ottaneet vastaan Herran Jeesuksen Kristuksen.
Hän varjelkoon meidät iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

TAI

L Herramme Jeesuksen Kristuksen ruumis ja veri
kätkeköön henkemme, sielumme ja ruumiimme [, koko olemuksemme,]
iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

28. Kiitosrukous

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:

L Ru - koil - kaam - me.

Taivaallinen Isä, me kiitämme sinua ehtoollisen lahjasta,
jolla vahvistat uskoamme sinuun.

Kiitämme sinua Pyhästä Hengestäsi,
jonka annat meille tehtäviimme kirkossa ja maailmassa.

Kiitos, että lähetät väkeä elonkorjuuseesi.

Suo, että sovituksen sanomaa julistettaisiin kaikkialla.

Anna meidän kerran päästä valtakuntasi iloon.

Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

Sävelmäsarjat 1–3:

S Aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

V Päätös

29. Ylistys

Ylistyksenä voidaan käyttää myös virttä (esimerkiksi 138:5, 329:1, 5, 332:3–4, 333:1, 9, 339:1, 4, paastonaikana esimerkiksi 324:5–6).

Benedicamus

Sävelmäsarjat 1–3:

TAI

Sävelmäsarja 4:

*S Jumalalle kiitos. Halleluja!

Paastonaikana tuhkakeskiiviikosta lähtien:

*S Jumalalle kiitos. Aamen.

*30. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

L Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

Lähetäminen

Kehotus lausutaan juuri ennen lähtemistä.

L/E Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

*31. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Musiikin aikana ristikulkue palaa samassa järjestyksessä kuin tullessa. Seurakuntalaiset voivat liittyä kulkueeseen.

PIISPAN VIRKAAN VIHKIMINEN

Piispan virkaan vihkimisen toimittaa arkkipiispa tai hänen estyneenä ollessaan virassa vanhin piispa sen hiippakunnan tuomiokirkossa, johon piispa nimitetään (KJ 18:2). Arkkipiispa kutsuu vähintään neljä avustajaa.

Osanottajat tulevat kirkkoon ristikulkueena. Ensimmäisinä saapuvat ristinkantaja ja kynttiläkantajat, viimeisenä tulee arkkipiispa. Vihittävällä on yllään alba ja stola.

Liturgina toimii arkkipiispa. Jos piispaksi vihittävä saarnaa, johdantosanat laajenevat arkkipiispan puheeksi. Silloin jää tervehdys (kohta 30) pois.

Mikäli piispan lupaus (KJ 18:3) annetaan vihkimismessun yhteydessä, se tapahtuu kohdassa 17, viimeisen kysymyksen jälkeen.

Tätä kaavaa käytetään soveltaen, kun piispa asetetaan virkaan hänen siirtyessään toiseen hiippakuntaan.

I Johdanto

*1. Alkuvirsi

Virsi 111 tai jokin kirkkovuoden ajankohdan mukaisista alkuvirsistä. Virren sijasta voi olla psalmi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Alkumusiikin aikana ristikulkue saapuu kuoriin.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan laulaa tai lausua.

Siunaus

Sävelmäsarjat 1–3:

Sävelmäsarja 4:

Vuorotervehdys

Sävelmäsarjat 1–3:

L (arkkipiispa) Her-ran rau - ha ol-koon tei - dän kans-san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

Sävelmäsarja 4:

L (arkkipiispa) Her-ran rau - ha ol-koon tei - dän kans-san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

TAI

Sävelmäsarjat 1–3:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans-san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

Sävelmäsarja 4:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans-san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

3. Johdantosanat ja vihittävän esittely

Johdantosanat

Liturgi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavaa:

L Rakkaat kristityt. Kristillinen seurakunta on Jumalan kansa ja Kristuksen ruumis. Se on

elävistä kivistä rakennettu temppeli, jonka kulmakivenä on itse Kristus Jeesus. Me kaikki kuulumme Jumalan kansaan. Kasteessa meidät kutsuttiin Jumalan palvelijoiksi, ja meille on annettu tehtävä viedä evankeliumi koko maailmaan.

Jumala on asettanut kirkkoon myös erityisen viran, jotta evankeliumia julistetaan ja opetetaan, sakramenteja jaetaan ja seurakunnan uskoa vahvistetaan. Piispan erityisenä tehtävänä on johtaa hiippakuntaa ja valvoa seurakuntia, niin että Jumalan sana saarnataan kirkon tunnustuksen mukaisesti, sakramenteja jaetaan oikein ja diakonia- ja lähetystyöstä kannetaan vastuuta. Piispan tulee elää kuten Kristuksen palvelijan, ja hänen tulee olla Jumalan lauman paimen. Piispan virka on Kristuksen kirkon ykseyden merkki. Piispan tulee tehdä työtä kirkon rakentumisen ja hengellisen uudistumisen puolesta, niin että Jumalan rakkaus tulee maailmassa näkyväksi.

Vihittävän esittely

L Tänäpä NN vihitään apostolisen perinteen mukaisesti kättenpöällepanemisella ja rukouksella piispan virkaan X:n hiippakunnassa.

Arkkipiispan kehotuksesta notaari lukee valtakirjan ja antaa sen arkkipiispalle.

4. Yhteinen rippi

Kehotussanat

Kehotussanat voivat olla myös vapaamuotoiset.

Olemme tässä juhlassa Jumalan kasvojen edessä. Jumala on pyhä, ja hänen kirkkautensa täyttää koko maan. Me olemme syntisiä ja kuljemme usein pimeässä. Jumala on kuitenkin luvannut armahtaa meitä. Tunnustakaamme hänelle syntimme ja syyllisyytemme [yhteen ääneen] näin sanoen:

Synnintunnustus

Synnintunnustus voidaan lukea yhteen ääneen. Sen ajaksi voidaan polvistua. Synnintunnustus on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella. Synnintunnustukseen voi sisältyä hiljaista rukousta, johon kehoitetaan esimerkiksi: Kuule myös hiljainen anteeksipyyntöni.

Synnintunnustuksena voidaan käyttää myös virttä.

Vaihtoehtoisia synnintunnustuksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Taivaallinen Isä.

Sain kasteen sinun lapseksi.

Sinä siirsit minut pimeydestä valoon,
kadotuksen alta taivaan perilliseksi.

En ole kuitenkaan elänyt niin kuin lapsellesi sopii.

En ole kuunnellut ääntäsi enkä totellut tahtoasi.

Jumala, armahda minua Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

Pese minut puhtaaksi ja anna kaikki syntini anteeksi.

Synninpöästö

Synninpöästön aamen voidaan laulaa tai lausua.

Vaihtoehtoisia synninpäästöjä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Näin sanoo Herra:

»Älä pelkää.

Minä olen lunastanut sinut.

Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun.

Vaikka vuoret järkkäisivät ja kukkulat horjuisivat,
minun rakkauteni sinuun ei järky
eikä minun rauhanliittoni horju.»

S Amen.

Kiitosrukous

Kiitosrukous voidaan lukea yhteen ääneen.

Vaihtoehtoisia kiitosrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Jumala, Isämme,
me kiitämme sinua siitä,
että Jeesus Kristus on avannut tien sinun luoksesi.
Vahvista uskoamme, lisää toivoamme
ja uudista rakkauttamme.

S Amen.

5. Päivän psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista tai apostolien päivän psalmia (Ps. 145:3–7).

Mikäli alkuvirren (kohta 1) sijasta on käytetty psalmia, jätetään tämä kohta pois.

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä ja psalmin kertosäkeitä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Se jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Kuinka ihanat ovat ilosanoman tuojan askelet!
Hän ilmoittaa rauhan tulon,
tuo suuren ilosanoman.

Jes. 52:7

TAI

Herran armoitit minä julistan,
Herran ylistettäviä tekoja.

Jes. 63:7

Psalmi

Nouskoon huutoni sinun eteesi, Herra!
Anna minulle ymmärrystä, tee sanasi mukaan!
Tulkoon minun avunpyyntöni sinun eteesi –

pelasta minut, tee lupauksesi mukaan!
Kummutkoon ylistys huuliltani:
sinä opetat minulle määräyksesi.
Laulakoon suuni sinun lupauksistasi,
sillä käskysi ovat hyvät ja oikeat.
Olkoon sinun kätesi minun apuni,
olenhan valinnut sinun säädöksesi.
Herra, sitä minä toivon, että pelastat minut.
Sinun lakisi antaa minulle ilon.
Anna minun elää ja ylistää sinua,
sinun päätöksesi olkoot minun tukenani.

Ps. 119:169–175

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

6. Herra, armahda (Kyrie)

VAIHTOEHTO A

Kyrie-litania

Kyrie-litania voidaan laulaa tai lukea.

Vaihtoehtoisia Kyrie-litaniaita ja litaniasävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

- E** Rukoilkaamme Isää,
kaiken hyvän antajaa,
että hän lahjoittaisi palvelijalleen viisauden kaitsea Jumalan seurakuntaa.
[Rukoilkaamme Herraa.]
- S** Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]
- E** Rukoilkaamme Kristusta,
rakkauden lähettä,
että hän antaisi palvelijalleen voiman tukea heikkoja.
[Rukoilkaamme Herraa.]
- S** Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]
- E** Rukoilkaamme Pyhää Henkeä,
yhteyden luoja,
että hän varustaisi palvelijansa rakkauden ja innoituksen lahjoilla.
[Rukoilkaamme Herraa.]
- S** Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

VAIHTOEHTO B

Herra, armahda

S Herra, armahda meitä.
Kristus, armahda meitä.
Herra, armahda meitä.

*7. Kunnia (Gloria) ja kiitosvirsi Pyhälle Kolminaisuudelle

Kunnia ja kiitosvirsi jätetään pois paastonaikana (tuhkakeskiästä lähtien) ja adventtiaikana (1. adventtisunnuntain jälkeisestä maanantaista lähtien).

Kunnia

Sävelmäsarjat 1–3:

TAI

Sävelmäsarja 3:

TAI

Sävelmäsarja 4:

TAI

Sävelmäsarja 4:

S maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.

Kiitosvirsi

Kiitosvirtenä käytetään ensisijaisesti Laudamusta. Laudamuksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Voidaan käyttää myös seuraavia Pyhälle Kolminaisuudelle omistettuja virsiä: 126, 128:2–4, 129–133, 135, 277:5, 325:1, 4, 328, 334:1, 5–8. Vaihtoehtoisia kiitosvirsiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Laudamus

- S** Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.
- E** Me tuomme sinulle kiitoksen
suuren kunniasi tähden.
Herra Jumala, taivaallinen kuningas,
Jumala, Isä, Kaikkivaltias!
- [**S** Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]
- E** Herra, Jumalan ainoa Poika, Jeesus Kristus.
Herra Jumala, Jumalan Karitsa, Isän Poika,
joka kannat maailman synnin,
armahda meitä,
joka kannat maailman synnin,
ota vastaan rukouksemme,
joka istut Isän oikealla puolella,
armahda meitä.
- [**S** Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]
- E** Sinä yksin olet pyhä,
sinä yksin olet Herra,
sinä yksin olet korkein,
Jeesus Kristus,
Pyhän Hengen kanssa
Isän Jumalan kunniaassa.
- S** Aamen.

8. Päivän rukous

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän rukousta.

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:

L Ru - koil - kaam - me.

1. Kaikkivaltias Jumala, rakas taivaallinen Isä.
Me kiitämme sinua siitä,

että olet lähettänyt Poikasi Jeesuksen Kristuksen
Vapahtajaksemme ja ylipaimeneksemme.
Me rukoilemme sinua:
varjele kirkkoasi totuudessa ja ykseydessä,
niin että sinun tahtosi toteutuisi ja sinun valtakuntasi lujittuisi.
Kuule meitä ylipaimenemme Jeesuksen Kristuksen,
meidän Herramme kautta.

2. Pyhä Jumala, laupias Isä.
Sinä lähetit Poikasi maailman pelastajaksi.
Sido meidät sanaasi
ja pyhitä meidät totuudessa.
Auta meitä palvelemaan toisiamme niillä armolahjoilla,
jotka olemme saaneet.
Rakenna kirkkoasi uskossa ja rakkaudessa
sinulle kunniaksi ja ihmisille pelastukseksi.
Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen nimessä.

Sävelmäsarjat 1–3:

Sävelmäsarja 4:

II Sana

9. Ensimmäinen lukukappale

4. Moos. 17:16–17, 21–24, Sananl. 3:3–8, Jes. 6:1–8, Jes. 55:10–11, Hes. 34:11–16 tai kirkkovuoden ajankohdan mukainen ensimmäinen lukukappale.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[E Tämä on Jumalan sana.

S Jumalalle kiitos.]

10. Vastaus

Vastauksena voi olla psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä.

11. Toinen lukukappale

1. Tim. 3:1–7, 2. Tim. 1:7–10, Hepr. 4:14–16, 1. Piet. 5:2–4 tai kirkkovuoden ajankohdan mukainen toinen lukukappale.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[**E** Tämä on Jumalan sana.

S Jumalalle kiitos.]

12. Päivän virsi eli graduaali (Graduale)

Virsi 168, 172, 178, 250–252, 254, 426, 442, 449 tai jokin kirkkovuoden ajankohdan mukaisista päivän virsistä.

*13. Evankeliumi

Joh. 20:21–23, Joh. 21:15–17 tai kirkkovuoden ajankohdan mukainen evankeliumi.

Evankeliumi ilmoitetaan sanomalla esimerkiksi: Nouskaamme kuulemaan pyhää evankeliumia.

Evankeliumin lukemisen edellä ja/tai sen jälkeen voidaan laulaa halleluja. Evankeliumia edeltävään hallelujalauluun voidaan liittää hallelujasäe (ks. Evankeliumikirja). Hallelujalaulun ja hallelujasäkeen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Halleluja jätetään pois paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien. Tällöin hallelujalaulun sijasta voidaan käyttää psalmilauseetta (ks. Evankeliumikirja). Psalmilauseen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Evankeliumi tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– evankeliumi

[**L/E** Tämä on pyhä evankeliumi.

S Ylistys sinulle, Kristus.]

14. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia.

15. Saarna

III Vihkiminen

Ennen vihkimistä voi olla virsi (esim. 112) tai muuta musiikkia, jonka aikana arkkipiispa ja muut toimitukseen osallistuvat siirtyvät alttarin ääreen. Avustajat asettuvat arkkipiispan molemmin puolin, vihittävä alttarin eteen.

*16. Uskontunnustus (Credo)

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

L Tunnusta nyt uskosi yhdessä seurakunnan kanssa.

S Me uskomme yhteen Jumalaan,
kaikkivaltiaaseen Isään,
taivaan ja maan, kaiken näkyvän ja näkymättömän Luojaan.

Me uskomme yhteen Herraan, Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan,
joka on syntynyt Isästä ennen aikojen alkua,
Jumala Jumalasta,
valo valosta,
tosi Jumala tosi Jumalasta,
syntynyt, ei luotu,
joka on samaa olemusta kuin Isä
ja jonka kautta kaikki on saanut syntynsä,
joka meidän ihmisten ja meidän pelastuksemme tähden astui alas taivaista,
tuli lihaksi Pyhästä Hengestä ja neitsyt Mariasta
ja syntyi ihmiseksi,
ristiinnaulittiin meidän puolestamme Pontius Pilatuksen aikana,
kärsi kuoleman ja haudattiin,
nousi kuolleista kolmantena päivänä, niin kuin oli kirjoitettu,
astui ylös taivasiin,
istuu Isän oikealla puolella
ja on kirkkaudessa tuleva takaisin tuomitsemaan eläviä ja kuolleita
ja jonka valtakunnalla ei ole loppua.

Me uskomme Pyhään Henkeen,
Herraan ja eläväksi tekijään,
joka lähtee Isästä ja Pojasta,
jota yhdessä Isän ja Pojan kanssa kumarretaan ja kunnioitetaan
ja joka on puhunut profeettojen kautta.
Uskomme yhden, pyhän, yhteisen ja apostolisen kirkon.
Tunnustamme yhden kasteen syntien anteeksiantamiseksi,
odotamme kuolleiden ylösnousemusta
ja tulevan maailman elämää.

17. Lupaukset

Avustajat lukevat raamatuntekstejä.

L Tahdotko Jumalan avulla pysyä lujana tässä kirkon uskossa ja vahvistaa siinä seurakuntalaisia?

Vastaus:

Tahdon.

– 1. Kor. 4:1–2

L Olet ottanut vastaan kutsun X:n hiippakunnan piispan virkaan. Tahdotko hoitaa tätä virkaa oikein ja uskollisesti Jumalan sanan ja kirkkomme tunnustuksen mukaisesti?

Vastaus:

Tahdon.

– Matt. 28:18–20

L Tahdotko valvoa, että evankeliumia saarnataan puhtaasti, sakramentteja jaetaan Kristuksen asetuksen mukaisesti ja seurakuntia hoidetaan kirkkomme järjestyksen mukaan?

Vastaus:

Tahdon.

– Ap. t. 20:28

L Tahdotko edistää kaikkea, mikä rakentaa Kristuksen kirkkoa, ja elää niin, että olet esikuvana seurakunnalle?

Vastaus:

Tahdon.

L Kaikkivaltias Jumala auttakoon sinua pitämään sen, minkä olet luvannut. Vieköön hän itse päätökseen sinussa alkamansa hyvän työn.

18. Virkaan vihkiminen

Vihkiminen

L Sillä valtuutuksella, jonka Kristuksen kirkko on Jumalan tahdon mukaisesti minulle antanut, vihin sinut piispan virkaan X:n hiippakunnassa Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Sävelmäsarjat 1–3:

S Aa - men, aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

S Aa - men, aa - men, aa - men.

Seurakunta laulaa virren 111. Jos se on laulettu alkuvirtenä, käytetään jotakin seuraavista: 113, 114, 416, 418, 420, 446. Avustajat pukevat vihittävän kuorikaapuun. Arkkipiispa luovuttaa piispan viran tunnukset ja valtakirjan. Vihittävä polvistuu. Arkkipiispa ja avustajat panevat kätensä hänen päänsä päälle.

L Siunatkoon sinua kolmiyhteinen Jumala, Isä ja Poika ja Pyhä Henki, ja pyhittäköön sinut palvelemaan Kristuksen kirkkoa aina ja kaikkialla.

Rukous

Rukouskehotus ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:

L Ru - koil - kaam - me.

Pyhä Isä, iankaikkinen Jumala.
Me kiitämme sinua siitä,
että suuressa rakkaudessa meitä ihmisiä kohtaan
lähetit ainoan Poikasi Jeesuksen Kristuksen
meille Vapahtajaksi, sielujemme paimeneksi ja ylipapiksi.
Kiitämme sinua siitä, että perustit kirkkosi maan päälle
ja annoit sille kaitsijan viran.
Me rukoilemme: Anna Pyhän Hengen lahja palvelijallesi NN:lle,
joka nyt on vihitty piispan virkaan.
Anna hänelle kestävyyttä ja uskollisuutta,
nöyryyttä ja viisautta kansasi palvelemisessa.
Rohkaise häntä julistamaan evankeliumia puhtaasti
ja puolustamaan totuuttasi.
Auta häntä tukemaan seurakuntien työntekijöitä ja muita vastuunkantajia.
Täytä hänet rauhallasi ja anna hänelle luottamus siihen,
että sinä olet hänen kanssaan.
Vahvista hänen uskoaan, toivoaan ja rakkauttaan.
Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen kautta,
joka sinun ja Pyhän Hengen kanssa
elää ja hallitsee iankaikkisesta iankaikkiseen.

Sävelmäsarjat 1–3:

S Aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

S Aa - men, aa - men.

Kehotus

Vihitty nousee.

L Rakkaat kristityt. NN on vihitty tämän hiippakunnan piispaksi. Ottakaa hänet rakkaasti vastaan, tukekaa häntä hänen työssään ja kantakaa häntä rukouksissanne Jumalan eteen.

19. Virkaan lähettäminen

L Jeesus sanoo: »Kaitse minun lampaitani!» (Joh. 21:16.) Lähde rauhassa ja palvele Herraa iloiten.

Arkkipiispa, avustajat ja piispaksi vihitty palaavat paikoilleen.

20. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia. Voidaan käyttää myös laulua »Kun Hengen tuuli tuulee» (ks. Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin).

21. Yhteinen esirukous

Esirukouksen rakenteesta, sisällöstä ja toteutuksesta ks. Jumalanpalvelusten kirja.

Esirukoukseen liitetään seuraava rukous:

Jumala, rakas taivaallinen Isämme. Me pyydämme sinulta Pyhän Hengen voimaa kirkollesi. Suo seurakuntasi uudistua ja evankeliumin levitä kaikkeen maailmaan.

Me pyydämme sinulta uskollisia palvelijoita valtakuntasi työhön. Siunaa NN:ää, joka on tänään vihitty kirkkosi kaittijaksi. Vahvista häntä Pyhällä Hengelläsi, niin että hän tekisi työtään kirkkosi rakentumiseksi ja eläisi sinun tahtosi mukaisesti. Auta häntä pysymään lujana uskossa ja kasvamaan totuudessa ja rakkaudessa. Vahvista häntä väsymyksen hetkinä. Täytä palvelijasi rauhalla ja anna hänelle luottamus siihen, että sinä olet aina hänen kanssaan. Suo hänelle viimein ikuinen ilo luonasi.

Me rukoilemme tänään piispaksi vihityn NN:n omaisten, perheen ja läheisten puolesta. Auta heitä tukemaan toisiaan ja elämään yhdessä sinun edessäsi.

IV Ehtoollinen

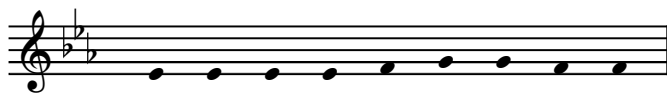
22. Uhrivirsi eli offertorio (Offertorium)

Virren aikana kootaan kolehti ja katetaan ehtoollispöytä. Kolehdin kohde ilmoitetaan ennen virttä. Virren sijasta voi olla kuorolaulu tai soitinmusiikkia. Kolehti voidaan siunata.

23. Ehtoollisrukous (Eukaristinen rukous)

Vuorolaulu

Sävelmäsarjat 1–4:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

L Y - len - tä - kää sy - dä - men - ne.

S Y - len - näm - me sen Her - ran puo - leen.

L Kiit - tä - kääm - me Her - raa, Ju - ma - laam - me.

S Niin on oi - kein ja ar - vol - lis - ta.

Prefaatio

Prefaatio voidaan laulaa tai lukea. Prefaation sävelmä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Prefaation alku

L Totisesti on oikein ja arvollista, että me kiitämme sinua aina ja kaikkialla,
pyhä Herra, kaikkivaltias Isä, iankaikkinen Jumala,
Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.

Prefaation päätös

Hänet sinä olet korottanut oikealle puolellesi,
ylemmäksi kaikkia valtoja, voimia ja herruuksia.
Hänen lupauksensa mukaan sinä olet vuodattanut Pyhän Hengen,
niin että kaikki kansat ja kielet julistaisivat sinun suuria tekojasi.
Me kiitämme sinua tästä taivaan lahjasta
ja laulamme sinulle ylistystä enkelien ja kaikkien pyhien kanssa:

*Pyhä (Sanctus)

Seurakunta voi seisoa Pyhä-hymnistä Jumalan Karitsa -hymniin.

S Pyhä, pyhä, pyhä Herra Sebaot!
Taivas ja maa on täynnä kirkkauttasi.
Hoosianna korkeuksissa!
Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä.
Hoosianna korkeuksissa!

Rukous ja asetussanat

Rukous ja asetussanat voidaan myös laulaa. Asetussanojen ja päätösylistyksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Vaihtoehtoisia ehtoollisrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Pyhä Isä. Koko luomakunta ylistää sinua, kaiken elämän antajaa. Sinä et hylännyt luotujasi synnin ja kuoleman valtaan, vaan lähetit ainoan Poikasi ihmiseksi, pelastamaan meidät. Me kiitämme sinua lunastuksesta, jonka olet valmistanut meille hänen täydellisellä uhrillaan ristinpuussa. Hän maksoi velkamme ja teki rauhan sinun ja meidän välillemme.

*Herramme Jeesus Kristus, sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
otti leivän, siunasi (✝), mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.*

*Samoin hän otti maljan, kiitti (✝) ja sanoi:
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Niin usein kuin te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.*

Me riemuitsemme kaikesta siitä, mitä Poikasi on puolestamme tehnyt, ja vietämme tätä pyhää ateriaa, jossa tulemme osallisiksi lunastuksen salaisuudesta. Me muistamme hänen kuolemaansa, ylösnousemustaan ja taivaaseen astumistaan. Me odotamme hänen paluutaan kirkkaudessa.

[**S** Me julistamme hänen kuolemaansa.
Me todistamme hänen ylösnousemustaan.
Me odotamme hänen tulemistaan kunniaassa.]

Lähetä Pyhä Henkesi siunaamaan meitä, että ottaisimme uskossa vastaan Poikasi ruumiin ja veren. Yhdistä meidät häneen ja toisiimme. Auta meitä antamaan itsemme eläväksi uhriksi Kristuksessa, sinulle kiitokseksi ja kunniaksi.

Hänen kauttaan, hänen kanssaan ja hänessä
kuuluu sinulle, kaikkivaltias Isä,
Pyhän Hengen yhteydessä
kunnia ja kirkkaus aina ja ikuisesti.

S Aamen.

24. Isä meidän (Pater noster)

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen. Se voidaan myös laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.

Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

25. Herran rauha (Pax)

Vuorolaulun jälkeen seurakuntalaisia voidaan kehottaa rauhan toivottamiseen. Tällöin seurakuntalaiset tervehtivät toisiaan ja lausuvat esimerkiksi: Kristuksen rauhaa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Her-ran rau - ha ol-koon tei - dän kans-san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

TAI

Sävelmäsarja 4:

L Her-ran rau - ha ol-koon tei - dän kans-san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

*26. Jumalan Karitsa (Agnus Dei)

Liturgi voi murtaa ehtoollisleivän Jumalan Karitsa -hymnin aikana.

S Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
anna meille rauha.

27. Ehtoollisen vietto

Kutsu

L Autuaita ne, jotka on kutsuttu Karitsan hääaterialle.
Tulkaa, kaikki on jo valmiina.

TAI

L Jeesus sanoo: »Tulkaa minun luokseni,
kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat.
Minä annan teille levon.»

TAI

L Tulkaa, ottakaa vastaan Kristuksen ruumis.
Tulkaa, juokaa kuolemattomuuden lähteestä.

Ateria (Communio)

Aterian aikana voi olla virsilaulua tai muuta musiikkia.

Leipää jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen ruumis, sinun puolestasi annettu.

Seurakuntalainen voi vastata: **Aamen.**

Viiniä jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen veri, sinun puolestasi vuodatettu.

Seurakuntalainen voi vastata: **Aamen.**

Päätössanat

Päätössanojen jälkeen ehtoollisastiat peitetään (ja siirretään apupöydälle). Ennen kiitosrukousta (kohta 28) voi olla hiljaisuus.

L Me olemme ottaneet vastaan Herran Jeesuksen Kristuksen.
Hän varjelkoon meidät iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

TAI

L Herramme Jeesuksen Kristuksen ruumis ja veri
kätkeköön henkemme, sielumme ja ruumiimme [, koko olemuksemme,]
iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

28. Kiitosrukous

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:

L Ru - koil - kaam - me.

Taivaallinen Isä, me kiitämme sinua ehtoollisen lahjasta,
jolla vahvistat uskoamme sinuun.

Kiitämme sinua Pyhästä Hengestäsi,
jonka annat meille tehtäviimme kirkossa ja maailmassa.
Kiitos, että lähetät väkeä elonkorjuuseesi.

Suo, että sovituksen sanomaa julistettaisiin kaikkialla.

Anna meidän kerran päästä valtakuntasi iloon.

Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

Sävelmäsarjat 1–3:

S Aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

S Aa - men, aa - men.

V Päätös

29. Ylistys

Ylistyksenä voidaan käyttää myös virttä (esimerkiksi 138:5, 329:1, 5, 332:3–4, 333:1, 9, 339:1, 4, paastonaikana esimerkiksi 324:5–6).

Benedicamus

Sävelmäsarjat 1–3:

E Kiit - tä - kään - me Her - ra!

TAI

Sävelmäsarja 4:

E Kiit - tä - kääm-me Her - raa!

***S** Jumalalle kiitos. Halleluja!

Paastonaikana tuhkakeskiiviikosta lähtien:

***S** Jumalalle kiitos. Aamen.

30. Tervehdys

Vihitty piispa voi lausua lyhyen tervehdysten.

*31. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

Vihitty piispa

Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

Lähetäminen

Kehotus lausutaan juuri ennen lähtemistä.

L/E Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

*32. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Musiikin aikana ristikulkue palaa samassa järjestyksessä kuin tullessa. Seurakuntalaiset voivat liittyä kulkueeseen.

KIRKKOHERRAN VIRKAAN ASETTAMINEN

Kirkkoherran virkaan asettamisen toimittaa hiippakunnan piispa tai hänen määräämänsä pappi (KJ 18:1). Virkaan asettaja kutsuu vähintään neljä avustajaa.

Osanottajat tulevat kirkkoon ristikulkueena. Ensimmäisinä saapuvat ristinkantaja ja kynttiläkantajat, viimeisenä tulee piispa. Virkaan asetettavalla on yllään alba, stola ja kasukka.

Jos virkaan asetettava saarnaa, johdantosanat laajenevat virkaan asettajan puheeksi. Silloin jää tervehdys (kohta 30) pois.

I Johdanto

*1. Alkuvirsi

Virsi 111 tai jokin kirkkovuoden ajankohdan mukaisista alkuvirsistä. Virren sijasta voi olla psalmi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Alkumusiikin aikana ristikulkue saapuu kuoriin.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan laulaa tai lausua.

Siunaus

Sävelmäsarjat 1–3:

L I - sän ja + Po - jan ja Py - hän Hen-gen ni-meen.

S Aa - men, aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

L I - sän ja + Po - jan ja Py - hän Hen-gen ni-meen.

S Aa - men, aa - men, aa - men.

Vuorotervehdys

Sävelmäsarjat 1–3:

L (piispa) Her-ran rau - ha ol-koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

Sävelmäsarja 4:

L (piispa) Her - ran rau - ha ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

TAI

Sävelmäsarjat 1-3:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

Sävelmäsarja 4:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

3. Johdantosanat ja virkaan asetettavan esittely

Johdantosanat

Liturgi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavaa:

L Rakkaat kristityt. Jumala on asettanut erityisiä tehtäviä seurakunnan rakentumista varten. Kirkkoherran tehtävänä on johtaa seurakunnan hengellistä elämää ja toimintaa. Hän vastaa seurakunnassaan siitä, että Jumalan sana julistetaan ja opetetaan puhtaasti, että sakramentit hoidetaan oikein ja että seurakunnassa huolehditaan diakoniasta, lähetystehtävästä, sielunhoidosta ja kristillisestä kasvatuksesta. Kirkkoherran on pidettävä

seurakunnan muiden työntekijöiden sekä luottamushenkilöiden kanssa huolta siitä, että kaikki tapahtuu hyvässä järjestyksessä ja Jumalan tahdon mukaan.

Virkaan asetettavan esittely

L Tänään NN asetetaan tämän seurakunnan kirkkoherran virkaan. Se tapahtuu kättenpäällepanemisella ja rukouksella. Seurakunta on kutsunut hänet, ja tuomiokapituli on antanut hänelle valtakirjan tätä virkaa varten.

Piispan kehotuksesta notaari lukee valtakirjan ja antaa sen piispalle.

4. Yhteinen rippi

Kehotussanat

Kehotussanat voivat olla myös vapaamuotoiset.

Olemme tässä juhlassa Jumalan kasvojen edessä. Jumala on pyhä, me olemme syntisiä. Hän on kuitenkin luvannut armahtaa meitä. Tunnustakaamme hänelle syntimme ja syllisyytemme [yhteen ääneen] näin sanoen:

Synnintunnustus

Synnintunnustus voidaan lukea yhteen ääneen. Sen ajaksi voidaan polvistua. Synnintunnustus on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella. Synnintunnustukseen voi sisältyä hiljaista rukousta, johon kehoitetaan esimerkiksi: Kuule myös hiljainen anteeksipyyntöni.

Synnintunnustuksena voidaan käyttää myös virttä.

Vaihtoehtoisia synnintunnustuksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Taivaallinen Isä.
Sain kasteen sinun lapseksesi.
Sinä siirsit minut pimeydestä valoon,
kadotuksen alta taivaan perilliseksi.
En ole kuitenkaan elänyt niin kuin lapsellesi sopii.
En ole kuunnellut ääntäsi enkä totellut tahtoasi.
Jumala, armahda minua Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.
Pese minut puhtaaksi ja anna kaikki syntini anteeksi.

Synninpäästö

Synninpäästön aamen voidaan laulaa tai lausua.

Vaihtoehtoisia synninpäästöjä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Näin sanoo Herra:
»Älä pelkää.
Minä olen lunastanut sinut.
Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun.
Vaikka vuoret järkkäisivät ja kukkulat horjuisivat,
minun rakkauteni sinuun ei järky
eikä minun rauhanliittoni horju.»

S Aamen.

Kiitosrukous

Kiitosrukous voidaan lukea yhteen ääneen.

Vaihtoehtoisia kiitosrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Jumala, Isämme,
me kiitämme sinua siitä,
että Jeesus Kristus on avannut tien sinun luoksesi.
Vahvista uskoamme, lisää toivoamme
ja uudista rakkauttamme.

S Aamen.

5. Päivän psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista tai apostolien päivän psalmia (Ps. 145:3–7).

Mikäli alkuvirren (kohta 1) sijasta on käytetty psalmia, jätetään tämä kohta pois.

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä ja psalmin kertosäkeitä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Se jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Sinun hyvyytesi, Herra, täyttää maan.
Opeta minut tuntemaan käskysi!

Ps. 119:64

TAI

Herran armoitaita minä julistan,
Herran ylistettäviä tekoja.

Jes. 63:7

Psalmi

Kiitetty olet sinä, Herra!

Opeta minut tuntemaan määräyksesi.

Minä julistan ihmisille kaikki sinun päätöksesi.

Minä iloitsen sinun liittosi tiestä niin kuin iloitaan rikkauksista.

Minä tutkistelen sinun säädöksiäsi,
pidän katseeni sinun poluillasi.

Sinun käskysi ovat iloni,
sinun sanaasi minä en unohda.

Pidä huolta minusta, palvelijastasi,
niin saan elää ja noudattaa sinun sanaasi.

Avaa silmäni näkemään sinun lakisi kaikkine ihmeineen.

Ps. 119:12–18

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

6. Herra, armahda (Kyrie)

VAIHTOEHTO A

Kyrie-litania

Kyrie-litania voidaan laulaa tai lukea.

Vaihtoehtoisia Kyrie-litaniaita ja litaniasävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

E Rukoilkaamme Isää,
kaiken hyvän antajaa,
että hän lahjoittaisi palvelijalleen viisauden kaitsea Jumalan seurakuntaa.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Kristusta,
rakkauden lähdeä,
että hän antaisi palvelijalleen voiman tukea heikkoja.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Pyhää Henkeä,
yhteyden luoja,
että hän varustaisi palvelijansa rakkauden ja innoituksen lahjoilla.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

VAIHTOEHTO B

Herra, armahda

S Herra, armahda meitä.
Kristus, armahda meitä.
Herra, armahda meitä.

*7. Kunnia (Gloria) ja kiitosvirsi Pyhälle Kolminaisuudelle

Kunnia ja kiitosvirsi jätetään pois paastonaikana (tuhkakeskiiviikosta lähtien) ja adventtiaikana (1. adventtisunnuntain jälkeisestä maanantaista lähtien).

Kunnia

Sävelmäsarjat 1–3:

E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 3:

E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 4:

E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 4:

E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

S maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.

Kiitosvirsi

Kiitosvirtenä käytetään ensisijaisesti Laudamusta. Laudamuksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Voidaan käyttää myös seuraavia Pyhälle Kolminaisuudelle omistettuja virsiä: 126, 128:2–4, 129–133, 135, 277:5, 325:1, 4, 328, 334:1, 5–8. Vaihtoehtoisia kiitosvirsiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Laudamus

S Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.

E Me tuomme sinulle kiitoksen
suuren kunniasi tähden.
Herra Jumala, taivaallinen kuningas,
Jumala, Isä, Kaikkivaltias!

[S Me kiitämme, me kunnioitamme,

me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Herra, Jumalan ainoa Poika, Jeesus Kristus.
Herra Jumala, Jumalan Karitsa, Isän Poika,
joka kannat maailman synnin,
armahda meitä,
joka kannat maailman synnin,
ota vastaan rukouksemme,
joka istut Isän oikealla puolella,
armahda meitä.

[S Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Sinä yksin olet pyhä,
sinä yksin olet Herra,
sinä yksin olet korkein,
Jeesus Kristus,
Pyhän Hengen kanssa
Isän Jumalan kunniasa.

S Amen.

8. Päivän rukous

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän rukousta.

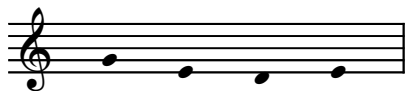
Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:

L Ru - koil - kaam - me.

Kaikkivaltias Jumala.

Sinä annat kaikkina aikoina kirkollesi paimenia,
jotka ravitsevat sitä sanallasi.

Anna heidän hoitaa palvelutehtäväänsä uskollisesti.

Auta seurakuntaasi uskomaan evankeliumi ja juurtumaan sanaasi.

Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

Sävelmäsarjat 1–3:

S Aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

II Sana

9. Ensimmäinen lukukappale

Luetaan kirkkovuoden ajankohdan mukainen ensimmäinen lukukappale. Lukukappale voidaan valita myös vapaasti.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastauksena voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[E Tämä on Jumalan sana.

S Jumalalle kiitos.]

10. Vastaus

Vastauksena voi olla psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä.

11. Toinen lukukappale

Luetaan kirkkovuoden ajankohdan mukainen toinen lukukappale. Lukukappale voidaan valita myös vapaasti.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastauksena voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[E Tämä on Jumalan sana.

S Jumalalle kiitos.]

12. Päivän virsi eli graduaali (Graduale)

*13. Evankeliumi

Evankeliumi ilmoitetaan sanomalla esimerkiksi: Nouskaamme kuulemaan pyhää evankeliumia.

Evankeliumin lukemisen edellä ja/tai sen jälkeen voidaan laulaa halleluja. Evankeliumia edeltävään hallelujalauluun voidaan liittää hallelujasäe (ks. Evankeliumikirja). Hallelujalulun ja hallelujasäkeen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Halleluja jätetään pois paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien. Tällöin hallelujalaulun sijasta voidaan käyttää psalmilauseita (ks. Evankeliumikirja). Psalmilauseen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Evankeliumi tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– evankeliumi

[**L/E** Tämä on pyhä evankeliumi.

S Ylistys sinulle, Kristus.]

14. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia.

15. Saarna

III Virkaan asettaminen

Ennen virkaan asettamista voi olla virsi tai muuta musiikkia, jonka aikana piispa ja muut toimitukseen osallistuvat siirtyvät alttarin ääreen. Avustajat asettuvat piispan molemmin puolin, virkaan asetettava alttarin eteen.

*16. Uskontunnustus (Credo)

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

L Tunnusta nyt uskosi yhdessä seurakunnan kanssa.

S Me uskomme yhteen Jumalaan,
kaikkivaltiaaseen Isään,
taivaan ja maan, kaiken näkyvän ja näkymättömän Luojaan.

Me uskomme yhteen Herraan, Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan,
joka on syntynyt Isästä ennen aikojen alkua,
Jumala Jumalasta,
valo valosta,
tosi Jumala tosi Jumalasta,
syntynyt, ei luotu,
joka on samaa olemusta kuin Isä
ja jonka kautta kaikki on saanut syntynsä,
joka meidän ihmisten ja meidän pelastuksemme tähden astui alas taivaista,
tuli lihaksi Pyhästä Hengestä ja neitsyt Mariasta
ja syntyi ihmiseksi,
ristiinnaulittiin meidän puolestamme Pontius Pilatuksen aikana,
kärsi kuoleman ja haudattiin,
nousi kuolleista kolmantena päivänä, niin kuin oli kirjoitettu,
astui ylös taivaisiin,

istuu Isän oikealla puolella
ja on kirkkaudessa tuleva takaisin tuomitsemaan eläviä ja kuolleita
ja jonka valtakunnalla ei ole loppua.

Me uskomme Pyhään Henkeen,
Herraan ja eläväksi tekijään,
joka lähtee Isästä ja Pojasta,
jota yhdessä Isän ja Pojan kanssa kumarretaan ja kunnioitetaan
ja joka on puhunut profeettojen kautta.
Uskomme yhden, pyhän, yhteisen ja apostolisen kirkon.
Tunnustamme yhden kasteen syntien anteeksiantamiseksi,
odotamme kuolleiden ylösnousemusta
ja tulevan maailman elämää.

17. Lupaukset

Avustajat lukevat raamatuntekstejä.

L Tahdotko Jumalan avulla pysyä lujana tässä kirkon uskossa ja vahvistaa siinä seurakuntalaisia?

Vastaus:

Tahdon.

– Joh. 15:5

L Olet ottanut vastaan kutsun X:n seurakunnan kirkkoherran virkaan. Tahdotko hoitaa tätä virkaa oikein ja uskollisesti Jumalan sanan ja kirkkomme tunnustuksen mukaisesti?

Vastaus:

Tahdon.

– Ap. t. 20:28, 32

L Tahdotko pitää tässä seurakunnassa huolta siitä, että evankeliumia julistetaan ja opetetaan puhtaasti, sakramentteja jaetaan Kristuksen asetuksen mukaisesti ja seurakuntaa hoidetaan kirkkomme järjestyksen mukaan?

Vastaus:

Tahdon.

– 1. Piet. 5:2–4

L Tahdotko edistää kaikkea, mikä rakentaa seurakuntaa, ja elää niin, että olet esikuvana seurakunnalle?

Vastaus:

Tahdon.

L Kaikkivaltias Jumala auttakoon sinua pitämään sen, minkä olet luvannut.

18. Virkaan asettaminen

L X:n seurakunta on kutsunut sinut kirkkoherran virkaan. Sillä valtuutuksella, jonka Kristuksen kirkko on Jumalan tahdon mukaisesti minulle antanut, asetan sinut tähän virkaan Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Sävelmäsarjat 1–3:

S Aa - men, aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

S Aa - men, aa - men, aa - men.

Piispa antaa kirkkoherralle valtakirjan. Virkaan asetettu polvistuu. Piispa ja avustajat panevat kätensä hänen pänsä päälle.

L Siunatkoon sinua kolmiyhteinen Jumala, Isä ja Poika ja Pyhä Henki, ja pyhittäköön sinut palvelemaan Kristuksen kirkkoa tässä seurakunnassa.

Virkaan asetettu nousee.

L Rakkaat kristityt. NN on asetettu tämän seurakunnan kirkkoherran virkaan. Ottakaa hänet rakkaasti vastaan, tukekaa häntä hänen työssään ja kantakaa häntä rukouksissanne Jumalan eteen.

19. Virkaan lähettäminen

L Jeesus sanoo: »Kaitse minun lampaitani!» (Joh. 21:16.) Lähde rauhassa ja palvele Herraa iloiten.

Piispa, avustajat ja virkaan asetettu palaavat paikoilleen.

20. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia. Voidaan käyttää myös laulua »Laskeudu tänne, Pyhä Henki Herran» tai »Kun Hengen tuuli tuulee» (ks. Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin).

21. Yhteinen esirukous

Esirukouksen rakenteesta, sisällöstä ja toteutuksesta ks. Jumalanpalvelusten kirja.

Esirukoukseen liitetään seuraava rukous:

Kaikkivaltias Jumala. Sulje suojaasi palvelijasi NN. Auta häntä julistamaan ja opettamaan sanaasi puhtaasti ja hoitamaan pyhiä sakramentteja asetuksesi mukaisesti. Anna hänelle viisautta ja kärsivällisyyttä seurakunnan johtamiseen. Täytä hänet rauhallasi ja anna

hänelle nöyryyttä ja rohkeutta. Anna hänelle luottamus siihen, että sinä olet hänen kanssaan. Auta häntä tukemaan seurakunnan työntekijöitä ja muita vastuunkantajia. Vahvista häntä väsymyksen hetkinä. Auta seurakunnan jäseniä kohtaamaan hänet avoimesti ja rakastaen. Siunaa hänen läheisiään. Johdata hänet ja meidät kaikki kerran taivaalliseen valtakuntaasi.

IV Ehtoollinen

22. Uhrivirsi eli offertorio (Offertorium)

Virren aikana kootaan kolehti ja katetaan ehtoollispöytä. Kolehdin kohde ilmoitetaan ennen virttä. Virren sijasta voi olla kuorolaulu tai soitinmusiikkia. Kolehti voidaan siunata.

23. Ehtoollisrukous (Eukaristinen rukous)

Vuorolaulu

Sävelmäsarjat 1–4:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

L Y - len - tä - kää sy - dä - men - ne.

S Y - len - näm - me sen Her - ran puo - leen.

L Kiit - tä - kääm - me Her - ra, Ju - ma - laam - me.

S Niin on oi - kein ja ar - vol - lis - ta.

Prefaatio

Prefaatio voidaan laulaa tai lukea. Prefaation sävelmä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Prefaation alku

L Totisesti on oikein ja arvollista, että me kiitämme sinua aina ja kaikkialla, pyhä Herra, kaikkivaltias Isä, iankaikkinen Jumala, Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.

Prefaation päätös

Hänet sinä olet korottanut oikealle puolellesi, ylemmäksi kaikkia valtoja, voimia ja herruuksia. Hänen lupauksensa mukaan sinä olet vuodattanut Pyhän Hengen, niin että kaikki kansat ja kielet julistaisivat sinun suuria tekojasi. Me kiitämme sinua tästä taivaan lahjasta ja laulamme sinulle ylistystä enkelien ja kaikkien pyhien kanssa:

*Pyhä (Sanctus)

Seurakunta voi seisoa Pyhä-hymnistä Jumalan Karitsa -hymniin.

S Pyhä, pyhä, pyhä Herra Sebaot!
Taivas ja maa on täynnä kirkkauttasi.
Hoosianna korkeuksissa!
Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä.
Hoosianna korkeuksissa!

Rukous ja asetussanat

Rukous ja asetussanat voidaan myös laulaa. Asetussanojen ja päätösylistyksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Vaihtoehtoisia ehtoollisrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Pyhä Isä. Koko luomakunta ylistää sinua, kaiken elämän antajaa. Sinä et hylännyt luotujasi synnin ja kuoleman valtaan, vaan lähetit ainoan Poikasi ihmiseksi, pelastamaan meidät. Me kiitämme sinua lunastuksesta, jonka olet valmistanut meille hänen täydellisellä uhrillaan ristinpuussa. Hän maksoi velkamme ja teki rauhan sinun ja meidän välillemme.

Herramme Jeesus Kristus, sinä yönä, jona hänet kavallettiin, otti leivän, siunasi (+), mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen: Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini, joka annetaan teidän puolestanne. Tehkää se minun muistokseni.

Samoin hän otti maljan, kiitti (+) ja sanoi: Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki. Tämä malja on uusi liitto minun veressäni, joka vuodatetaan teidän puolestanne syntien anteeksiantamiseksi. Niin usein kuin te siitä juotte, tehkää se minun muistokseni.

Me riemuitsemme kaikesta siitä, mitä Poikasi on puolestamme tehnyt, ja vietämme tätä pyhää ateriaa, jossa tulemme osallisiksi lunastuksen salaisuudesta. Me muistamme hänen kuolemaansa, ylösnousemustaan ja taivaaseen astumistaan. Me odotamme hänen paluutaan

kirkkaudessa.

[**S** Me julistamme hänen kuolemaansa.
Me todistamme hänen ylösnousemistaan.
Me odotamme hänen tulemistaan kunnianssa.]

Lähetä Pyhä Henkesi siunaamaan meitä, että ottaisimme uskossa vastaan Poikasi ruumiin ja veren. Yhdistä meidät häneen ja toisiimme. Auta meitä antamaan itsemme eläväksi uhriksi Kristuksessa, sinulle kiitokseksi ja kunniaksi.

Hänen kauttaan, hänen kanssaan ja hänessä
kuuluu sinulle, kaikkivaltias Isä,
Pyhän Hengen yhteydessä
kunnia ja kirkkaus aina ja ikuisesti.

S Amen.

24. Isä meidän (Pater noster)

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen. Se voidaan myös laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

25. Herran rauha (Pax)

Vuorolaulun jälkeen seurakuntalaisia voidaan kehottaa rauhan toivottamiseen. Tällöin seurakuntalaiset tervehtivät toisiaan ja lausuvat esimerkiksi: Kristuksen rauhaa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Her-ran rau-ha ol-koon tei-dän kans-san-ne.

S Niin myös si-nun hen-ke-si kans-sa.

TAI

Sävelmäsarja 4:

L Her-ran rau - ha ol-koon tei - dän kans-san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

*26. Jumalan Karitsa (Agnus Dei)

Liturgi voi murtaa ehtoollisleivän Jumalan Karitsa -hymnin aikana.

- S** Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
anna meille rauha.

27. Ehtoollisen vietto

Kutsu

- L** Autuaita ne, jotka on kutsuttu Karitsan hääaterialle.
Tulkaa, kaikki on jo valmiina.

TAI

- L** Jeesus sanoo: »Tulkaa minun luokseni,
kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat.
Minä annan teille levon.»

TAI

- L** Tulkaa, ottakaa vastaan Kristuksen ruumis.
Tulkaa, juokaa kuolemattomuuden lähteestä.

Ateria (Communio)

Aterian aikana voi olla virsilaulua tai muuta musiikkia.

Leipää jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen ruumis, sinun puolestasi annettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Viiniä jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen veri, sinun puolestasi vuodatettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Päätössanat

Päätössanojen jälkeen ehtoollisastiat peitetään (ja siirretään apupöydälle). Ennen kiitosrukousta (kohta 28) voi olla hiljaisuus.

L Me olemme ottaneet vastaan Herran Jeesuksen Kristuksen.
Hän varjelkoon meidät iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

TAI

L Herramme Jeesuksen Kristuksen ruumis ja veri
kätkeköön henkemme, sielumme ja ruumiimme [, koko olemuksemme,]
iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

28. Kiitosrukous

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:

L Ru - koil - kaam - me.

Taivaallinen Isä, me kiitämme sinua ehtoollisen lahjasta,
jolla vahvistat uskoamme sinuun.

Kiitämme sinua Pyhästä Hengestäsi,
jonka annat meille tehtäviimme kirkossa ja maailmassa.

Kiitos, että lähetät väkeä elonkorjuuseesi.

Suo, että sovituksen sanomaa julistettaisiin kaikkialla.

Anna meidän kerran päästä valtakuntasi iloon.

Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

Sävelmäsarjat 1–3:

S Aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

S Aa - men, aa - men.

V Päätös

29. Ylistys

Ylistyksenä voidaan käyttää myös virttä (esimerkiksi 138:5, 329:1, 5, 332:3–4, 333:1, 9, 339:1, 4, paastonaikana esimerkiksi 324:5–6).

Benedicamus

Sävelmäsarjat 1–3:

E Kiit - tä - kääm - me Her - raal!

TAI

Sävelmäsarja 4:

E Kiit - tä - kääm - me Her - raal!

*S Jumalalle kiitos. Halleluja!

Paastonaikana tuhkakeskiiviikosta lähtien:

*S Jumalalle kiitos. Aamen.

30. Tervehdys

Virkaan asetettu kirkkoherra voi lausua lyhyen tervehdyksen.

*31. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

L Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

Lähtettäminen

Kehotus lausutaan juuri ennen lähtemistä.

L/E Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

*32. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Musiikin aikana ristikulkue palaa samassa järjestyksessä kuin tullessa. Seurakuntalaiset voivat liittyä kulkueeseen.

KAPPALAISEN VIRKAAN ASETTAMINEN

Kappalaisen virkaan asettamisen toimittaa hiippakunnan piispa tai hänen määräämänsä pappi (KJ 18:1). Virkaan asettaja kutsuu toimitukseen avustajat.

Osanottajat tulevat kirkkoon ristikulkueena. Ensimmäisinä saapuvat ristinkantaja ja kynttiläkantajat, viimeisenä tulee liturgi. Virkaan asetettavalla on yllään alba, stola ja kasukka.

Jos virkaan asetettava saarnaa, johdantosanat laajenevat virkaan asettajan puheeksi. Silloin jää tervehdys (kohta 30) pois.

Tätä kaavaa käytetään soveltaen, kun vakinainen lehtori asetetaan virkaansa.

I Johdanto

*1. Alkuvirsi

Virsi 111 tai jokin kirkkovuoden ajankohdan mukaisista alkuvirsistä. Virren sijasta voi olla psalmi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Alkumusiikin aikana ristikulkue saapuu kuoriin.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan laulaa tai lausua.

Siunaus

Sävelmäsarjat 1–3:

L I - sän ja + Po - jan ja Py - hän Hen - gen ni - meen.

S Aa - men, aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

L I - sän ja + Po - jan ja Py - hän Hen - gen ni - meen.

S Aa - men, aa - men, aa - men.

Vuorotervehdys

Sävelmäsarjat 1–3:

L (piispa) Her - ran rau - ha ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

Sävelmäsarja 4:

L (piispa) Her - ran rau - ha ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

TAI

Sävelmäsarjat 1–3:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

Sävelmäsarja 4:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

3. Johdantosanat ja virkaan asetettavan esittely

Johdantosanat

Liturgi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavaa:

L Rakkaat kristityt. Kristillinen seurakunta on Jumalan kansa ja Kristuksen ruumis. Kristuksen ruumiin jäsenenä me tarvitsemme toisiamme ja olemme toisiamme varten. Pyhä Henki on antanut meille erilaisia lahjoja, jotta palvelisimme niillä Jumalaa ja lähimmäisiämme.

Virkaan asetettavan esittely

L Tänäpä NN asetetaan tämän seurakunnan kappalaisen virkaan. Hänet on vihitty toimimaan paimenena ja sielunhoitajana sekä julistamaan sanaa ja hoitamaan pyhiä sakramenteja. Seurakunta on kutsunut hänet palvelukseensa, ja hän on saanut tehtävänsä valtuutuksen.

Notaari lukee virkaan asetettavan valtakirjan ja antaa sen virkaan asettajalle.

4. Yhteinen rippi

Kehotussanat

Kehotussanat voivat olla myös vapaamuotoiset.

Olemme tässä juhlassa Jumalan kasvojen edessä. Jumala on pyhä, me olemme syntisiä. Hän on kuitenkin luvannut armahtaa meitä. Tunnustakaamme hänelle syntimme ja syillisyytemme [yhteen ääneen] näin sanoen:

Synnintunnustus

Synnintunnustus voidaan lukea yhteen ääneen. Sen ajaksi voidaan polvistua. Synnintunnustus on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella. Synnintunnustukseen voi sisältyä hiljaista rukousta, johon kehoitetaan esimerkiksi: Kuule myös hiljainen anteeksipyyntöni.

Synnintunnustuksena voidaan käyttää myös virttä.

Vaihtoehtoisia synnintunnustuksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Taivaallinen Isä.
Sain kasteen sinun lapseksesi.
Sinä siirsit minut pimeydestä valoon,
kadotuksen alta taivaan perilliseksi.
En ole kuitenkaan elänyt niin kuin lapsellesi sopii.
En ole kuunnellut ääntäsi enkä totellut tahtoasi.
Jumala, armahda minua Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.
Pese minut puhtaaksi ja anna kaikki syntini anteeksi.

Synninpäästö

Synninpäästön aamen voidaan laulaa tai lausua.

Vaihtoehtoisia synninpäästöjä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Näin sanoo Herra:
»Älä pelkää.
Minä olen lunastanut sinut.
Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun.
Vaikka vuoret järkkäisivät ja kukkulat horjuisivat,
minun rakkauteni sinuun ei järky
eikä minun rauhanliittoni horju.»

S Aamen.

Kiitosrukous

Kiitosrukous voidaan lukea yhteen ääneen.

Vaihtoehtoisia kiitosrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Jumala, Isämme,
me kiitämme sinua siitä,
että Jeesus Kristus on avannut tien sinun luoksesi.
Vahvista uskoamme, lisää toivoamme
ja uudista rakkauttamme.

S Aamen.

5. Päivän psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista tai apostolien päivän psalmia (Ps. 145:3–7).

Mikäli alkuvirren (kohta 1) sijasta on käytetty psalmia, jätetään tämä kohta pois.

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä ja psalmin kertosäkeitä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Se jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Ylistäköön minun suuni Herraa,
hänen pyhää nimeään kiittäkööt kaikki luodut
aina ja ikuisesti!

Ps. 145:21

TAI

Herran armoitit minä julistan,
Herran ylistettäviä tekoja.

Jes. 63:7

Psalmi

Herra, sinua ylistäkööt kaikki luotusi,
uskolliset palvelijasi kiittäkööt sinua!
Julistakoot he valtakuntasi kunniaa,
kertokoot mahtavista teoistasi.
Saattakoot he ihmisten tietoon Herran väkevät teot
ja hänen valtakuntansa mahdin ja loiston.
Sinun valtakuntasi on ikuinen,
sinun herruutesi pysyy polvesta polveen.

Ps. 145:10–13

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,

iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

6. Herra, armahda (Kyrie)

VAIHTOEHTO A

Kyrie-litania

Kyrie-litania voidaan laulaa tai lukea.

Vaihtoehtoisia Kyrie-litatioita ja litaniasävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

- E** Rukoilkaamme Herraa,
joka antoi elämän,
että hän tukisi meitä voimallaan.
[Rukoilkaamme Herraa.]
- S** Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]
- E** Rukoilkaamme Herraa,
joka lähetti Kristuksen,
että hän pukisi meidät armollaan.
[Rukoilkaamme Herraa.]
- S** Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]
- E** Rukoilkaamme Herraa,
joka vuodatti Henkensä,
että hän varustaisi meidät lahjoillaan.
[Rukoilkaamme Herraa.]
- S** Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

VAIHTOEHTO B

Herra, armahda

- S** Herra, armahda meitä.
Kristus, armahda meitä.
Herra, armahda meitä.

*7. Kunnia (Gloria) ja kiitosvirsi Pyhälle Kolminaisuudelle

Kunnia ja kiitosvirsi jätetään pois paastonaikana (tuhkakeskiiviikosta lähtien) ja adventtiaikana (1. adventtisunnuntain jälkeisestä maanantaista lähtien).

Kunnia

Sävelmäsarjat 1–3:

E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 3:

E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 4:

E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 4:

E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

S maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.

Kiitosvirsi

Kiitosvirtenä käytetään ensisijaisesti Laudamusta. Laudamuksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Voidaan käyttää myös seuraavia Pyhälle Kolminaisuudelle omistettuja virsiä: 126, 128:2–4, 129–133, 135, 277:5, 325:1, 4, 328, 334:1, 5–8. Vaihtoehtoisia kiitosvirsiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Laudamus

S Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.

E Me tuomme sinulle kiitoksen
suuren kunniasi tähden.
Herra Jumala, taivaallinen kuningas,
Jumala, Isä, Kaikkivaltias!

[**S** Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Herra, Jumalan ainoa Poika, Jeesus Kristus.
Herra Jumala, Jumalan Karitsa, Isän Poika,
joka kannat maailman synnin,
armahda meitä,
joka kannat maailman synnin,
ota vastaan rukouksemme,

joka istut Isän oikealla puolella,
armahda meitä.

[S Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Sinä yksin olet pyhä,
sinä yksin olet Herra,
sinä yksin olet korkein,
Jeesus Kristus,
Pyhän Hengen kanssa
Isän Jumalan kunnia.

S Aamen.

8. Päivän rukous

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän rukousta.

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:

L Ru - koil - kaam - me.

Kaikkivaltias Jumala.

Sinä annat kaikkina aikoina kirkollesi työntekijöitä,
jotka ravitsevat sitä sanallasi
ja palvelevat sitä antamillasi armolahjoilla.

Anna heidän hoitaa tehtävänsä uskollisesti.

Auta seurakuntaasi uskomaan evankeliumi ja juurtumaan sanaasi.

Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

Sävelmäsarjat 1–3:

S Aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

S Aa - men, aa - men.

II Sana

9. Ensimmäinen lukukappale

Luetaan kirkkovuoden ajankohdan mukainen ensimmäinen lukukappale. Lukukappale voidaan valita myös vapaasti.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[E Tämä on Jumalan sana.

S Jumalalle kiitos.]

10. Vastaus

Vastauksena voi olla psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä.

11. Toinen lukukappale

Luetaan kirkkovuoden ajankohdan mukainen toinen lukukappale. Lukukappale voidaan valita myös vapaasti.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[E Tämä on Jumalan sana.

S Jumalalle kiitos.]

12. Päivän virsi eli graduaali (Graduale)

*13. Evankeliumi

Evankeliumi ilmoitetaan sanomalla esimerkiksi: Nouskaamme kuulemaan pyhää evankeliumia.

Evankeliumin lukemisen edellä ja/tai sen jälkeen voidaan laulaa halleluja. Evankeliumia edeltävään hallelujalauluun voidaan liittää hallelujasäe (ks. Evankeliumikirja). Hallelujalaulun ja hallelujasäkeen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Halleluja jätetään pois paastonaikana tuhkakeskiiviikosta lähtien. Tällöin hallelujalaulun sijasta voidaan käyttää psalmilauseetta (ks. Evankeliumikirja). Psalmilauseen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Evankeliumi tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– evankeliumi

- [L/E Tämä on pyhä evankeliumi.
S Ylistys sinulle, Kristus.]

14. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia.

15. Saarna

III Virkaan asettaminen

Ennen virkaan asettamista voi olla virsi tai muuta musiikkia, jonka aikana liturgi ja muut toimitukseen osallistuvat siirtyvät alttarin ääreen. Avustajat asettuvat liturgin molemmin puolin, virkaan asetettava alttarin eteen.

*16. Uskontunnustus (Credo)

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

- L** Tunnusta nyt uskosi yhdessä seurakunnan kanssa.
- S** Me uskomme yhteen Jumalaan,
kaikkivaltiaaseen Isään,
taivaan ja maan, kaiken näkyvän ja näkymättömän Luojaan.
- Me uskomme yhteen Herraan, Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan,
joka on syntynyt Isästä ennen aikojen alkua,
Jumala Jumalasta,
valo valosta,
tosi Jumala tosi Jumalasta,
syntynyt, ei luotu,
joka on samaa olemusta kuin Isä
ja jonka kautta kaikki on saanut syntynsä,
joka meidän ihmisten ja meidän pelastuksemme tähden astui alas taivaista,
tuli lihaksi Pyhästä Hengestä ja neitsyt Mariasta
ja syntyi ihmiseksi,
ristiinnaulittiin meidän puolestamme Pontius Pilatuksen aikana,
kärsi kuoleman ja haudattiin,
nousi kuolleista kolmantena päivänä, niin kuin oli kirjoitettu,
astui ylös taivaisiin,
istuu Isän oikealla puolella
ja on kirkkaudessa tuleva takaisin tuomitsemaan eläviä ja kuolleita
ja jonka valtakunnalla ei ole loppua.
- Me uskomme Pyhään Henkeen,
Herraan ja eläväksi tekijään,

joka lähtee Isästä ja Pojasta,
jota yhdessä Isän ja Pojan kanssa kumarretaan ja kunnioitetaan
ja joka on puhunut profeettojen kautta.
Uskomme yhden, pyhän, yhteisen ja apostolisen kirkon.
Tunnustamme yhden kasteen syntien anteeksiantamiseksi,
odotamme kuolleiden ylösnousemusta
ja tulevan maailman elämää.

17. Lupaukset

Avustajat lukevat raamatuntekstejä.

L Tahdotko Jumalan avulla pysyä lujana tässä kirkon uskossa ja vahvistaa siinä seurakuntalaisia?

Vastaus:

Tahdon.

– Joh. 15:5

L Tahdotko hoitaa virkaasi oikein ja uskollisesti Jumalan sanan ja kirkkomme järjestyksen mukaan?

Vastaus:

Tahdon.

– Hepr. 10:23–24

L Tahdotko elää niin, että olet esikuvana seurakunnalle?

Vastaus:

Tahdon.

L Kaikkivaltias Jumala auttakoon sinua pitämään sen, minkä olet luvannut.

18. Virkaan asettaminen

L X:n seurakunta on kutsunut sinut kappalaisen virkaan. Sillä valtuutuksella, jonka Kristuksen kirkko on Jumalan tahdon mukaisesti minulle antanut, asetan sinut tähän virkaan Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Sävelmäsarjat 1–3:

S Aa - men, aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

S Aa - men, aa - men, aa - men.

Virkaan asettaja antaa valtakirjan/virkamääräyksen. Virkaan asetettu polvistuu. Virkaan asettaja ja avustajat panevat kätensä hänen päänsä päälle.

L Siunatkoon sinua kolmiyhteinen Jumala, Isä ja Poika ja Pyhä Henki, ja pyhittäköön sinut palvelemaan Kristuksen kirkkoa tässä seurakunnassa.

Virkaan asetettu nousee.

L Rakkaat kristityt. NN on asetettu tämän seurakunnan kappalaisen virkaan. Ottakaa hänet rakkaasti vastaan, tukekaa häntä hänen työssään ja kantakaa häntä rukouksissanne Jumalan eteen.

19. Virkaan lähettäminen

L Jeesus sanoo: »Ruoki minun lampaitani!» (Joh. 21:17.) Lähde rauhassa ja palvele Herraa iloiten.

Liturgi, avustajat ja virkaan asetettu palaavat paikoilleen.

20. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia. Voidaan käyttää myös laulua »Laskeudu tänne, Pyhä Henki Herran» tai »Kun Hengen tuuli tuulee» (ks. Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin).

21. Yhteinen esirukous

Esirukouksen rakenteesta, sisällöstä ja toteutuksesta ks. Jumalanpalvelusten kirja.

Esirukoukseen liitetään rukous virkaan asetettavan puolesta:

Kappalaista virkaan asetettaessa.

Pyydämme Pyhän Henkesi johdatusta palvelijallesi NN:lle, joka on tänään asetettu seurakuntamme kappalaisen virkaan. Auta häntä julistamaan ja opettamaan sanaasi puhtaasti ja jakamaan pyhiä sakramenteja asetuksesi mukaisesti. Anna hänelle viisautta ja kärsivällisyyttä tehtävien hoitamiseen sekä rakkautta niitä ihmisiä kohtaan, joita hän tapaa. Rohkaise häntä tukemaan seurakunnan muita työntekijöitä ja vastuunkantajia. Vahvista häntä väsymyksen hetkinä. Täytä hänet rauhallasi ja ole hänen kanssaan joka päivä. Auta seurakunnan jäseniä kohtaamaan hänet avoimesti ja rakastaen. Siunaa hänen läheisiään. Johdata meidät kaikki kerran taivaalliseen valtakuntaasi.

Lehtoria virkaan asetettaessa.

Pyydämme Pyhän Henkesi johdatusta palvelijallesi NN:lle, joka on tänään asetettu seurakuntamme lehtorin virkaan. Anna hänelle taitoa ja kestävyyttä kasvattajan ja sielunhoitajan tehtäviin. Auta häntä lähestymään ihmisiä heidän elämänsä eri tilanteissa ja palvelemaan heitä sanallasi niin, että he saavat voimaa ja rohkaisua. Vahvista häntä väsymyksen hetkinä. Täytä hänet rauhallasi ja ole hänen kanssaan joka päivä. Auta

seurakunnan jäseniä kohtaamaan hänet avoimesti ja rakastaen. Siunaa hänen läheisiään.
Johdata meidät kaikki kerran taivaalliseen valtakuntaasi.

IV Ehtoollinen

22. Uhrivirsi eli offertorio (Offertorium)

Virren aikana kootaan kolehti ja katetaan ehtoollispöytä. Kolehdin kohde ilmoitetaan ennen virttä. Virren sijasta voi olla kuorolaulu tai soitinmusiikkia. Kolehti voidaan siunata.

23. Ehtoollisrukous (Eukaristinen rukous)

Vuorolaulu

Sävelmäsarjat 1–4:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

L Y - len - tä - kää sy - dä - men - ne.

S Y - len - näm - me sen Her - ran puo - leen.

L Kiit - tä - kääm - me Her - ra, Ju - ma - laam - me.

S Niin on oi - kein ja ar - vol - lis - ta.

Prefaatio

Prefaatio voidaan laulaa tai lukea. Prefaation sävelmä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Prefaation alku

L Totisesti on oikein ja arvollista, että me kiitämme sinua aina ja kaikkialla,
pyhä Herra, kaikkivaltias Isä, iankaikkinen Jumala,

Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.

Prefaation päätös

Hänessä sinä olet ilmaissut rakkautesi ja kirkkautesi.
Sinä lähetät yhä seurakunnalle palvelijoita rakkauden työhön,
jotta kirkkosi voisi julistaa suuria tekojasi.
Me kiitämme sinua tästä taivaan lahjasta
ja laulamme sinulle ylistystä enkelien ja kaikkien pyhien kanssa:

*Pyhä (Sanctus)

Seurakunta voi seisoa Pyhä-hymnistä Jumalan Karitsa -hymniin.

S Pyhä, pyhä, pyhä Herra Sebaot!
Taivas ja maa on täynnä kirkkauttasi.
Hoosianna korkeuksissa!
Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä.
Hoosianna korkeuksissa!

Rukous ja asetussanat

Rukous ja asetussanat voidaan myös laulaa. Asetussanojen ja päätösylistyksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Vaihtoehtoisia ehtoollisrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Pyhä Isä. Koko luomakunta ylistää sinua, kaiken elämän antajaa. Sinä et hylännyt luotujasi synnin ja kuoleman valtaan, vaan lähetit ainoan Poikasi ihmiseksi, pelastamaan meidät. Me kiitämme sinua lunastuksesta, jonka olet valmistanut meille hänen täydellisellä uhrillaan ristinpuussa. Hän maksoi velkamme ja teki rauhan sinun ja meidän välillemme.

*Herramme Jeesus Kristus, sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
otti leivän, siunasi (✝), mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.*

*Samoin hän otti maljan, kiitti (✝) ja sanoi:
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Niin usein kuin te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.*

Me riemuitsemme kaikesta siitä, mitä Poikasi on puolestamme tehnyt, ja vietämme tätä pyhää ateriaa, jossa tulemme osallisiksi lunastuksen salaisuudesta. Me muistamme hänen kuolemaansa, ylösnousemustaan ja taivaaseen astumistaan. Me odotamme hänen paluutaan kirkkaudessa.

[**S** Me julistamme hänen kuolemaansa.
Me todistamme hänen ylösnousemustaan.
Me odotamme hänen tulemistaan kunniansa.]

Lähetä Pyhä Henkesi siunaamaan meitä, että ottaisimme uskossa vastaan Poikasi ruumiin ja veren. Yhdistä meidät häneen ja toisiimme. Auta meitä antamaan itsemme eläväksi uhriksi Kristuksessa, sinulle kiitokseksi ja kunniaksi.

Hänen kauttaan, hänen kanssaan ja hänessä kuuluu sinulle, kaikkivaltias Isä, Pyhän Hengen yhteydessä kunnia ja kirkkaus aina ja ikuisesti.

S Amen.

24. Isä meidän (Pater noster)

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen. Se voidaan myös laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

25. Herran rauha (Pax)

Vuorolaulun jälkeen seurakuntalaisia voidaan kehottaa rauhan toivottamiseen. Tällöin seurakuntalaiset tervehtivät toisiaan ja lausuvat esimerkiksi: Kristuksen rauhaa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Her-ran rau - ha ol-koon tei-dän kans-san-ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

TAI

Sävelmäsarja 4:

L Her-ran rau - ha ol - koon tei - dän kans-san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

*26. Jumalan Karitsa (Agnus Dei)

Liturgi voi murtaa ehtoollisleivän Jumalan Karitsa -hymnin aikana.

S Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
anna meille rauha.

27. Ehtoollisen vietto

Kutsu

L Autuaita ne, jotka on kutsuttu Karitsan hääaterialle.
Tulkaa, kaikki on jo valmiina.

TAI

L Jeesus sanoo: »Tulkaa minun luokseni,
kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat.
Minä annan teille levon.»

TAI

L Tulkaa, ottakaa vastaan Kristuksen ruumis.
Tulkaa, juokaa kuolemattomuuden lähteestä.

Ateria (Communio)

Aterian aikana voi olla virsilaulua tai muuta musiikkia.

Leipää jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen ruumis, sinun puolestasi annettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Viiniä jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen veri, sinun puolestasi vuodatettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Päätössanat

Päätössanojen jälkeen ehtoollisastiat peitetään (ja siirretään apupöydälle). Ennen kiitosrukousta (kohta 28) voi olla hiljaisuus.

L Me olemme ottaneet vastaan Herran Jeesuksen Kristuksen.
Hän varjelkoon meidät iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

TAI

L Herramme Jeesuksen Kristuksen ruumis ja veri
kätkeköön henkemme, sielumme ja ruumiimme [, koko olemuksemme,]
iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

28. Kiitosrukous

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:

L Ru - koil - kaam - me.

Taivaallinen Isä, me kiitämme sinua ehtoollisen lahjasta,
jolla vahvistat uskoamme sinuun.

Kiitämme sinua Pyhästä Hengestäsi,
jonka annat meille tehtäviimme kirkossa ja maailmassa.

Kiitos, että lähetät väkeä elonkorjuuseesi.

Suo, että sovituksen sanomaa julistettaisiin kaikkialla.

Anna meidän kerran päästä valtakuntasi iloon.

Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

Sävelmäsarjat 1–3:

S Aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

S Aa - men, aa - men.

V Päätös

29. Ylistys

Ylistyksenä voidaan käyttää myös virttä (esimerkiksi 138:5, 329:1, 5, 332:3–4, 333:1, 9, 339:1, 4, paastonaikana esimerkiksi 324:5–6).

Benedicamus

Sävelmäsarjat 1–3:

TAI

Sävelmäsarja 4:

*S Jumalalle kiitos. Halleluja!

Paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien:

*S Jumalalle kiitos. Aamen.

30. Tervehdys

Virkaan asetettu kappalainen voi lausua lyhyen tervehdyksen.

*31. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

L Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

Lähetäminen

Kehotus lausutaan juuri ennen lähtemistä.

L/E Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

*32. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Musiikin aikana ristikulkue palaa samassa järjestyksessä kuin tullessa. Seurakuntalaiset voivat liittyä kulkueeseen.

SEURAKUNNAN TEHTÄVÄÄN SIUNAAMINEN

Seurakunnan työntekijä ja viranhaltija, jota ei aseteta virkaan, voidaan siunata tehtävään. Tehtävään siunaamisen toimittaa kirkkoherra, joka kutsuu avustajat. Siunaamista ei toimiteta niille, jotka siirtyvät välittömästi papiksi vihkimisen tai diakonian virkaan vihkimisen jälkeen seurakuntaan.

Seurakuntapastoria, lehtoria, kanttoria, diakonian viranhaltijaa ja nuorisotyönohjaajaa tehtävään siunattaessa voidaan soveltaa kappalaisen virkaan asettamisen kaavan kohtaa 17 (lupaukset).

Osanottajat tulevat kirkkoon ristikulkueena. Ensimmäisinä saapuvat ristinkantaja ja kynttiläkantajat, viimeisenä tulee liturgi. Siunattavilla voi olla yllään alba (ja stola).

Tämän kaavan aineistoa voidaan käyttää soveltaen seurakunnan vapaaehtoistyöntekijöitä ja luottamushenkilöitä tehtävään siunattaessa.

I Johdanto

*1. Alkuvirsi

Virsi 111, 443 tai jokin kirkkovuoden ajankohdan mukaisista alkuvirsistä. Virren sijasta voi olla psalmi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Alkumusiikin aikana ristikulkue saapuu kuoriin.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan laulaa tai lausua.

Siunaus

Sävelmäsarjat 1–3:

L I - sän ja + Po - jan ja Py - hän Hen-gen ni-meen.

S Aa - men, aa - men, aa - men.

Vuorotervehdys

Sävelmäsarjat 1–3:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

TAI

Siunaus

Sävelmäsarja 4:

L I - sän ja + Po - jan ja Py - hän Hen - gen ni - meen.

S Aa - men, aa - men, aa - men.

Vuorotervehdys

Sävelmäsarja 4:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

3. Johdantosanat ja siunattavien esittely

Johdantosanat

Liturgi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavaa:

L Rakkaat kristityt. Kristillinen seurakunta on Jumalan kansa ja Kristuksen ruumis. Se on elävistä kivistä rakennettu temppeli, jonka kulmakivenä on itse Kristus Jeesus. Kasteessa meidät kutsuttiin Jumalan palvelijoiksi. Saimme tehtäväksi viedä evankeliumin kaikille kansoille ja ylistää Jumalan suuria tekoja.

Koska me kristityt olemme Kristuksen ruumiin jäseniä, me tarvitsemme toisiamme ja olemme toisiamme varten. Pyhä Henki on antanut meille erilaisia lahjoja, jotta palvelisimme niillä Jumalaa ja lähimmäisiämme.

Siunattavien esittely

Viranhaltijoita ja työntekijöitä siunattaessa.

L Tänään seurakuntamme ottaa vastaan uuden – –. Seurakunta on kutsunut hänet palvelukseensa ja hän on saanut tehtävänsä valtuutuksen.

Luetaan viranhaltijan tai työntekijän saama valtakisra tai seurakunnan toimielimen päätös.

Vapaaehtoistyöntekijöitä siunattaessa.

L NN, NN... ovat ottaneet vastaan vapaaehtoisen vastuunkantajan tehtävän seurakunnassamme. Rukoilemme, että Jumala antaisi heille tähän tehtävään siunauksensa.

Luottamushenkilöitä siunattaessa.

- L** Luottamushenkilöille on uskottu erityinen vastuu seurakunnan toiminnasta ja hallinnosta. Tänäpä otamme vastaan ne, jotka ovat saaneet tämän luottamustehtävän seurakunnassamme. Rukoilemme, että Jumala antaisi heille tähän tehtävään siunauksensa.

4. Yhteinen rippi

Kehotussanat

Kehotussanat voivat olla myös vapaamuotoiset.

Olemme tässä juhlassa Jumalan kasvojen edessä. Jumala on pyhä, me olemme syntisiä. Hän on kuitenkin luvannut armahtaa meitä. Tunnustakaamme hänelle syntimme ja syllisyytemme [yhteen ääneen] näin sanoen:

Synnintunnustus

Synnintunnustus voidaan lukea yhteen ääneen. Sen ajaksi voidaan polvistua. Synnintunnustus on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella. Synnintunnustukseen voi sisältyä hiljaista rukousta, johon kehoitetaan esimerkiksi: Kuule myös hiljainen anteeksipyyntöni.

Synnintunnustuksena voidaan käyttää myös virttä.

Vaihtoehtoisia synnintunnustuksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Taivaallinen Isä.
Sain kasteen sinun lapseksi.
Sinä siirsit minut pimeydestä valoon,
kadotuksen alta taivaan perilliseksi.
En ole kuitenkaan elänyt niin kuin lapsellesi sopii.
En ole kuunnellut ääntäsi enkä totellut tahtoasi.
Jumala, armahda minua Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.
Pese minut puhtaaksi ja anna kaikki syntini anteeksi.

Synninpäästö

Synninpäästön aamen voidaan laulaa tai lausua.

Vaihtoehtoisia synninpäästöjä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Näin sanoo Herra:
»Älä pelkää.
Minä olen lunastanut sinut.
Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun.
Vaikka vuoret järkkäisivät ja kukkulat horjuisivat,
minun rakkauteni sinuun ei järky
eikä minun rauhanliittoni horju.»

S Aamen.

Kiitosrukous

Kiitosrukous voidaan lukea yhteen ääneen.

Vaihtoehtoisia kiitosrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Jumala, Isämme,

me kiitämme sinua siitä,
että Jeesus Kristus on avannut tien sinun luoksesi.
Vahvista uskoamme, lisää toivoamme
ja uudista rakkauttamme.

S Aamen.

5. Päivän psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista tai apostolien päivän psalmia (Ps. 145:3–7).

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä ja psalmin kertosäkeitä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Se jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Laulakoon suuni sinun lupauksistasi, Herra,
sillä käskysi ovat hyvät ja oikeat.

Ps. 119:172

Psalmi

Osoita palvelijallesi hyvytesi ja armosi,
opeta minut tuntemaan määräyksesi.

Anna ymmärrystä, opeta liittosi käskyt,
olenhan minä sinun palvelijasi.

Katso puoleeni, anna armosi –
se on niiden oikeus, joille nimesi on rakas.

Tee kulkuni vakaaksi ohjeillasi,
älä anna minkään vääryyden vallita minua.

Kirkasta kasvosi palvelijallesi.

Opeta minut tuntemaan käskysi!

Sinun sanasi on taattu ja koeteltu,
ja palvelijasi rakastaa sitä.

Ps. 119:124–125, 132–133, 135, 140

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,

niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

6. Herra, armahda (Kyrie)

VAIHTOEHTO A

Kyrie-litania

Kyrie-litania voidaan laulaa tai lukea.

Vaihtoehtoisia Kyrie-litaniaita ja litaniasävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

- E** Rukoilkaamme Herraa,
joka antoi elämän,
että hän tukisi meitä voimallaan.
[Rukoilkaamme Herraa.]
- S** Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]
- E** Rukoilkaamme Herraa,
joka lähetti Kristuksen,
että hän pukisi meidät armollaan.
[Rukoilkaamme Herraa.]
- S** Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]
- E** Rukoilkaamme Herraa,
joka vuodatti Henkensä,
että hän varustaisi meidät lahjoillaan.
[Rukoilkaamme Herraa.]
- S** Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

VAIHTOEHTO B

Herra, armahda

- S** Herra, armahda meitä.
Kristus, armahda meitä.
Herra, armahda meitä.

*7. Kunnia (Gloria) ja kiitosvirsi Pyhälle Kolminaisuudelle

Kunnia ja kiitosvirsi jätetään pois paastonaikana (tuhkakeskiviikosta lähtien) ja adventtiaikana (1. adventtisunnuntain jälkeisestä maanantaista lähtien).

Kunnia

Sävelmäsarjat 1–3:

E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 3:

E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 4:

E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 4:

E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

S maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.

Kiitosvirsi

Kiitosvirtenä käytetään ensisijaisesti Laudamusta. Laudamuksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Voidaan käyttää myös seuraavia Pyhälle Kolminaisuudelle omistettuja virsiä: 126, 128:2–4, 129–133, 135, 277:5, 325:1, 4, 328, 334:1, 5–8. Vaihtoehtoisia kiitosvirsiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Laudamus

S Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.

E Me tuomme sinulle kiitoksen
suuren kunniasi tähden.
Herra Jumala, taivaallinen kuningas,
Jumala, Isä, Kaikkivaltias!

[**S** Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Herra, Jumalan ainoa Poika, Jeesus Kristus.
Herra Jumala, Jumalan Karitsa, Isän Poika,
joka kannat maailman synnin,
armahda meitä,
joka kannat maailman synnin,
ota vastaan rukouksemme,

joka istut Isän oikealla puolella,
armahda meitä.

[S Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Sinä yksin olet pyhä,
sinä yksin olet Herra,
sinä yksin olet korkein,
Jeesus Kristus,
Pyhän Hengen kanssa
Isän Jumalan kunnia.

S Amen.

8. Päivän rukous

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän rukousta.

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:

L Ru - koil - kaam - me.

1. Taivaallinen Isä.

Kiitämme sinua siitä, että kuulet kansasi rukouksen
ja lähetät uusia työntekijöitä elonkorjuuseen.

Anna palvelijoillesi kestävyyttä ja voimaa,
niin että he voisivat palvella sinua ja lähimmäisiään kiitollisin sydämin.

Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen kautta.

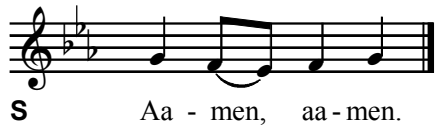
2. Kaikkivaltias Jumala.

Sinä kutsut kaikkina aikoina kirkkosi työhön ihmisiä,
jotka palvelevat sitä antamillasi armolahjoilla.

Varjele palvelijasi uskossa ja rakkaudessa
ja anna heidän työnsä kantaa runsasta hedelmää.

Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

Sävelmäsarjat 1–3:

Sävelmäsarja 4:

II Sana

9. Ensimmäinen lukukappale

Luetaan kirkkovuoden ajankohdan mukainen ensimmäinen lukukappale. Lukukappale voidaan valita myös vapaasti.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastauksena voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[E Tämä on Jumalan sana.

S Jumalalle kiitos.]

10. Vastaus

Vastauksena voi olla psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä.

11. Toinen lukukappale

Luetaan kirkkovuoden ajankohdan mukainen toinen lukukappale. Lukukappale voidaan valita myös vapaasti.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastauksena voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[E Tämä on Jumalan sana.

S Jumalalle kiitos.]

12. Päivän virsi eli graduaali (Graduale)

*13. Evankeliumi

Evankeliumi ilmoitetaan sanomalla esimerkiksi: Nouskaamme kuulemaan pyhää evankeliumia.

Evankeliumin lukemisen edellä ja/tai sen jälkeen voidaan laulaa halleluja. Evankeliumia edeltävään hallelujalauluun voidaan liittää hallelujasäe (ks. Evankeliumikirja). Hallelujalaulun ja hallelujasäkeen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Halleluja jätetään pois paastonaikana tuhkakeskiiviikosta lähtien. Tällöin hallelujalaulun sijasta voidaan käyttää psalmilauseetta (ks. Evankeliumikirja). Psalmilauseen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Evankeliumi tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– evankeliumi

[**L/E** Tämä on pyhä evankeliumi.

S Ylistys sinulle, Kristus.]

14. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia.

15. Saarna

III Tehtävään siunaaminen

Ennen siunaamista voi olla virsi tai muuta musiikkia, jonka aikana liturgi, avustajat ja siunattavat siirtyvät alttarin ääreen. Avustajat asettuvat liturgin molemmin puolin, siunattavat alttarin eteen.

*16. Uskontunnustus (Credo)

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

L Tunnustakaa nyt uskonne yhdessä seurakunnan kanssa.

S Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,
ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,
astui alas tuonelaan,

nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivasiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,
ja Pyhään Henkeen,
pyhän, yhteisen seurakunnan,
pyhään yhteyden,
syntien anteeksiantamisen,
ruumiin ylösnousemisen
ja iankaikkisen elämän.

17. Kehotus

- L** Jumala antakoon teille armonsa, niin että pysytte uskossa, jonka olette tunnustaneet, ja palvelette seurakuntaa oikein ja uskollisesti.

18. Siunaaminen

VAIHTOEHTO A

Vaihtoehtoa A käytetään seurakunnan päätoimisia työntekijöitä siunattaessa.

Ennen siunaamista avustajat voivat lukea raamatuntekstejä.

Siunattavat polvistuvat. Liturgi ja avustajat panevat kätensä vuorollaan kunkin pään päälle.

- L** Siunatkoon sinua kolmiyhteinen Jumala, Isä ja Poika ja Pyhä Henki, ja pyhittäköön sinut palvelemaan Kristuksen kirkkoa tässä seurakunnassa.

Siunatut nousevat.

- L** Rakkaat kristityt. Nämä sisaremme ja veljemme on siunattu – –. Tukekaa heitä heidän tehtävissään ja kantakaa heitä rukouksissanne Jumalan eteen.

VAIHTOEHTO B

Vaihtoehtoa B käytetään vapaaehtoistyöntekijöitä ja luottamushenkilöitä siunattaessa.

Siunattavat polvistuvat. Liturgi ja avustajat voivat panna kätensä vuorollaan kunkin pään päälle.

- L** Herramme Jeesuksen Kristuksen armo, Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon sinun kanssasi.

Siunatut nousevat.

19. Työhön lähettäminen

L Jeesus sanoo: »Jos joku tahtoo olla minun palvelijani, seuratkoon minua!» (Joh. 12:26.)
Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

Liturgi, avustajat ja siunatut palaavat paikoilleen.

20. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia. Voidaan käyttää myös laulua »Kun Hengen tuuli tuulee» (ks. Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin).

21. Yhteinen esirukous

Esirukouksen rakenteesta, sisällöstä ja toteutuksesta ks. Jumalanpalvelusten kirja.

Esirukoukseen liitetään rukous virkaan tai tehtävään siunattavan puolesta.

Diakonissaa tai diakonia virkaan siunattaessa.

Rukoilemme sinua palvelijasi NN:n puolesta, joka on tänään siunattu seurakuntamme diakonissan/diakonin virkaan. Auta häntä todistamaan sinusta sanoin ja teoin. Anna hänen toimintansa jatkaa yhteistä jumalanpalvelustamme arjessa. Anna hänelle taitoa ja kestävyyttä niihin tehtäviin, joita hänelle osoitat. Tee hänestä rauhasi ja rakkautesi välittäjä. Rohkaise häntä palvelemaan ihmisiä heidän vaikeuksissaan ja vahvista häntä väsymyksen hetkinä. Täytä hänet rauhallasi ja ole hänen kanssaan joka päivä. Auta seurakunnan jäseniä kohtaamaan hänet avoimesti ja rakastaen. Siunaa hänen läheisiään. Johdata meidät kaikki kerran taivaalliseen valtakuntaasi.

Kanttoria virkaan siunattaessa.

Rukoilemme sinua palvelijasi NN:n puolesta, joka on tänään siunattu seurakuntamme kanttorin/urkurin virkaan. Auta häntä hoitamaan tätä tehtävää taitavasti ja kärsivällisesti. Anna hänen julistaa armoasi sanoin ja sävelin ja kutsua ihmisiä iloon ja ylistykseen. Vahvista häntä väsymyksen hetkinä. Täytä hänet rauhallasi ja ole hänen kanssaan joka päivä. Auta seurakunnan jäseniä kohtaamaan hänet avoimesti ja rakastaen. Siunaa hänen läheisiään. Johdata meidät kaikki kerran taivaalliseen valtakuntaasi.

Nuorisotyönohjaajaa työhön siunattaessa.

Rukoilemme sinua palvelijasi NN:n puolesta, joka on tänään siunattu seurakuntamme nuorisotyönohjaajan virkaan. Anna hänelle viisautta, voimaa ja taitoa toimia lasten ja nuorten parissa. Auta häntä kasvamaan uskossa ja rakkaudessa ja tekemään työtään iloiten. Vahvista häntä väsymyksen hetkinä. Täytä hänet rauhallasi ja ole hänen kanssaan joka päivä. Auta seurakunnan jäseniä kohtaamaan hänet avoimesti ja rakastaen. Siunaa hänen läheisiään. Johdata meidät kaikki kerran taivaalliseen valtakuntaasi.

Muita seurakunnan työntekijöitä työhön siunattaessa.

Rukoilemme sinua palvelijasi NN:n puolesta, joka on ottanut vastaan seurakuntamme – – viran/tehtävän. Täytä hänet Pyhällä Hengelläsi ja anna hänelle viisautta, voimaa ja taitoa toimia tässä virassa/tehtävässä seurakuntasi parhaaksi. Auta häntä pysymään sanassasi, tekemään työtään iloiten ja panemaan aina toivonsa sinuun. Vahvista häntä väsymyksen hetkinä. Siunaa hänen läheisiään. Johdata meidät kaikki kerran taivaalliseen valtakuntaasi.

Luottamushenkilöitä siunattaessa.

Kaikkivaltias, uskollinen Jumala. Sanallasi ja Hengelläsi sinä kokoat kirkkosi. Tee siitä uskon, toivon ja rakkauden yhteisö. Siunaa seurakuntamme luottamushenkilöitä. Johdata heitä Pyhällä Hengelläsi heidän kantaessaan vastuuta seurakunnassamme. Anna heille viisautta hoitaa oikein seurakuntamme yhteisiä asioita. Vahvista heitä väsymyksen hetkinä. Johdata meitä kaikkia kysymään sinun tahtoasi ratkaisuisiamme ja anna toimiemme koitua kirkkosi parhaaksi ja nimesi kunniaksi. Johdata meidät kaikki kerran taivaalliseen valtakuntaasi.

Nuoria ja vapaaehtoisia siunattaessa.

Kiitos siitä, ettei kukaan ole liian nuori sinun sanansaattajaksesi. Rukoilemme heidän puolestaan, jotka on kutsuttu mukaan vastuunkantajiksi seurakuntamme rippikoulutyöhön/nuorisotyöhön. Anna heille viisautta ja voimaa, niin että he voivat iloiten ja rohkeasti tukea oman ryhmänsä toimintaa. Vahvista heitä väsymyksen hetkinä. Auta heitä kasvamaan uskossa ja rakkaudessa. Johdata meidät kaikki kerran taivaalliseen valtakuntaasi.

Useita seurakunnan työntekijöitä ja vapaaehtoisia siunattaessa.

Kaikkivaltias Jumala. Me kiitämme siitä, että saamme palvella sinua ja seurakuntaasi niillä lahjoilla, jotka olet meille antanut. Me rukoilemme sinua: Siunaa palvelijoitasi, jotka olet kutsunut työhön seurakunnassasi. Anna heille Pyhä Henkesi ja auta heitä toimimaan nimesi kunniaksi ja seurakuntasi parhaaksi. Auta heitä pysymään sanassasi, tekemään työtään iloiten ja panemaan aina toivonsa sinuun. Vahvista heitä väsymyksen hetkinä. Siunaa heidän läheisiään. Johdata meidät kaikki kerran taivaalliseen valtakuntaasi.

IV Ehtoollinen

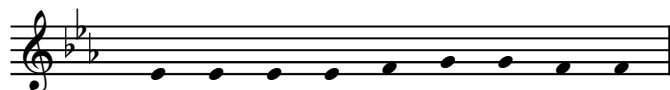
22. Uhrivirsi eli offertorio (Offertorium)

Virren aikana kootaan kolehti ja katetaan ehtoollispöytä. Kolehdin kohde ilmoitetaan ennen virttä. Virren sijasta voi olla kuorolaulu tai soitinmusiikkia. Kolehti voidaan siunata.

23. Ehtoollisrukous (Eukaristinen rukous)

Vuorolaulu

Sävelmäsarjat 1–4:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

L Y - len - tä - kää sy - dä - men - ne.

S Y - len - näm - me sen Her - ran puo - leen.

L Kiit - tä - kääm - me Her - raa, Ju - ma - laam - me.

S Niin on oi - kein ja ar - vol - lis - ta.

Prefaatio

Prefaatio voidaan laulaa tai lukea. Prefaation sävelmä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Prefaation alku

L Totisesti on oikein ja arvollista, että me kiitämme sinua aina ja kaikkialla,
pyhä Herra, kaikkivaltias Isä, iankaikkinen Jumala,
Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.

Prefaation päätös

Hänessä sinä olet ilmaissut rakkautesi ja kirkkautesi.
Sinä lähetät yhä seurakunnalle palvelijoita rakkauden työhön,
jotta kirkkosi voisi julistaa suuria tekojasi.
Me kiitämme sinua tästä taivaan lahjasta
ja laulamme sinulle ylistystä enkelien ja kaikkien pyhien kanssa:

*Pyhä (Sanctus)

Seurakunta voi seisoa Pyhä-hymnistä Jumalan Karitsa -hymniin.

S Pyhä, pyhä, pyhä Herra Sebaot!
Taivas ja maa on täynnä kirkkauttasi.
Hoosianna korkeuksissa!
Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä.
Hoosianna korkeuksissa!

Rukous ja asetussanat

Rukous ja asetussanat voidaan myös laulaa. Asetussanojen ja päätösylistyksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Vaihtoehtoisia ehtoollisrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Pyhä Isä. Koko luomakunta ylistää sinua, kaiken elämän antajaa. Sinä et hylännyt luotujasi synnin ja kuoleman valtaan, vaan lähetit ainoan Poikasi ihmiseksi, pelastamaan meidät. Me kiitämme sinua lunastuksesta, jonka olet valmistanut meille hänen täydellisellä uhrillaan ristinpuussa. Hän maksoi velkamme ja teki rauhan sinun ja meidän välillemme.

Herramme Jeesus Kristus, sinä yönä, jona hänet kavallettiin,

*otti leivän, siunasi (+), mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.*

*Samoin hän otti maljan, kiitti (+) ja sanoi:
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Niin usein kuin te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.*

Me riemuitsemme kaikesta siitä, mitä Poikasi on puolestamme tehnyt, ja vietämme tätä pyhää ateriaa, jossa tulemme osallisiksi lunastuksen salaisuudesta. Me muistamme hänen kuolemaansa, ylösnousemustaan ja taivaaseen astumistaan. Me odotamme hänen paluutaan kirkkaudessa.

[**S** Me julistamme hänen kuolemaansa.
Me todistamme hänen ylösnousemustaan.
Me odotamme hänen tulemistaan kunniaassa.]

Lähetä Pyhä Henkesi siunaamaan meitä, että ottaisimme uskossa vastaan Poikasi ruumiin ja veren. Yhdistä meidät häneen ja toisiimme. Auta meitä antamaan itsemme eläväksi uhriksi Kristuksessa, sinulle kiitokseksi ja kunniaksi.

Hänen kautta, hänen kanssaan ja hänessä
kuuluu sinulle, kaikkivaltias Isä,
Pyhän Hengen yhteydessä
kunnia ja kirkkaus aina ja ikuisesti.

S Aamen.

24. Isä meidän (Pater noster)

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen. Se voidaan myös laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.

Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

25. Herran rauha (Pax)

Vuorolaulun jälkeen seurakuntalaisia voidaan kehottaa rauhan toivottamiseen. Tällöin seurakuntalaiset tervehtivät toisiaan ja lausuvat esimerkiksi: Kristuksen rauhaa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Her-ran rau - ha ol-koon tei - dän kans-san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

TAI

Sävelmäsarja 4:

L Her-ran rau - ha ol-koon tei - dän kans-san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

*26. Jumalan Karitsa (Agnus Dei)

Liturgi voi murtaa ehtoollisleivän Jumalan Karitsa -hymnin aikana.

S Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
anna meille rauha.

27. Ehtoollisen vietto

Kutsu

L Autuaita ne, jotka on kutsuttu Karitsan hääaterialle.
Tulkaa, kaikki on jo valmiina.

TAI

- L Jeesus sanoo: »Tulkaa minun luokseni,
kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat.
Minä annan teille levon.»

TAI

- L Tulkaa, ottakaa vastaan Kristuksen ruumis.
Tulkaa, juokaa kuolemattomuuden lähteestä.

Ateria (Communio)

Aterian aikana voi olla virsilaulua tai muuta musiikkia.

Leipää jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen ruumis, sinun puolestasi annettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Viiniä jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen veri, sinun puolestasi vuodatettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Päätössanat

Päätössanojen jälkeen ehtoollisastiat peitetään (ja siirretään apupöydälle). Ennen kiitosrukousta (kohta 28) voi olla hiljaisuus.

- L Me olemme ottaneet vastaan Herran Jeesuksen Kristuksen.
Hän varjeltiin meidät iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

TAI

- L Herramme Jeesuksen Kristuksen ruumis ja veri
kätkeköön henkemme, sielumme ja ruumiimme [, koko olemuksemme,]
iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

28. Kiitosrukous

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:

L Ru - koil - kaam - me.

Taivaallinen Isä, me kiitämme sinua ehtoollisen lahjasta,
jolla vahvistat uskoamme sinuun.

Kiitämme sinua Pyhästä Hengestäsi,
jonka annat meille tehtäviimme kirkossa ja maailmassa.

Kiitos, että lähetät väkeä elonkorjuuseesi.

Suo, että sovituksen sanomaa julistettaisiin kaikkialla.

Anna meidän kerran päästä valtakuntasi iloon.

Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

Sävelmäsarjat 1–3:

S Aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

S Aa - men, aa - men.

V Päätös

29. Ylistys

Ylistyksenä voidaan käyttää myös virttä (esimerkiksi 138:5, 329:1, 5, 332:3–4, 333:1, 9, 339:1, 4, paastonaikana esimerkiksi 324:5–6).

Benedicamus

Sävelmäsarjat 1–3:

E Kiit - tä - kääm - me Her - raa!

TAI

Sävelmäsarja 4:

E Kiit - tä - kääm - me Her - raa!

*S Jumalalle kiitos. Halleluja!

Paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien:

***S** Jumalalle kiitos. Amen.

*30. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

L Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Amen.

Lähetäminen

Kehotus lausutaan juuri ennen lähtemistä.

L/E Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

*31. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Musiikin aikana ristikulkue palaa samassa järjestyksessä kuin tullessa. Seurakuntalaiset voivat liittyä kulkueeseen.

LÄHETYSTYÖHÖN SIUNAAMINEN

Lähetystyöhön siunaamisen toimittaa piispa tai hänen määräämänsä pappi (KJ 18:1). Siunaaja kutsuu toimitukseen vähintään neljä avustajaa.

Jos siunaaminen ei tapahdu messun yhteydessä, kaavaa käytetään soveltuvin osin.

Osanottajat tulevat kirkkoon ristikulkueena. Ensimmäisinä saapuvat ristinkantaja ja kynttiläkantajat, viimeisenä tulee piispa. Siunattavilla voi olla yllään alba (ja stola).

Seurakunnassa tapahtuvan matkaan siunaamisen toimittaa kirkkoherra tai hänen määräämänsä pappi. Tällöin kaavaa käytetään soveltaen.

I Johdanto

*1. Alkuvirsi

Virsi 122, 419, 423, 424, 426, 429 tai jokin kirkkovuoden ajankohdan mukaisista alkuvirsistä. Virren sijasta voi olla psalmi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Alkumusiikin aikana ristikulkue saapuu kuoriin.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan laulaa tai lausua.

Siunaus

Sävelmäsarjat 1–3:

L I - sän ja + Po - jan ja Py - hän Hen-gen ni-meen.

S Aa - men, aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

L I - sän ja + Po - jan ja Py - hän Hen-gen ni-meen.

S Aa - men, aa - men, aa - men.

Vuorotervehdys

Sävelmäsarjat 1–3:

L (piispa) Her-ran rau - ha ol-koon tei-dän kans-san-ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

Sävelmäsarja 4:

L (piispa) Her - ran rau - ha ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

TAI

Sävelmäsarjat 1-3:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

Sävelmäsarja 4:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

3. Johdantosanat ja siunattavien esittely

Johdantosanat

Liturgi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavaa:

L Rakkaat kristityt. Kristillinen seurakunta on Jumalan kansa. Kasteessa me saimme tehtävän palvelulla Jumalaa ja julistaa hänen suuria tekojaan.

Jumala kutsuu viemään evankeliumia maan ääriin saakka, erityisesti niiden keskuuteen, jotka eivät ole Kristuksen armosta osallisia. Kristus sanoo omilleen: »Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskenyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti.» (Matt. 28:18–20.)

Siunattavien esittely

Nämä palvelijat ovat kuulleet ja ottaneet vastaan kutsun ja haluavat palvella Kristusta sanoin ja teoin. Tänään heidät lähetetään tehtäviinsä apostoliseen tapaan kännenpäällepanemisella ja rukouksella. Kuulemme nyt heidän saamansa valtuutuksen.

Luetaan siunattavien nimet ja tehtävät.

4. Yhteinen rippi

Kehotussanat

Kehotussanat voivat olla myös vapaamuotoiset.

Olemme tässä juhlassa Jumalan kasvojen edessä. Jumala on pyhä, ja hänen kirkkautensa täyttää koko maan. Me olemme syntisiä ja kuljemme usein pimeässä. Jumala on kuitenkin luvannut armahtaa meitä. Tunnustakaamme hänelle syntimme ja syyllisyytemme [yhteen ääneen] näin sanoen:

Synnintunnustus

Synnintunnustus voidaan lukea yhteen ääneen. Sen ajaksi voidaan polvistua. Synnintunnustus on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella. Synnintunnustukseen voi sisältyä hiljaista rukousta, johon kehoitetaan esimerkiksi: Kuule myös hiljainen anteeksipyyntöni.

Synnintunnustuksena voidaan käyttää myös virttä.

Vaihtoehtoisia synnintunnustuksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Taivaallinen Isä.
Sain kasteen sinun lapseksesi.
Sinä siirsit minut pimeydestä valoon,
kadotuksen alta taivaan perilliseksi.
En ole kuitenkaan elänyt niin kuin lapsellesi sopii.
En ole kuunnellut ääntäsi enkä totellut tahtoasi.
Jumala, armahda minua Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.
Pese minut puhtaaksi ja anna kaikki syntini anteeksi.

Synninpäästö

Synninpäästön aamen voidaan laulaa tai lausua.

Vaihtoehtoisia synninpäästöjä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Näin sanoo Herra:
»Älä pelkää.
Minä olen lunastanut sinut.
Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun.

Vaikka vuoret järkkäisivät ja kukkulat horjuisivat,
minun rakkauteni sinuun ei järky
eikä minun rauhanliittoni horju.»

S Aamen.

Kiitosrukous

Kiitosrukous voidaan lukea yhteen ääneen.

Vaihtoehtoisia kiitosrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Jumala, Isämme,
me kiitämme sinua siitä,
että Jeesus Kristus on avannut tien sinun luoksesi.
Vahvista uskoamme, lisää toivoamme
ja uudista rakkauttamme.

S Aamen.

5. Päivän psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista tai apostolien päivän psalmia (Ps. 145:3–7).

Mikäli alkuvirren (kohta 1) sijasta on käytetty psalmia, jätetään tämä kohta pois.

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä ja psalmin kertosaiteita Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Se jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Herra, minä ylistän sinua kansojen keskellä,
minä laulan kaikille kansoille sinun kiitostasi.

Ps. 57:10

Psalmi

Ei ole vertaistasi jumalien joukossa,
ei ole vertaa sinun teoillesi, Herra.
Sinä olet luonut kaikki kansat.
Ne tulevat eteesi ja kumartavat sinua,
ne kunnioittavat sinun nimeäsi, Herra.
Sinä olet suuri ja teet ihmetekoja,
sinä yksin olet Jumala.
Herra, minun Jumalani,
sinua minä kiitän koko sydämestäni,
iäti minä kunnioitan nimeäsi.

Ps. 86:8–10, 12

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,

niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

6. Herra, armahda (Kyrie)

VAIHTOEHTO A

Kyrie-litania

Kyrie-litania voidaan laulaa tai lukea.

Vaihtoehtoisia Kyrie-litaniaita ja litaniasävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

E Rukoilkaamme Herraa,
joka antoi elämän,
että hän tukisi meitä voimallaan.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Herraa,
joka lähetti Kristuksen,
että hän pukisi meidät armollaan.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Herraa,
joka vuodatti Henkensä,
että hän varustaisi meidät lahjoillaan.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

VAIHTOEHTO B

Herra, armahda

S Herra, armahda meitä.
Kristus, armahda meitä.
Herra, armahda meitä.

*7. Kunnia (Gloria) ja kiitosvirsi Pyhälle Kolminaisuudelle

Kunnia ja kiitosvirsi jätetään pois paastonaikana (tuhkakeskiviikosta lähtien) ja adventtiaikana (1. adventtisunnuntain jälkeisestä maanantaista lähtien).

Kunnia

Sävelmäsarjat 1–3:

TAI

Sävelmäsarja 3:

TAI

Sävelmäsarja 4:

TAI

Sävelmäsarja 4:

S maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.

Kiitosvirsi

Kiitosvirtenä käytetään ensisijaisesti Laudamusta. Laudamuksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Voidaan käyttää myös seuraavia Pyhälle Kolminaisuudelle omistettuja virsiä: 126, 128:2–4, 129–133, 135, 277:5, 325:1, 4, 328, 334:1, 5–8. Vaihtoehtoisia kiitosvirsiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Laudamus

S Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.

E Me tuomme sinulle kiitoksen
suuren kunniasi tähden.
Herra Jumala, taivaallinen kuningas,
Jumala, Isä, Kaikkivaltias!

[S Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Herra, Jumalan ainoa Poika, Jeesus Kristus.
Herra Jumala, Jumalan Karitsa, Isän Poika,
joka kannat maailman synnin,
armahda meitä,

joka kannat maailman synnin,
ota vastaan rukouksemme,
joka istut Isän oikealla puolella,
armahda meitä.

[S Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Sinä yksin olet pyhä,
sinä yksin olet Herra,
sinä yksin olet korkein,
Jeesus Kristus,
Pyhän Hengen kanssa
Isän Jumalan kunnia.

S Aamen.

8. Päivän rukous

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän rukousta.

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:

L Ru - koil - kaam - me.

1. Kaikkivaltias Jumala.

Sinä lähetit oman Poikasi tuomaan meille syntisille elämän
ja tekemään tunnetuksi pyhän nimesi.

Kiitos, että olet uskonut kirkollesi suuren tehtävän,
evankeliumin viemisen uusille ihmisille.

Vahvista ja rohkaise seurakuntaasi
palvelemaan sinua sanoin ja teoin.

Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

2. Ylösnoussut Kristus,

sinä olet kirkon Herra ja maailman Vapahtaja.

Sinä lähetät kutsusi maan ääriin asti,
niin että ihmiset uskoisivat sinuun ja pelastuisivat.

Anna koko maailman tuntea valtasi
ja kaikkien kansojen sinun pelastava voimasi.

Vuodata Henkesi kirkkoosi,
niin että se väsymättä julistaisi evankeliumia

ja todistaisi sinusta elämällään ja teoillaan.
Sinulle olkoon kunnia ja valta
yhdessä Isän ja Pyhän Hengen kanssa
nyt ja iankaikkisesti.

Sävelmäsarjat 1–3:

Sävelmäsarja 4:

II Sana

9. Ensimmäinen lukukappale

Jes. 40:26–31, Jes. 55:6–13, Jes. 60:1–9, Jer. 1:4–8 tai kirkkovuoden ajankohdan mukainen ensimmäinen lukukappale.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[E Tämä on Jumalan sana.

S Jumalalle kiitos.]

10. Vastaus

Vastauksena voi olla psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä.

11. Toinen lukukappale

Ap. t. 13:1–3, Room. 10:11–17, Room. 13:8–10, 1. Kor. 12:4–11, 2. Kor. 6:3–10, 1. Joh. 5:1–5 tai kirkkovuoden ajankohdan mukainen toinen lukukappale.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[E Tämä on Jumalan sana.

S Jumalalle kiitos.]

12. Päivän virsi eli graduaali (Graduale)

*13. Evankeliumi

Evankeliumi ilmoitetaan sanomalla esimerkiksi: Nouskaamme kuulemaan pyhää evankeliumia.

Evankeliumin lukemisen edellä ja/tai sen jälkeen voidaan laulaa halleluja. Evankeliumia edeltävään hallelujalauluun voidaan liittää hallelujasäe (ks. Evankeliumikirja). Hallelujalaulun ja hallelujasäkeen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Halleluja jätetään pois paastonaikana tuhkakeskiiviikosta lähtien. Tällöin hallelujalaulun sijasta voidaan käyttää psalmilauseetta (ks. Evankeliumikirja). Psalmilauseen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Evankeliumi tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– evankeliumi

[L/E Tämä on pyhä evankeliumi.

S Ylistys sinulle, Kristus.]

14. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia.

15. Saarna

III Siunaaminen

Ennen siunaamista voi olla virsi (esimerkiksi 164, 418, 434 tai 448) tai muuta musiikkia, jonka aikana piispa ja muut toimitukseen osallistuvat siirtyvät alttarin ääreen. Avustajat asettuvat piispan molemmin puolin, siunattavat alttarin eteen.

*16. Uskontunnustus (Credo)

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

L Tunnustakaa nyt uskonne yhdessä seurakunnan kanssa.

S Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,

ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,

astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivasiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,
ja Pyhään Henkeen,
pyhän, yhteisen seurakunnan,
pyhän yhteyden,
syntien anteeksiantamisen,
ruumiin ylösnousemisen
ja iankaikkisen elämän.

17. Lupaukset tai kehotus

Lupaukset

Lähetystyöhön siunattaessa.

L Tahdotteko Jumalan avulla pysyä lujina tässä kirkon uskossa ja todistaa siitä sanoin ja teoin?

Vastaus:

Tahdon.

L Tahdotteko kolmiyhteisen Jumalan nimessä lähteä lähetystyöhön ja hoitaa tehtäväänne uskollisesti Jumalan kunniaksi ja Kristuksen kirkon rakentumiseksi?

Vastaus:

Tahdon.

L Tahdotteko elää niin, että olette esikuvana seurakunnalle?

Vastaus:

Tahdon.

L Kaikkivaltias Jumala auttakoon teitä pitämään sen, minkä olette luvanneet.

Kehotus

Matkaan siunattaessa.

L Jumala antakoon teille armonsa, niin että pysytte uskossa, jonka olette tunnustaneet, ja palvelette Kristuksen kirkkoa oikein ja uskollisesti.

18. Siunaaminen

Siunattavat polvistuvat. Piispa ja avustajat panevat kätensä vuorollaan kunkin päälle.

L Siunatkoon ja varjelkoon sinua kolmiyhteinen Jumala, Isä ja Poika ja Pyhä Henki [, ja pyhittäköön sinut palvelemaan Kristuksen kirkkoa aina ja kaikkialla].

Siunatut nousevat.

L Rakkaat kristityt. Olemme yhdessä siunanneet nämä sisaremmme ja veljemme lähetystyöhön/matkalle. Tukekaa heitä heidän tehtävässään ja kantakaa heitä rukouksissanne Jumalan eteen.

19. Lähettäminen

L Jeesus sanoo: »Minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti» (Matt. 28:20). Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

Siunaaja, avustajat ja siunatut palaavat paikoilleen.

20. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia. Voidaan käyttää myös laulua »Kun Hengen tuuli tuulee» (ks. Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin).

21. Yhteinen esirukous

Esirukouksen rakenteesta, sisällöstä ja toteutuksesta ks. Jumalanpalvelusten kirja.

Esirukoukseen liitetään seuraava rukous:

Me rukoilemme sinua yhdessä heidän kanssaan ja heidän puolestaan, jotka nyt on siunattu lähetystyöhön/matkaan: Johdata heitä Pyhällä Hengelläsi ja siunaa heidän työnsä nimesi kunniaksi, seurakuntasi rakentumiseksi ja ihmisten parhaaksi. Opeta heitä kuuntelemaan ääntäsi ja noudattamaan tahtoasi. Auta heitä olemaan uskollisia Kristuksen lähettiläitä. Täytä heidät rakkaudella kaikkia ihmisiä kohtaan ja auta heitä asettumaan erityisesti niiden puolelle, jotka ovat heikoimmassa asemassa. Anna heille nöyryyttä, viisautta ja kärsivällisyyttä. Vahvista heitä väsymyksen hetkinä. Auta heitä luottamaan lupaukseesi, että sinä olet aina heidän kanssaan. Siunaa heidän perheitään ja läheisiään. Johdata meidät kaikki kerran taivaalliseen valtakuntaasi.

IV Ehtoollinen

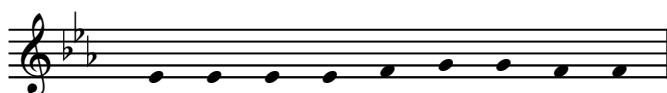
22. Uhrivirsi eli offertorio (Offertorium)

Virren aikana kootaan kolehti ja katetaan ehtoollispöytä. Kolehdin kohde ilmoitetaan ennen virttä. Virren sijasta voi olla kuorolaulu tai soitinmusiikkia. Kolehti voidaan siunata.

23. Ehtoollisrukous (Eukaristinen rukous)

Vuorolaulu

Sävelmäsarjat 1–4:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

L Y - len - tä - kää sy - dä - men - ne.

S Y - len - näm - me sen Her - ran puo - leen.

L Kiit - tä - kääm - me Her - raa, Ju - ma - laam - me.

S Niin on oi - kein ja ar - vol - lis - ta.

Prefaatio

Prefaatio voidaan laulaa tai lukea. Prefaation sävelmä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Prefaation alku

L Totisesti on oikein ja arvollista, että me kiitämme sinua aina ja kaikkialla, pyhä Herra, kaikkivaltias Isä, iankaikkinen Jumala, Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.

Prefaation päätös

Hänessä sinä olet ilmaissut rakkautesi ja kirkkautesi.

Sinä lähetät yhä seurakunnalle palvelijoita rakkauden työhön,
jotta kirkkosi voisi julistaa suuria tekojasi.
Me kiitämme sinua tästä taivaan lahjasta
ja laulamme sinulle ylistystä enkelien ja kaikkien pyhien kanssa:

*Pyhä (Sanctus)

Seurakunta voi seisoa Pyhä-hymnistä Jumalan Karitsa -hymniin.

S Pyhä, pyhä, pyhä Herra Sebaot!
Taivas ja maa on täynnä kirkkauttasi.
Hoosianna korkeuksissa!
Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä.
Hoosianna korkeuksissa!

Rukous ja asetussanat

Rukous ja asetussanat voidaan myös laulaa. Asetussanojen ja päätösylistyksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Vaihtoehtoisia ehtoollisrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Pyhä Isä. Koko luomakunta ylistää sinua, kaiken elämän antajaa. Sinä et hylännyt luotujasi synnin ja kuoleman valtaan, vaan lähetit ainoan Poikasi ihmiseksi, pelastamaan meidät. Me kiitämme sinua lunastuksesta, jonka olet valmistanut meille hänen täydellisellä uhrillaan ristinpuussa. Hän maksoi velkamme ja teki rauhan sinun ja meidän välillemme.

*Herramme Jeesus Kristus, sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
otti leivän, siunasi (✝), mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.*

*Samoin hän otti maljan, kiitti (✝) ja sanoi:
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Niin usein kuin te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.*

Me riemuitsemme kaikesta siitä, mitä Poikasi on puolestamme tehnyt, ja vietämme tätä pyhää ateriaa, jossa tulemme osallisiksi lunastuksen salaisuudesta. Me muistamme hänen kuolemaansa, ylösnousemustaan ja taivaaseen astumistaan. Me odotamme hänen paluutaan kirkkaudessa.

[**S** Me julistamme hänen kuolemaansa.
Me todistamme hänen ylösnousemustaan.
Me odotamme hänen tulemistaan kunniaassa.]

Lähetä Pyhä Henkesi siunaamaan meitä, että ottaisimme uskossa vastaan Poikasi ruumiin ja veren. Yhdistä meidät häneen ja toisiimme. Auta meitä antamaan itsemme eläväksi uhriksi Kristuksessa, sinulle kiitokseksi ja kunniaksi.

Hänen kauttaan, hänen kanssaan ja hänessä
kuuluu sinulle, kaikkivaltias Isä,
Pyhän Hengen yhteydessä
kunnia ja kirkkaus aina ja ikuisesti.

S Aamen.

24. Isä meidän (Pater noster)

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen. Se voidaan myös laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

S Isä meidän, joka olet taivaassa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

25. Herran rauha (Pax)

Vuorolaulun jälkeen seurakuntalaisia voidaan kehottaa rauhan toivottamiseen. Tällöin seurakuntalaiset tervehtivät toisiaan ja lausuvat esimerkiksi: Kristuksen rauhaa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Her-ran rau - ha ol-koon tei - dän kans-san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

TAI

Sävelmäsarja 4:

L Her-ran rau - ha ol-koon tei - dän kans-san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

*26. Jumalan Karitsa (Agnus Dei)

Liturgi voi murtaa ehtoollisleivän Jumalan Karitsa -hymnin aikana.

S Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.

Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.

Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
anna meille rauha.

27. Ehtoollisen vietto

Kutsu

L Autuaita ne, jotka on kutsuttu Karitsan hääaterialle.
Tulkaa, kaikki on jo valmiina.

TAI

L Jeesus sanoo: »Tulkaa minun luokseni,
kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat.
Minä annan teille levon.»

TAI

L Tulkaa, ottakaa vastaan Kristuksen ruumis.
Tulkaa, juokaa kuolemattomuuden lähteestä.

Ateria (Communio)

Aterian aikana voi olla virsilaulua tai muuta musiikkia.

Leipää jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen ruumis, sinun puolestasi annettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Viiniä jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen veri, sinun puolestasi vuodatettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Päätössanat

Päätössanojen jälkeen ehtoollisastiat peitetään (ja siirretään apupöydälle). Ennen kiitosrukousta (kohta 28) voi olla hiljaisuus.

L Me olemme ottaneet vastaan Herran Jeesuksen Kristuksen.

Hän varjeltiin meidät iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

TAI

L Herramme Jeesuksen Kristuksen ruumis ja veri
kätkeköön henkemme, sielumme ja ruumiimme [, koko olemuksemme,]
iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

28. Kiitosrukous

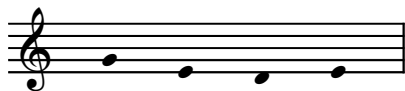
Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:

L Ru - koil - kaam - me.

Taivaallinen Isä, me kiitämme sinua ehtoollisen lahjasta,
jolla vahvistat uskoamme sinuun.
Kiitämme sinua Pyhästä Hengestäsi,
jonka annat meille tehtäviimme kirkossa ja maailmassa.
Kiitos, että lähetät väkeä elonkorjuuseesi.
Suo, että sovituksen sanomaa julistettaisiin kaikkialla.
Anna meidän kerran päästä valtakuntasi iloon.
Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

Sävelmäsarjat 1–3:

S Aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

S Aa - men, aa - men.

V Päätös

29. Ylistys

Ylistyksenä voidaan käyttää myös virttä (esimerkiksi 138:5, 329:1, 5, 332:3–4, 333:1, 9, 339:1, 4, paastonaikana esimerkiksi 324:5–6).

Benedicamus

Sävelmäsarjat 1–3:

E Kiit - tä - kään - me Her - ra!

TAI

Sävelmäsarja 4:

E Kiit - tä - kään - me Her - ra!

***S** Jumalalle kiitos. Halleluja!

Paastonaikana tuhakeskiviikosta lähtien:

***S** Jumalalle kiitos. Amen.

*30. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

L Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Amen.

Lähetäminen

Kehotus lausutaan juuri ennen lähtemistä.

L/E Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

*31. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Musiikin aikana ristikulkue palaa samassa järjestyksessä kuin tullessa. Seurakuntalaiset voivat liittyä kulkueeseen.

KIRKON ERITYISTEHTÄVÄÄN SIUNAAMINEN

Kirkon yhteisten virkojen hoitajien sekä hiippakunnan työntekijöiden siunaamisen toimittaa piispa tai hänen määräämänsä pappi (KJ 18:1). Siunaaja kutsuu toimitukseen vähintään neljä avustajaa.

Jos siunaaminen ei tapahdu messun yhteydessä, kaavaa käytetään soveltuvin osin.

Osanottajat tulevat kirkkoon ristikulkueena. Ensimmäisinä saapuvat ristinkantaja ja kynttiläkantajat, viimeisenä tulee piispa. Siunattavilla voi olla yllään alba (ja stola).

Tätä kaavaa voidaan käyttää myös kristillisten järjestöjen työntekijöitä sekä esimerkiksi sotilaspappeja työhön siunattaessa.

I Johdanto

*1. Alkuvirsi

Virsi 111, 429 tai jokin kirkkovuoden ajankohdan mukaisista alkuvirsistä. Virren sijasta voi olla psalmi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Alkumusiikin aikana ristikulkue saapuu kuoriin.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan laulaa tai lausua.

Siunaus

Sävelmäsarjat 1–3:

L I - sän ja + Po - jan ja Py - hän Hen-gen ni-meen.

S Aa - men, aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

L I - sän ja + Po - jan ja Py - hän Hen-gen ni-meen.

S Aa - men, aa - men, aa - men.

Vuorotervehdys

Sävelmäsarjat 1–3:

L (piispa) Her-ran rau - ha ol-koon tei-dän kans-san-ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

Sävelmäsarja 4:

L (piispa) Her - ran rau - ha ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

TAI

Sävelmäsarjat 1–3:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

Sävelmäsarja 4:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

3. Johdantosanat ja siunattavien esittely

Johdantosanat

Liturgi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavaa:

L Rakkaat kristityt. Kirkko elää kaikkialla maailmassa Kristuksen ruumiina. Herra itse kutsuu palvelemaan ja osoittaa tehtävät maailmanlaajuisessa kirkossaan. Pyhä Henki antaa lahjansa ja rohkaisee kutsuttuja.

Siunattavien esittely

Kirkon yhteisten virkojen hoitajia sekä hiippakuntien ja kristillisten järjestöjen työntekijöitä työhön siunattaessa.

L Tänään siunaamme työhön ne, jotka ovat saaneet kutsun – –. Kuulemme nyt heidän saamansa valtuutuksen.

Kansainvälisen diakonian tehtäviin siunattaessa.

L Jeesus Kristus itse palveli köyhiä ja kärsiviä. Hän on kutsunut nämä veljemme ja sisaremme palvelemaan seuraajinaan tämän päivän maailmassa. Tänään heidät lähetetään tehtäviinsä apostoliseen tapaan kättenpäällepanemisella ja rukouksella. Kuulemme nyt heidän saamansa valtuutuksen.

Muihin kirkkojenvälisiin tehtäviin siunattaessa.

L Jeesus rukoili, että hänen opetuslapsensa olisivat yhtä. Maailman kirkot työskentelevät sen hyväksi, että tämä rukous toteutuisi myös näkyvässä muodossa. Nämä veljet ja sisaret ovat kuulleet kutsun lähteä työhön Kristuksen maailmanlaajuisen kirkon rakentamiseksi. Tänään heidät lähetetään tehtäviinsä apostoliseen tapaan kättenpäällepanemisella ja rukouksella. Kuulemme nyt heidän saamansa valtuutuksen.

Luetaan siunattavien nimet ja tehtävät.

4. Yhteinen rippi

Kehotussanat

Kehotussanat voivat olla myös vapaamuotoiset.

Olemme tässä juhlassa Jumalan kasvojen edessä. Jumala on pyhä, me olemme syntisiä. Hän on kuitenkin luvannut armahtaa meitä. Tunnustakaamme hänelle syntimme ja syyllisyytemme [yhteen ääneen] näin sanoen:

Synnintunnustus

Synnintunnustus voidaan lukea yhteen ääneen. Sen ajaksi voidaan polvistua. Synnintunnustus on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella. Synnintunnustukseen voi sisältyä hiljaista rukousta, johon kehoitetaan esimerkiksi: Kuule myös hiljainen anteeksipyyntöni.

Synnintunnustuksena voidaan käyttää myös virttä.

Vaihtoehtoisia synnintunnustuksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Taivaallinen Isä.
Sain kasteen sinun lapseksesi.
Sinä siirsit minut pimeydestä valoon,
kadotuksen alta taivaan perilliseksi.
En ole kuitenkaan elänyt niin kuin lapsellesi sopii.
En ole kuunnellut ääntäsi enkä totellut tahtoasi.
Jumala, armahda minua Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.
Pese minut puhtaaksi ja anna kaikki syntini anteeksi.

Synninpäästö

Synninpäästön aamen voidaan laulaa tai lausua.

Vaihtoehtoisia synninpäästöjä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Näin sanoo Herra:

»Älä pelkää.

Minä olen lunastanut sinut.

Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun.

Vaikka vuoret järkkäisivät ja kukkulat horjuisivat,

minun rakkauteni sinuun ei järky

eikä minun rauhanliittoni horju.»

S Aamen.

Kiitosrukous

Kiitosrukous voidaan lukea yhteen ääneen.

Vaihtoehtoisia kiitosrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Jumala, Isämme,
me kiitämme sinua siitä,
että Jeesus Kristus on avannut tien sinun luoksesi.
Vahvista uskoamme, lisää toivoamme
ja uudista rakkauttamme.

S Aamen.

5. Päivän psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista tai apostolien päivän psalmia (Ps. 145:3–7).

Mikäli alkuvirren (kohta 1) sijasta on käytetty psalmia, jätetään tämä kohta pois.

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä ja psalmin kertosaiteita Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Se jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Sinun hyvyytesi, Herra, täyttää maan.

Opeta minut tuntemaan käskysi!

Ps. 119:64

Psalmi

Kiitetty olet sinä, Herra!

Opeta minut tuntemaan määräyksesi.

Minä julistan ihmisille kaikki sinun päätöksesi.

Minä iloitsen sinun liittosi tiestä niin kuin iloitaan rikkauksista.

Minä tutkistelen sinun säädöksiäsi,

pidän katseeni sinun poluillasi.

Sinun käskysi ovat iloni,

sinun sanaasi minä en unohda.

Pidä huolta minusta, palvelijastasi,

niin saan elää ja noudattaa sinun sanaasi.

Avaa silmäni näkemään sinun lakisi kaikkine ihmeineen.

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

6. Herra, armahda (Kyrie)

VAIHTOEHTO A

Kyrie-litania

Kyrie-litania voidaan laulaa tai lukea.

Vaihtoehtoisia Kyrie-litanioita ja litaniasävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

- E** Rukoilkaamme Herraa,
joka antoi elämän,
että hän tukisi meitä voimallaan.
[Rukoilkaamme Herraa.]
- S** Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]
- E** Rukoilkaamme Herraa,
joka lähetti Kristuksen,
että hän pukisi meidät armollaan.
[Rukoilkaamme Herraa.]
- S** Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]
- E** Rukoilkaamme Herraa,
joka vuodatti Henkensä,
että hän varustaisi meidät lahjoillaan.
[Rukoilkaamme Herraa.]
- S** Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

VAIHTOEHTO B

Herra, armahda

- S** Herra, armahda meitä.
Kristus, armahda meitä.
Herra, armahda meitä.

*7. Kunnia (Gloria) ja kiitosvirsi Pyhälle Kolminaisuudelle

Kunnia ja kiitosvirsi jätetään pois paastonaikana (tuhkakeskiiviikosta lähtien) ja adventtiaikana (1. adventtisunnuntain jälkeisestä maanantaista lähtien).

Kunnia

Sävelmäsarjat 1–3:

E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 3:

E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 4:

E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 4:

E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

S maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.

Kiitosvirsi

Kiitosvirtenä käytetään ensisijaisesti Laudamusta. Laudamuksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Voidaan käyttää myös seuraavia Pyhälle Kolminaisuudelle omistettuja virsiä: 126, 128:2–4, 129–133, 135, 277:5, 325:1, 4, 328, 334:1, 5–8. Vaihtoehtoisia kiitosvirsiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Laudamus

S Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.

E Me tuomme sinulle kiitoksen
suuren kunniasi tähden.
Herra Jumala, taivaallinen kuningas,
Jumala, Isä, Kaikkivaltias!

[S Me kiitämme, me kunnioitamme,

me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Herra, Jumalan ainoa Poika, Jeesus Kristus.
Herra Jumala, Jumalan Karitsa, Isän Poika,
joka kannat maailman synnin,
armahda meitä,
joka kannat maailman synnin,
ota vastaan rukouksemme,
joka istut Isän oikealla puolella,
armahda meitä.

[S Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Sinä yksin olet pyhä,
sinä yksin olet Herra,
sinä yksin olet korkein,
Jeesus Kristus,
Pyhän Hengen kanssa
Isän Jumalan kunniasa.

S Amen.

8. Päivän rukous

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän rukousta.

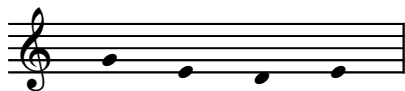
Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:

L Ru - koil - kaam - me.

Kaikkivaltias Jumala.

Sinä kutsut kaikkina aikoina kirkkosi työhön ihmisiä,
jotka palvelevat sitä antamillasi armolahjoilla.

Varjele palvelijasi uskossa ja rakkaudessa

ja anna heidän työnsä kantaa runsasta hedelmää.

Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

Sävelmäsarjat 1–3:

S Aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

S Aa - men, aa - men.

II Sana

9. Ensimmäinen lukukappale

Miika 6:8 tai kirkkovuoden ajankohdan mukainen ensimmäinen lukukappale.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[**E** Tämä on Jumalan sana.

S Jumalalle kiitos.]

10. Vastaus

Vastauksena voi olla psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä.

11. Toinen lukukappale

Room. 13:8–10, 1. Kor. 12:4–11, 1. Joh. 4:16–21 tai kirkkovuoden ajankohdan mukainen toinen lukukappale.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[**E** Tämä on Jumalan sana.

S Jumalalle kiitos.]

12. Päivän virsi eli graduaali (Graduale)

*13. Evankeliumi

Evankeliumi ilmoitetaan sanomalla esimerkiksi: Nouskaamme kuulemaan pyhää evankeliumia.

Evankeliumin lukemisen edellä ja/tai sen jälkeen voidaan laulaa halleluja. Evankeliumia edeltävään hallelujalauluun voidaan liittää hallelujasäe (ks. Evankeliumikirja). Hallelujalaulun ja hallelujasäkeen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Halleluja jätetään pois paastonaikana tuhkakeskiiviikosta lähtien. Tällöin hallelujalaulun sijasta voidaan käyttää psalmilauseetta (ks. Evankeliumikirja). Psalmilauseen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Evankeliumi tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– evankeliumi

[L/E Tämä on pyhä evankeliumi.

S Ylistys sinulle, Kristus.]

14. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia.

15. Saarna

III Siunaaminen

Ennen siunaamista voi olla virsi (esimerkiksi 448 tai 518:1–3) tai muuta musiikkia, jonka aikana piispa ja muut toimitukseen osallistuvat siirtyvät alttarin ääreen. Avustajat asettuvat piispan molemmin puolin, siunattavat alttarin eteen.

*16. Uskontunnustus (Credo)

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

L Tunnustakaa nyt uskonne yhdessä seurakunnan kanssa.

S Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,

ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,

astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivaisiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,
ja Pyhään Henkeen,
pyhän, yhteisen seurakunnan,
pyhän yhteyden,
syntien anteeksiantamisen,
ruumiin ylösnousemisen
ja iankaikkisen elämän.

17. Lupaukset tai kehotus

Avustajat lukevat raamatuntekstejä.

Lupaukset

L Tahdotteko Jumalan avulla pysyä lujina tässä kirkon uskossa ja vahvistaa siinä seurakuntalaisia?

Vastaus:

Tahdon.

– Joh. 15:5 tai Kol. 3:17

L Tahdotteko hoitaa tehtäväänne/virkaanne oikein ja uskollisesti Jumalan kunniaksi ja Kristuksen kirkon rakentumiseksi?

Vastaus:

Tahdon.

– 1. Kor. 4:1–2, 2. Tim. 2:11–13 tai 1. Piet. 4:10–11

L Tahdotteko elää niin, että olette esikuvana seurakunnalle?

Vastaus:

Tahdon.

L Kaikkivaltias Jumala auttakoon teitä pitämään sen, minkä olette luvanneet.

Kehotus

L Jumala antakoon teille armonsa, niin että pysytte uskossa, jonka olette tunnustaneet, ja palvelette Kristuksen kirkkoa oikein ja uskollisesti.

18. Siunaaminen

Siunattavat polvistuvat. Piispa ja avustajat panevat kätensä vuorollaan kunkin pään päälle.

L Siunatkoon ja varjelkoon sinua kolmiyhteinen Jumala, Isä ja Poika ja Pyhä Henki [, ja pyhittäköön sinut palvelemaan Kristuksen kirkkoa].

Siunatut nousevat.

L Rakkaat kristityt. Olemme yhdessä siunanneet nämä sisaremmet ja veljemme työhön. Tukekaa heitä heidän tehtävässään ja kantakaa heitä rukouksissanne Jumalan eteen.

19. Lähettäminen

L Jeesus sanoo: »Jos joku tahtoo olla minun palvelijani, seuratkoon minua» (Joh. 12:26). Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

Siunaaja, avustajat ja siunatut palaavat paikoilleen.

20. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia. Voidaan käyttää myös laulua »Kun Hengen tuuli tuulee» (ks. Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin).

21. Yhteinen esirukous

Esirukouksen rakenteesta, sisällöstä ja toteutuksesta ks. Jumalanpalvelusten kirja.

Esirukoukseen liitetään rukous siunattavien puolesta:

Kirkkojenvälisiin tehtäviin siunattaessa.

Me rukoilemme sinua yhdessä heidän kanssaan ja heidän puolestaan, jotka nyt on siunattu – –. (Me rukoilemme sinua NN:n ja NN:n puolesta, jotka on siunattu – –.) Johdata heitä Pyhällä Hengelläsi ja siunaa heidän työnsä nimesi kunniaksi, seurakuntasi rakentumiseksi ja ihmisten parhaaksi. Täytä heidät rakkaudella kaikkia ihmisiä kohtaan ja auta heitä asettumaan erityisesti niiden puolelle, jotka ovat heikoimmassa asemassa. Anna heille nöyryyttä, viisautta ja kärsivällisyyttä. Vahvista heitä väsymyksen hetkinä. Auta heitä luottamaan lupaukseesi, että sinä olet aina heidän kanssaan. Siunaa heidän perheitään ja läheisiään.

Kirkon yhteisten virkojen hoitajia sekä hiippakunnan ja kristillisten järjestöjen työntekijöitä työhön siunattaessa.

Rukoilemme sinua palvelijasi NN:n puolesta, joka on ottanut vastaan kirkkomme/hiippakuntamme/järjestömme – – viran/tehtävän. Anna hänelle viisautta, voimaa ja taitoa toimia tässä virassa/tehtävässä kirkkosi parhaaksi. Auta häntä pysymään sanassasi, tekemään työtään iloiten ja panemaan aina toivonsa sinuun. Vahvista häntä väsymyksen hetkinä. Siunaa hänen perhettään ja läheisiään.

IV Ehtoollinen

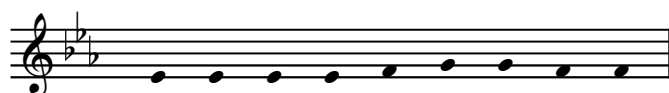
22. Uhrivirsi eli offertorio (Offertorium)

Virren aikana kootaan kolehti ja katetaan ehtoollispöytä. Kolehdin kohde ilmoitetaan ennen virttä. Virren sijasta voi olla kuorolaulu tai soitinmusiikkia. Kolehti voidaan siunata.

23. Ehtoollisrukous (Eukaristinen rukous)

Vuorolaulu

Sävelmäsarjat 1–4:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

L Y - len - tä - kää sy - dä - men - ne.

S Y - len - näm - me sen Her - ran puo - leen.

L Kiit - tä - kääm - me Her - raa, Ju - ma - laam - me.

S Niin on oi - kein ja ar - vol - lis - ta.

Prefaatio

Prefaatio voidaan laulaa tai lukea. Prefaation sävelmä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Prefaation alku

L Totisesti on oikein ja arvollista, että me kiitämme sinua aina ja kaikkialla, pyhä Herra, kaikkivaltias Isä, iankaikkinen Jumala, Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.

Prefaation päätös

Hänessä sinä olet ilmaissut rakkautesi ja kirkkautesi.

Sinä lähetät yhä seurakunnalle palvelijoita rakkauden työhön,
jotta kirkkosi voisi julistaa suuria tekojasi.
Me kiitämme sinua tästä taivaan lahjasta
ja laulamme sinulle ylistystä enkelien ja kaikkien pyhien kanssa:

*Pyhä (Sanctus)

Seurakunta voi seisoa Pyhä-hymnistä Jumalan Karitsa -hymniin.

S Pyhä, pyhä, pyhä Herra Sebaot!
Taivas ja maa on täynnä kirkkauttasi.
Hoosianna korkeuksissa!
Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä.
Hoosianna korkeuksissa!

Rukous ja asetussanat

Rukous ja asetussanat voidaan myös laulaa. Asetussanojen ja päätösylistyksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Vaihtoehtoisia ehtoollisrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Pyhä Isä. Koko luomakunta ylistää sinua, kaiken elämän antajaa. Sinä et hylännyt luotujasi synnin ja kuoleman valtaan, vaan lähetit ainoan Poikasi ihmiseksi, pelastamaan meidät. Me kiitämme sinua lunastuksesta, jonka olet valmistanut meille hänen täydellisellä uhrillaan ristinpuussa. Hän maksoi velkamme ja teki rauhan sinun ja meidän välillemme.

*Herramme Jeesus Kristus, sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
otti leivän, siunasi (✝), mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.*

*Samoin hän otti maljan, kiitti (✝) ja sanoi:
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Niin usein kuin te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.*

Me riemuitsemme kaikesta siitä, mitä Poikasi on puolestamme tehnyt, ja vietämme tätä pyhää ateriaa, jossa tulemme osallisiksi lunastuksen salaisuudesta. Me muistamme hänen kuolemaansa, ylösnousemustaan ja taivaaseen astumistaan. Me odotamme hänen paluutaan kirkkaudessa.

[**S** Me julistamme hänen kuolemaansa.
Me todistamme hänen ylösnousemustaan.
Me odotamme hänen tulemistaan kunniaassa.]

Lähetä Pyhä Henkesi siunaamaan meitä, että ottaisimme uskossa vastaan Poikasi ruumiin ja veren. Yhdistä meidät häneen ja toisiimme. Auta meitä antamaan itsemme eläväksi uhriksi Kristuksessa, sinulle kiitokseksi ja kunniaksi.

Hänen kauttaan, hänen kanssaan ja hänessä
kuuluu sinulle, kaikkivaltias Isä,
Pyhän Hengen yhteydessä
kunnia ja kirkkaus aina ja ikuisesti.

S Aamen.

24. Isä meidän (Pater noster)

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen. Se voidaan myös laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

S Isä meidän, joka olet taivaassa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

25. Herran rauha (Pax)

Vuorolaulun jälkeen seurakuntalaisia voidaan kehottaa rauhan toivottamiseen. Tällöin seurakuntalaiset tervehtivät toisiaan ja lausuvat esimerkiksi: Kristuksen rauhaa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Her-ran rau - ha ol-koon tei - dän kans-san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

TAI

Sävelmäsarja 4:

L Her-ran rau - ha ol-koon tei - dän kans-san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

*26. Jumalan Karitsa (Agnus Dei)

Liturgi voi murtaa ehtoollisleivän Jumalan Karitsa -hymnin aikana.

S Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.

Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.

Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
anna meille rauha.

27. Ehtoollisen vietto

Kutsu

L Autuaita ne, jotka on kutsuttu Karitsan hääaterialle.
Tulkaa, kaikki on jo valmiina.

TAI

L Jeesus sanoo: »Tulkaa minun luokseni,
kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat.
Minä annan teille levon.»

TAI

L Tulkaa, ottakaa vastaan Kristuksen ruumis.
Tulkaa, juokaa kuolemattomuuden lähteestä.

Ateria (Communio)

Aterian aikana voi olla virsilaulua tai muuta musiikkia.

Leipää jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen ruumis, sinun puolestasi annettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Viiniä jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen veri, sinun puolestasi vuodatettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Päätössanat

Päätössanojen jälkeen ehtoollisastiat peitetään (ja siirretään apupöydälle). Ennen kiitosrukousta (kohta 28) voi olla hiljaisuus.

L Me olemme ottaneet vastaan Herran Jeesuksen Kristuksen.

Hän varjeltiin meidät iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

TAI

L Herramme Jeesuksen Kristuksen ruumis ja veri
kätkeköön henkemme, sielumme ja ruumiimme [, koko olemuksemme,]
iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

28. Kiitosrukous

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:

L Ru - koil - kaam - me.

Taivaallinen Isä, me kiitämme sinua ehtoollisen lahjasta,
jolla vahvistat uskoamme sinuun.

Kiitämme sinua Pyhästä Hengestäsi,
jonka annat meille tehtäviimme kirkossa ja maailmassa.

Kiitos, että lähetät väkeä elonkorjuuseesi.

Suo, että sovituksen sanomaa julistettaisiin kaikkialla.

Anna meidän kerran päästä valtakuntasi iloon.

Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

Sävelmäsarjat 1–3:

S Aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

S Aa - men, aa - men.

V Päätös

29. Ylistys

Ylistyksenä voidaan käyttää myös virttä (esimerkiksi 138:5, 329:1, 5, 332:3–4, 333:1, 9, 339:1, 4, paastonaikana esimerkiksi 324:5–6).

Benedicamus

Sävelmäsarjat 1–3:

E Kiit - tä - kään - me Her - ra!

TAI

Sävelmäsarja 4:

E Kiit - tä - kään - me Her - ra!

***S** Jumalalle kiitos. Halleluja!

Paastonaikana tuhkakeskiiviikosta lähtien:

***S** Jumalalle kiitos. Amen.

*30. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

L Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Amen.

Lähetäminen

Kehotus lausutaan juuri ennen lähtemistä.

L/E Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

*31. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Musiikin aikana ristikulkue palaa samassa järjestyksessä kuin tullessa. Seurakuntalaiset voivat liittyä kulkueeseen.

KIRKON VIHKIMINEN

Uusi kirkko vihitaan tai korjattu kirkko otetaan käyttöön sunnuntaina tai muuna pyhäpäivänä vietettävällä messulla (KJ 14:2). Piispa toimittaa kirkon vihkimisen.

Osanottajat tulevat kirkkoon ristikulkueena. Ensimmäisinä saapuvat ristinkantaja ja kynttiläkantajat, viimeisenä tulee piispa. Seurakuntalaiset kantavat kulkueessa kirkkoon sijoitettavat liturgiset esineet (esimerkiksi evankeliumikirjan, kastemaljan, kyntteliköt ja ehtoollisvälineet) ja asettavat ne paikoilleen.

Jos kirkossa on uudet urut, niitä soitetaan ensimmäisen kerran kohdassa 3 (johdantosanat, pyhittäminen ja vihkimisrukous).

Kaavaa käytetään soveltaen myös kappelia, siunauskappelia tai seurakuntataloa vihittäessä, jos siinä pidetään seurakunnan yhteisiä jumalanpalveluksia.

Vihkimisrukous (kohdassa 3) voi olla myös uskontunnustuksen (kohta 16) jälkeen.

I Johdanto ja vihkiminen

*1. Alkuvirsi

Virren sijasta voi olla psalmi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia. Alkumusiikin aikana ristikulkue saapuu kuoriin.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan laulaa tai lausua.

Siunaus

Sävelmäsarjat 1–3:

L I - sän ja + Po - jan ja Py - hän Hen - gen ni - meen.

S Aa - men, aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

L I - sän ja + Po - jan ja Py - hän Hen - gen ni - meen.

S Aa - men, aa - men, aa - men.

Vuorotervehdys

Sävelmäsarjat 1–3:

L (piispa) Her-ran rau - ha ol-koon tei - dän kans-san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

Sävelmäsarja 4:

L (piispa) Her-ran rau - ha ol-koon tei - dän kans-san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

TAI

Sävelmäsarjat 1-3:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans-san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

Sävelmäsarja 4:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans-san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

3. Johdantosanat, pyhittäminen ja vihkimisrukous

Johdantosanat

Liturgi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavaa:

L Rakkaat seurakuntalaiset. Olemme kokoontuneet viettämään [ensimmäistä] messua tässä

uudessa (korjauksen jälkeen käyttöön otettavassa) X:n kirkossa. Raamatussa meitä kehoitetaan ottamaan kiittäen vastaan kaikki, minkä Jumala on luonut. Näin teemme, kun kirkko vihitään käyttöön. Se erotetaan seurakunnan jumalanpalveluspaikaksi ja pyhitetään Jumalan sanalla ja rukouksella. Kirkko on taivasten valtakunnan merkki ja Jumalan kansan lepopaikka.

Seurakunta kokoontuu kirkkoon kuulemaan Jumalan sanaa sekä viettämään ehtoollista, rukoilemaan, kiittämään ja ylistämään Jumalaa. Täällä toimitetaan pyhä kaste, konfirmoidaan rippikoulun käyneet, vihitään morsiusparit kristilliseen avioliittoon ja siunataan haudan lepoon ajasta ikuisuuteen kutsutut. Täällä Jumala on meidän keskellämme ja lähestyy meitä sanassa ja sakramenteissa.

Pyhittäminen

Avustajat lukevat raamatuntekstejä.

L Uudessa testamentissa seurakuntaa kuvataan elävien kivien temppeliksi. Kuulkaamme Jumalan sanaa.

– Ef. 2:20–22

Vastauksena voi olla kirkon vihkimisen laulun »Temppeliinsä Herran kansa» ensimmäinen säkeistö (ks. Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin) tai virsi.

L Olkoon tämän kastemaljan vesi pelastuksen lähde, kun pyhän kasteen sakramentti toimitetaan Kristuksen käskyn mukaan. Kuulkaamme Jumalan sanaa.

– Matt. 28:18–20 tai Room. 6:3–4

Lukemisen jälkeen joku avustajista voi kaataa veden kastemaljaan ja/tai sytyttää kastemaljan lähelle kynttilän.

Vastauksena voi olla kirkon vihkimisen laulun »Temppeliinsä Herran kansa» toinen säkeistö (ks. Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin) tai virsi.

L Kuulukoon tästä saarnatuolista armon ja totuuden sana kirkkaana, niin että se herättäisi kuulijat synnin unesta, vapauttaisi syyllisyydestä ja auttaisi meitä vaeltamaan kohti taivaan kotia. Kuulkaamme Jumalan sanaa.

– Room. 10:17, 2. Kor. 4:5, Hepr. 4:12 tai 1. Piet. 2:2

Lukemisen jälkeen joku avustajista voi sytyttää saarnatuolissa olevan kynttilän.

Vastauksena voi olla kirkon vihkimisen laulun »Temppeliinsä Herran kansa» kolmas säkeistö (ks. Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin) tai virsi.

L Olkoon tämä alttari Jumalan perheen yhteinen pöytä, jonka äärellä seurakunta ottaa vastaan Kristuksen ruumiin ja veren. Kuulkaamme Jumalan sanaa.

– 1. Kor. 10:16–17

Lukemisen jälkeen joku avustajista sytyttää alttarikynttilät.

Vastauksena voi olla kirkon vihkimisen laulun »Temppeliinsä Herran kansa» neljäs säkeistö (ks. Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin) tai virsi.

L Täyttäköön laulu ja soitto tämän Herran huoneen, niin että seurakunta ylistäisi koko sydämestään Jumalaa, saisi avun ahdistukseen ja ilon elämäänsä. Kuulkaamme Jumalan

sanaa.

– Ps. 92:2–4, Ef. 5:19–20 tai Kol. 3:16–17

Vastauksena voi olla kirkon vihkimisen laulun »Temppeliinsä Herran kansa» viides säkeistö (ks. Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin) tai virsi tai soitinmusiikkia.

L Kaikukoot kirkonkellot yli tämän tienoon kutsuen sen asukkaita yhteiseen jumalanpalvelukseen, jossa he kohtaavat sanassa ja sakramenteissa Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen. Kuulkaamme Jumalan sanaa.

– Ps. 48:10–11

Lukemisen jälkeen soitetaan kirkonkelloja.

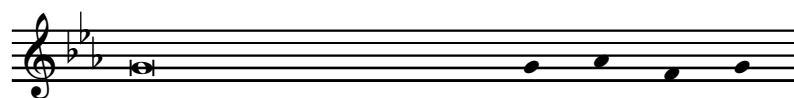
*Vihkimisrukous

Vihkimisrukous voi olla myös uskontunnustuksen (kohta 16) jälkeen.

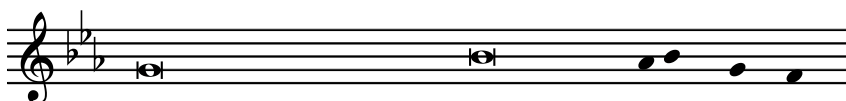
Vuororukous

Vuororukous voidaan lausua tai laulaa.

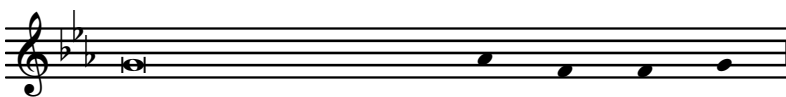
Sävelmäsarjat 1–3:

P/E Ylistetty olet sinä, Herra, meidän Ju - ma - lam - me,

S sinun on kaikki, mitä on taivaassa ja maan pääl-lä.

P/E Siunattu olkoon Herran nimi nyt ja ai - na,

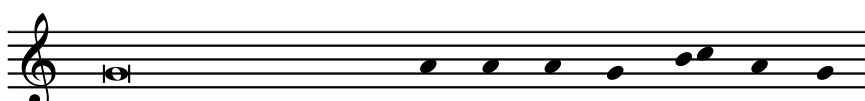
S kaikukoon Herran ni - men y - lis - tys.

TAI

Sävelmäsarja 4:

P/E Ylistetty olet sinä, Herra, meidän Ju - ma - lam - me,

S sinun on kaikki, mitä on tai-vaas-sa ja maan pääl-lä.

P/E Siunattu olkoon Herran nimi nyt ja ai - na,

S kaikukoon Her - ran ni - men y - lis - tys.

Rukous

L Siunatkoon kolmiyhteinen Jumala, Isä ja + Poika ja Pyhä Henki, tämän – – kirkon ja kaikki, jotka tänne tulevat, ja olkoon tämä kirkko pyhitetty Jumalan huoneeksi ja seurakunnan kodiksi.

S Aamen.

L Rukoilkaamme.

Jumala, Isämme. Me kiitämme sinua tästä kirkosta, rukouksen, hiljaisuuden ja ylistyksen paikasta. Kiitämme kasteen lahjasta, jossa annat meille armosi. Kiitämme sanastasi, joka tuo meille pelastuksen toivon. Kiitämme ehtoollisen sakramentista, jossa tulemme osallisiksi Kristuksen ruumiista ja verestä. Kiitämme musiikista, jolla voimme ylistää sinua. Kiitämme iankaikkisen elämän toivosta, jota kellot kuuluttavat.

Pyhä, kolmiyhteinen Jumala. Sinä olet kaiken alku ja päämäärä ja sinä pidät kaiken voimassa. Kiitos ja ylistys sinulle Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme nimessä.

S Aamen.

TAI

L Rukoilkaamme Jumalan siunausta tälle kirkolle.

Kaikkivaltias, iankaikkinen Jumala. Sinä asut valossa, jonne yksikään ihminen ei voi tulla. Sinä et asu käsin tehdyssä temppelissä, vaan taivas on sinun istuimesi ja maa jalkojesi koroke. Taivasten taivaatkaan eivät ole sinulle kyllin avarat. Kuitenkin olet luvannut olla omiesi luona joka päivä.

Me rukoilemme sinua: Siunaa meitä ja kaikkia, jotka kokoontuvat tänne. Kuule rukoukset, jotka seurakuntasi täällä kantaa eteesi. Anna seurakuntasi tuntea täällä sinun läsnäoloasi niin, että elämäämme hallitsee Jumalan lasten rauha ja turvallisuus.

Tee tämä kirkko X:n seurakunnalle rakkaaksi paikaksi. Anna armosi, niin että sanaasi julistetaan täällä puhtaasti ja sakramentit toimitetaan oikein.

Johdata meidät tämän elämän jälkeen luoksesi taivaan kirkkauteen, niin että voisimme yhdessä taivaan enkelien ja kaikkien pyhien kanssa liittyä taivaalliseen jumalanpalvelukseen ja ylistää sinua lakkaamatta. Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

S Aamen.

L Siunatkoon kolmiyhteinen Jumala, Isä ja (✝) Poika ja Pyhä Henki, tämän – – kirkon ja kaikki, jotka tänne tulevat, ja olkoon tämä kirkko pyhitetty Jumalan huoneeksi ja seurakunnan kodiksi.

S Aamen.

4. Yhteinen rippi

Kehotussanat

Kehotussanat voivat olla myös vapaamuotoiset.

Jumala on meitä kohtaan hyvä ja armollinen. Hän kutsuu meitä, kun käännyimme pois hänestä. Hän etsii meitä, kun eksymme. Tässä kirkossa saamme tulla rohkeasti ja luottavaisesti hänen eteensä ja tunnustaa hänelle syntimme ja syyllisyytemme [yhteen ääneen] näin sanoen:

Synnintunnustus

Synnintunnustus voidaan lukea yhteen ääneen. Sen ajaksi voidaan polvistua. Synnintunnustus on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella. Synnintunnustukseen voi sisältyä hiljaista rukousta, johon kehoitetaan esimerkiksi: Kuule myös hiljainen anteeksipyyntöni.

Synnintunnustuksena voidaan käyttää myös virttä.

Vaihtoehtoisia synnintunnustuksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Laupias Jumala, rakas taivaallinen Isä.
Me tunnustamme sinulle syntimme,
joilla olemme ansainneet vihasi ja rangaistuksesi.
Katso armollisesti meihin
ja anna meille syntimme anteeksi rakkaan Poikasi,
Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen tähden.

Synninpäästö

Synninpäästön aamen voidaan laulaa tai lausua.

Vaihtoehtoisia synninpäästöjä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Kaikkivaltias, armollinen Jumala
on suuressa laupeudessaan armahtanut meitä.
Poikansa Jeesuksen Kristuksen tähden
hän antaa meille synnit anteeksi
ja lahjoittaa elämän ja autuuden.
»Jumala on rakastanut maailmaa niin paljon,
että antoi ainoan Poikansa,
jottei yksikään, joka häneen uskoo,
joutuisi kadotukseen, vaan saisi iankaikkisen elämän.»

S Aamen.

Kiitosrukous

Kiitosrukous voidaan lukea yhteen ääneen.

Vaihtoehtoisia kiitosrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Jumala, Isämme,
me kiitämme sinua siitä,
että Jeesus Kristus on avannut tien sinun luoksesi.
Vahvista uskoamme, lisää toivoamme
ja uudista rakkauttamme.

S Aamen.

5. Päivän psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän psalmia tai jotain seuraavista psalmeista: 100, 104:1–5, 27–28, 105:1–4, 111:1–4.

Mikäli alkuvirren (kohta 1) sijasta on käytetty psalmia, jätetään tämä kohta pois.

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä ja psalmin kertosäkeitä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Se jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Ilo valtasi minut, kun kuulin sanan:
Me lähdemme Herran huoneeseen!

Ps. 122:1

TAI

Onnellisia ne, jotka saavat voimansa sinusta.

Ps. 84:6

Psalmi

Kuinka ihanat ovat sinun asuinsijasi, Herra Sebaot!

Minun sydämeni näantyy kaipauksesta,
kun se ikävöi Herran temppelin esipihoille.

Minun sieluni ja ruumiini kohottaa riemuhuudon,
kun tulen elävän Jumalan eteen.

Herra Sebaot, minun kuninkaani ja Jumalani!

Sinun alttarisi luota on varpunenkin löytänyt kodin,
pääskynen pesäpaikan, jossa se kasvattaa poikasensa.

Miten onnellisia ovatkaan ne,
jotka saavat asua sinun huoneessasi!
He ylistävät sinua alati.

Onnellisia ne, jotka saavat voimansa sinusta,
ne, jotka kaipaavat pyhälle matkalle.

Kun he kulkevat vedettömässä laaksossa,
sinne puhkeaa virvoittava lähde,
ja sade antaa heille siunauksensa.

Askel askeleelta heidän voimansa kasvaa,
ja he saapuvat Siioniin Jumalan eteen.

Ps. 84:2–8

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

6. Herra, armahda (Kyrie)

VAIHTOEHTO A

Kyrie-litania

Kyrie-litania voidaan laulaa tai lukea.

Vaihtoehtoisia Kyrie-litatioita ja litaniasävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

- E** Rukoilkaamme Herraa,
joka hyvydessään jakaa lahjojaan,
että hän ravitsisi meitä täällä sanallaan ja sakramenteillaan.
[Rukoilkaamme Herraa.]
- S** Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]
- E** Rukoilkaamme Herraa,
joka rakkaudessaan lähetti Poikansa,
että me hänen esimerkkinsä mukaan palvelisimme täällä toisiamme.
[Rukoilkaamme Herraa.]
- S** Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]
- E** Rukoilkaamme Herraa,
joka Hengellään rakentaa kirkkoaan,
että yhteys Kristukseen ja toisiimme täällä vahvistuisi.
[Rukoilkaamme Herraa.]
- S** Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

VAIHTOEHTO B

Herra, armahda

- S** Herra, armahda meitä.
Kristus, armahda meitä.
Herra, armahda meitä.

*7. Kunnia (Gloria) ja kiitosvirsi Pyhälle Kolminaisuudelle

Kunnia ja kiitosvirsi jätetään pois paastonaikana (tuhkakeskiiviikosta lähtien) ja adventtiaikana (1. adventtisunnuntain jälkeisestä maanantaista lähtien).

Kunnia

Sävelmäsarjat 1–3:

E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 3:

E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 4:

E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 4:

E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

S maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.

Kiitosvirsi

Kiitosvirtenä käytetään ensisijaisesti Laudamusta. Laudamuksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Voidaan käyttää myös seuraavia Pyhälle Kolminaisuudelle omistettuja virsiä: 126, 128:2–4, 129–133, 135, 277:5, 325:1, 4, 328, 334:1, 5–8. Vaihtoehtoisia kiitosvirsiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Laudamus

S Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.

E Me tuomme sinulle kiitoksen
suuren kunniasi tähden.
Herra Jumala, taivaallinen kuningas,
Jumala, Isä, Kaikkivaltias!

[**S** Me kiitämme, me kunnioitamme,

me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Herra, Jumalan ainoa Poika, Jeesus Kristus.
Herra Jumala, Jumalan Karitsa, Isän Poika,
joka kannat maailman synnin,
armahda meitä,
joka kannat maailman synnin,
ota vastaan rukouksemme,
joka istut Isän oikealla puolella,
armahda meitä.

[S Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Sinä yksin olet pyhä,
sinä yksin olet Herra,
sinä yksin olet korkein,
Jeesus Kristus,
Pyhän Hengen kanssa
Isän Jumalan kunnia.

S Amen.

8. Päivän rukous

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän rukousta.

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:

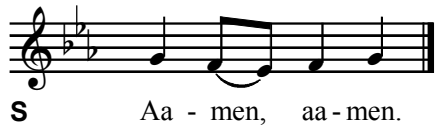

L Ru - koil - kaam - me.

Armollinen Jumala, rakas taivaallinen Isä.
Sinä kokoat yhä uudestaan seurakuntasi
ja palvelet sitä sanalla ja pyhillä sakramenteilla.
Me kiitämme sinua siitä ja rukoilemme:
Varjele seurakuntaasi,
niin että evankeliumia julistetaan aina puhtaasti.
Vahvista seurakuntaasi palvelemaan kaikkia ihmisiä
ja todistamaan sinusta tässä maailmassa.
Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen,
meidän Herramme kautta,
joka sinun ja Pyhän Hengen kanssa

elää ja hallitsee iankaikkisesti.

Sävelmäsarjat 1–3:

Sävelmäsarja 4:

II Sana

9. Ensimmäinen lukukappale

1. Kun. 8:22–23a, 27–29, 2. Aikak. 7:15–16, Jes. 66:1–2 tai kirkkovuoden ajankohdan mukainen ensimmäinen lukukappale.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[E Tämä on Jumalan sana.

S Jumalalle kiitos.]

10. Vastaus

Vastauksena voi olla psalmi, virsi (esimerkiksi 148:2–3 tai 255:1–2), laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä.

11. Toinen lukukappale

Ap. t. 2:46–47, Room. 10:13–17, 1. Piet. 2:4–5 tai kirkkovuoden ajankohdan mukainen toinen lukukappale.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[E Tämä on Jumalan sana.

S Jumalalle kiitos.]

12. Päivän virsi eli graduaali (Graduale)

Virsi 195, 196, 200 tai jokin kirkkovuoden ajankohdan mukaisista päivän virsistä. Voidaan käyttää myös laulua »Kun Hengen tuuli tuulee» (ks. Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin).

*13. Evankeliumi

Evankeliumi ilmoitetaan sanomalla esimerkiksi: Nouskaamme kuulemaan pyhää evankeliumia.

Evankeliumin lukemisen edellä ja/tai sen jälkeen voidaan laulaa halleluja. Evankeliumia edeltävään hallelujalauluun voidaan liittää hallelujasäe (ks. Evankeliumikirja). Hallelujalaulun ja hallelujasäkeen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Halleluja jätetään pois paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien. Tällöin hallelujalaulun sijasta voidaan käyttää psalmilauseetta (ks. Evankeliumikirja). Psalmilauseen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Evankeliumi tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– evankeliumi

[L/E Tämä on pyhä evankeliumi.

S Ylistys sinulle, Kristus.]

14. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia.

15. Saarna

*16. Uskontunnustus (Credo)

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

S Me uskomme yhteen Jumalaan,
kaikkivaltiaaseen Isään,
taivaan ja maan, kaiken näkyvän ja näkymättömän Luojaan.

Me uskomme yhteen Herraan, Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan,
joka on syntynyt Isästä ennen aikojen alkua,
Jumala Jumalasta,
valo valosta,
tosi Jumala tosi Jumalasta,
syntynyt, ei luotu,
joka on samaa olemusta kuin Isä
ja jonka kautta kaikki on saanut syntynsä,
joka meidän ihmisten ja meidän pelastuksemme tähden astui alas taivaista,
tuli lihaksi Pyhästä Hengestä ja neitsyt Mariasta
ja syntyi ihmiseksi,

ristiinnaulittiin meidän puolestamme Pontius Pilatuksen aikana,
kärsi kuoleman ja haudattiin,
nousi kuolleista kolmantena päivänä, niin kuin oli kirjoitettu,
astui ylös taivaisiin,
istuu Isän oikealla puolella
ja on kirkkaudessa tuleva takaisin tuomitsemaan eläviä ja kuolleita
ja jonka valtakunnalla ei ole loppua.

Me uskomme Pyhään Henkeen,
Herraan ja eläväksi tekijään,
joka lähtee Isästä ja Pojasta,
jota yhdessä Isän ja Pojan kanssa kumarretaan ja kunnioitetaan
ja joka on puhunut profeettojen kautta.
Uskomme yhden, pyhän, yhteisen ja apostolisen kirkon.
Tunnustamme yhden kasteen syntien anteeksiantamiseksi,
odotamme kuolleiden ylösnousemusta
ja tulevan maailman elämää.

17. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia.

18. Yhteinen esirukous

Esirukouksen rakenteesta, sisällöstä ja toteutuksesta ks. Jumalanpalvelusten kirja.

Esirukoukseen liitetään seuraava rukous:

Jumala, sinä olet uskomme perustus ja kutsut meitä yhteyteesi. Me kiitämme sinua [uudesta] kirkostamme. Muista hyvydessäsi kaikkia, jotka työllään, vaivannäöllään ja lahjoillaan ovat olleet rakentamassa ja kaunistamassa tätä kirkkoa.

Tee tämä kirkko ja sen jumalanpalveluselämä meille rakkaaksi. Ravitse täällä uskoamme ja elämäämme. Valaise ja johdata meitä Pyhällä Hengelläsi, niin että elävinä kivinä rakennumme temppeliksesi. Anna meidän tuntea täällä yhteyttä myös taivaallisen seurakuntasi kanssa. Soikoon keskellämme ajasta aikaan sinun ylistyksesi.

III Ehtoollinen

19. Uhrivirsi eli offertorio (Offertorium)

Virren aikana kootaan kolehti ja katetaan ehtoollispöytä. Kolehdin kohde ilmoitetaan ennen virttä. Virren sijasta voi olla kuorolaulu tai soitinmusiikkia. Kolehti voidaan siunata.

20. Ehtoollisrukous (Eukaristinen rukous)

Vuorolaulu

Sävelmäsarjat 1–4:

L Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

L Y - len - tä - kää sy - dä - men - ne.

S Y - len - näm - me sen Her - ran puo - leen.

L Kiit - tä - kääm - me Her - ra, Ju - ma - laam - me.

S Niin on oi - kein ja ar - vol - lis - ta.

Prefaatio

Prefaatio voidaan laulaa tai lukea. Prefaation sävelmä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Prefaation alku

L Totisesti on oikein ja arvollista, että me kiitämme sinua aina ja kaikkialla, pyhä Herra, kaikkivaltias Isä, iankaikkinen Jumala, Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.

Prefaation päätös

Hänet sinä olet korottanut oikealle puolellesi,
ylemmäksi kaikkia valtoja, voimia ja herruuksia.
Hänen lupauksensa mukaan sinä olet vuodattanut Pyhän Hengen,
niin että kaikki kansat ja kielet julistaisivat sinun suuria tekojasi.
Me kiitämme sinua tästä taivaan lahjasta
ja laulamme sinulle ylistystä enkelien ja kaikkien pyhien kanssa:

*Pyhä (Sanctus)

Seurakunta voi seisoa Pyhä-hymnistä Jumalan Karitsa -hymniin.

S Pyhä, pyhä, pyhä Herra Sebaot!

Taivas ja maa on täynnä kirkkauttasi.
Hoosianna korkeuksissa!
Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä.
Hoosianna korkeuksissa!

Rukous ja asetussanat

Rukous ja asetussanat voidaan myös laulaa. Asetussanojen ja päätösylistyksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Vaihtoehtoisia ehtoollisrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Pyhä Isä. Koko luomakunta ylistää sinua, kaiken elämän antajaa. Sinä et hylännyt luotujasi synnin ja kuoleman valtaan, vaan lähetit ainoan Poikasi ihmiseksi, pelastamaan meidät. Me kiitämme sinua lunastuksesta, jonka olet valmistanut meille hänen täydellisellä uhrillaan ristinpuussa. Hän maksoi velkamme ja teki rauhan sinun ja meidän välillemme.

*Herramme Jeesus Kristus, sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
otti leivän, siunasi (✠), mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.*

*Samoin hän otti maljan, kiitti (✠) ja sanoi:
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Niin usein kuin te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.*

Me riemuitsemme kaikesta siitä, mitä Poikasi on puolestamme tehnyt, ja vietämme tätä pyhää ateriaa, jossa tulemme osallisiksi lunastuksen salaisuudesta. Me muistamme hänen kuolemaansa, ylösnousemustaan ja taivaaseen astumistaan. Me odotamme hänen paluutaan kirkkaudessa.

[**S** Me julistamme hänen kuolemaansa.
Me todistamme hänen ylösnousemustaan.
Me odotamme hänen tulemistaan kunniaassa.]

Lähetä Pyhä Henkesi siunaamaan meitä, että ottaisimme uskossa vastaan Poikasi ruumiin ja veren. Yhdistä meidät häneen ja toisiimme. Auta meitä antamaan itsemme eläväksi uhriksi Kristuksessa, sinulle kiitokseksi ja kunniaksi.

Hänen kauttaan, hänen kanssaan ja hänessä
kuuluu sinulle, kaikkivaltias Isä,
Pyhän Hengen yhteydessä
kunnia ja kirkkaus aina ja ikuisesti.

S Aamen.

21. Isä meidän (Pater noster)

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen. Se voidaan myös laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

22. Herran rauha (Pax)

Vuorolaulun jälkeen seurakuntalaisia voidaan kehottaa rauhan toivottamiseen. Tällöin seurakuntalaiset tervehtivät toisiaan ja lausuvat esimerkiksi: Kristuksen rauhaa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Her-ran rau - ha ol-koon tei - dän kans-san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

TAI

Sävelmäsarja 4:

L Her-ran rau - ha ol-koon tei - dän kans-san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

*23. Jumalan Karitsa (Agnus Dei)

Liturgi voi murtaa ehtoollisleivän Jumalan Karitsa -hymnin aikana.

S Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.

Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
anna meille rauha.

24. Ehtoollisen vietto

Kutsu

L Autuaita ne, jotka on kutsuttu Karitsan hääaterialle.
Tulkaa, kaikki on jo valmiina.

TAI

L Jeesus sanoo: »Tulkaa minun luokseni,
kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat.
Minä annan teille levon.»

TAI

L Tulkaa, ottakaa vastaan Kristuksen ruumis.
Tulkaa, juokaa kuolemattomuuden lähteestä.

Ateria (Communio)

Aterian aikana voi olla virsilaulua tai muuta musiikkia.

Leipää jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen ruumis, sinun puolestasi annettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Viiniä jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen veri, sinun puolestasi vuodatettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Päätössanat

Päätössanojen jälkeen ehtoollisastiat peitetään (ja siirretään apupöydälle). Ennen kiitosrukousta (kohta 26) voi olla hiljaisuus.

L Me olemme ottaneet vastaan Herran Jeesuksen Kristuksen.
Hän varjeltiin meidät iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

TAI

L Herramme Jeesuksen Kristuksen ruumis ja veri
kätkeköön henkemme, sielumme ja ruumiimme [, koko olemuksemme,]
iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

25. Kiitosrukous

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:

L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:

L Ru - koil - kaam - me.

Jumala, me kiitämme sinua ehtoollisen lahjasta,
jolla vahvistat uskoamme sinuun.
Me kiitämme sinua tästä [uudesta/korjatusta] kirkosta,
jossa sinä itse olet läsnä ja ravitset meitä
sanallasi ja pyhillä sakramenteilla.
Auta meitäkin palvelemaan toisiamme
ja säilyttämään yhteys sinuun ja toinen toiseemme.
Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen,
meidän Herramme tähden,
joka sinun ja Pyhän Hengen kanssa
elää ja hallitsee aina ja ikuisesti.

Sävelmäsarjat 1–3:

S Aa - men, aa - men.

Sävelmäsarja 4:

S Aa - men, aa - men.

IV Päätös

26. Ylistys

Ylistyksenä voidaan käyttää myös virttä (esimerkiksi 138:5, 329:1 ja 5, 332:3–4, 333:1, 9, 339:1, 4, paastonaikana esimerkiksi 324:5–6).

Benedicamus

Sävelmäsarjat 1–3:

E Kiit - tä - kääm - me Her - raal!

TAI

Sävelmäsarja 4:

E Kiit - tä - kääm - me Her - raal!

*S Jumalalle kiitos. Halleluja!

Paastonaikana tuhkakeskiiviikosta lähtien:

*S Jumalalle kiitos. Aamen.

*27 Siunaus

L Rakkaat seurakuntalaiset. Olemme Jumalan sanalla ja rukouksella pyhittäneet tämän kirkon jumalanpalveluskäyttöön. Se on nyt Jumalalle pyhitetty huone, eikä sitä pidä käyttää sellaisiin tarkoituksiin, jotka eivät sovellu sen pyhyteen.

Meidän jumalanpalveluksemme tässä kirkossa ennakoi taivaallista jumalanpalvelusta. Muistakaamme Jumalan lupausta: »Katso, Jumalan asuinsija ihmisten keskellä! Hän asuu heidän luonaan, ja heistä tulee hänen kansansa. Jumala itse on heidän luonaan, ja hän pyyhkii heidän silmistään joka ainoan kyneleen. Kuolemaa ei enää ole, ei murhetta, valitusta eikä vaivaa, sillä kaikki entinen on kadonnut.» (Ilm. 21:3–4.)

Siunaus voidaan myös laulaa.

Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

Lähetäminen

Kehotus lausutaan juuri ennen lähtemistä.

L/E Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

*28. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Musiikin aikana ristikulkue palaa samassa järjestyksessä kuin tullessa. Seurakuntalaiset voivat liittyä

kulkeeseen.

HAUTAUSMAAN TAI SIUNAUSKAPPELIN VIHKIMINEN

Hautausmaan ja/tai siunauskappelin vihkimisen (KJ 17:3) toimittaa piispa tai hänen määräämänsä pappi.

1. Alkuvirsi

Virren sijasta voi olla psalmi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

2. Johdanto

Alkusiunaus

Alkusiunaus voidaan laulaa tai lausua.

Sävelmäsarjat 1–3:

L I - sän ja + Po - jan ja Py - hän Hen - gen ni - meen.

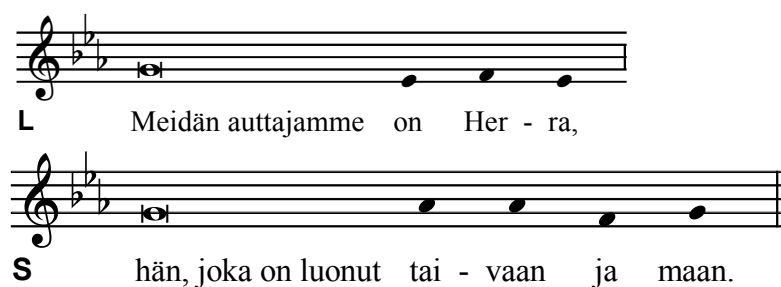
S Aa - men, aa - men, aa - men.

L Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

TAI

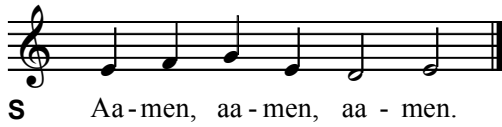

L Meidän auttajamme on Her - ra,

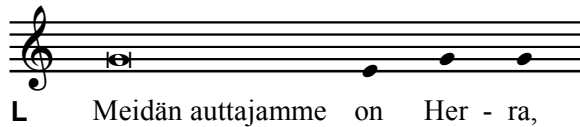
S hän, joka on luonut tai - vaan ja maan.

TAI

Sävelmäsarja 4:

TAI

Johdantosanat

Liturgi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavaa:

L Rakkaat seurakuntalaiset. Olemme kokoontuneet vihkimään tätä uutta hautausmaata/siunauskappelia (korjauksen jälkeen käyttöön otettavaa siunauskappelia). Raamatussa meitä kehoitetaan ottamaan kiittäen vastaan kaikki, minkä Jumala on luonut. Näin teemme, kun tämä hautausmaa/siunauskappeli pyhitetään Jumalan sanalla ja rukouksella.

3. Psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän psalmia tai muuta psalmia.

Mikäli alkuvirren (kohta 1) sijasta on käytetty psalmia, jätetään tämä kohta pois.

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä ja psalmin kertosäkeitä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Se jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Hautausmaata vihittäessä.

Antifoni

Jumalan edessä mieleni hiljenee,

hän antaa minulle avun.

Ps. 62:2

Psalmi

Jumala, pidä minusta huoli,
sinuun minä turvaan.

Minä kiitän Herraa, hän neuvoo minua,
yölläkin kuulen sisimmässäni hänen äänensä.

Minä pysyn aina lähellä Herraa.

Kun hän on oikealla puolellani, minä en horju.

Minun sydämeni iloitsee, mieleni riemuitsee,
minun ruumiini ei pelkoa tunne.

Sinä et hylkää minun sieluani tuonelaan,

et anna palvelijasi joutua kuoleman valtaan.

Sinä osoitat minulle elämän tien,
sinun lähelläsi on ehtymätön ilo,
sinun oikealla puolellasi ikuinen onni.

Ps. 16:1, 7–11

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle

ja Pyhälle Hengelle,

niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

Siinauskappelia vihittäessä.

Antifoni

Jumalan edessä mieleni hiljenee,
hän antaa minulle avun.

Ps. 62:2

Psalmi

Jumala on kallio, hän on minun pelastukseni,
hän on linnani, minä en horju.

Hiljene, sieluni, Jumalan edessä!

Hän antaa minulle toivon.

Hän on kallio, hän on minun pelastukseni,

hän on linnani, minä en horju.

Jumalassa on pelastukseni ja kunniani.

Hän on luja kallio, hänessä on turvani.

Ps. 62:3, 6–8

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle

ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

4. Raamatunluku

Avustajat lukevat raamatun tekstejä.

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatun tekstejä.

Raamatun lukua voi seurata hiljainen mietiskely.

Hautausmaata vihittäessä.

Job 19:25–27

Minä tiedän, että lunastajani elää.
Hän sanoo viimeisen sanan maan päällä.
Ja sitten, kun minun nahkani on riekaleina
ja lihani on riistetty irti,
minä saan nähdä Jumalan,
saan katsella häntä omin silmin,
ja silmäni näkevät: hän ei ole minulle outo!
Tätä minun sydämeni kaipaa.

Jes. 40:6–8

Ääni sanoo:
– Julista!
Ja minä kysyn:
– Mitä minun pitää julistaa?
– Ihminen on kuin ruoho,
ihmisen kauneus kuin kedon kukka!
Ruoho kuivuu, kukka lakastuu,
kun Herran henkäys koskettaa sitä.
Niin! Ruohoa ovat ihmiset.
Ruoho kuivuu, kukka lakastuu,
mutta meidän Jumalamme sana pysyy iäti.

Jes. 65:17–18

Katso, minä luon uuden taivaan
ja uuden maan.
Menneitä ei enää muistella,
ne eivät nouse mieleen.
Ei, vaan te saatte iloita ja riemuita aina ja ikuisesti
siitä, mitä minä luon.

1. Kor. 15:41–43

Auringolla on oma loistonsa, kuulla omansa ja tähdillä omansa, ja toinen tähti loistaa toista kirkkaammin. Samoin tapahtuu kuolleiden ylösnousemuksessa. Se, mikä kylvetään katoavana, nousee katoamattomana. Mikä kylvetään vähäpätöisenä, nousee kirkkaana. Mikä kylvetään heikkona, nousee täynnä voimaa.

Hepr. 4:9–11

Jumalan kansalla on siis yhä sapattijuhla edessään. Se, joka pääsee levon maahan, saa levätä kaikkien töidensä jälkeen niin kuin Jumalakin työnsä tehtyään. Pyrkikäämme siis kaikkiin voimin tuohon lepoon.

Joh. 5:24–29

Jeesus sanoo:

»Totisesti, totisesti: se, joka kuulee minun sanani ja uskoo minun lähettäjäni, on saanut ikuisen elämän. Hän ei joudu tuomittavaksi, vaan hän on jo siirtynyt kuolemasta elämään. Totisesti, totisesti: tulee aika – ja se on jo nyt – jolloin kuolleet kuulevat Jumalan Pojan äänen. Ne, jotka sen kuulevat, saavat elää, sillä Isä, elämän lähde, on tehnyt myös Pojasta elämän lähteen. Isä on myös antanut hänelle tuomiovallan, koska hän on Ihmisen Poika. Älkää ihmetelkö tätä! Tulee aika, jolloin kaikki, jotka lepäävät haudoissaan, kuulevat hänen äänensä. He nousevat haudoistaan – hyvää tehneet elämän ylösnousemukseen, pahaa tehneet tuomion ylösnousemukseen.»

Siunauskappelia vihittäessä.

2. Kor. 4:18–5:5

Me emme kiinnitä katsettamme näkyvään vaan näkymättömään, sillä näkyvä kestää vain aikansa mutta näkymätön ikuisesti.

Me tiedämme, että vaikka tämä meidän maallinen telttamajamme puretaankin, Jumalalla on taivaassa meitä varten ikuinen asunto, joka ei ole ihmiskätten työtä. Täällä ollessamme me huokailemme ja kaipaamme päästä pukeutumaan taivaalliseen asumme, sillä sitten kun olemme pukeutuneet siihen, emme jää alastomiksi. Me, jotka vielä asumme tässä majassamme, huokailemme ahdistuneina. Emme haluaisi riisuutua vaan pukeutua uuteen asuun, niin että elämä kätkeisi sisäänsä sen, mikä on kuolevaista. Juuri tähän Jumala on valmistanut meidät, ja vakuudeksi hän on antanut meille Hengen.

Ilm. 7:9–10, 13–17

Tämän jälkeen näin suuren kansanjoukon, niin suuren, ettei kukaan kyennyt sitä laskemaan. Siinä oli ihmisiä kaikista maista, kaikista kansoista ja heimoista, ja he puhuivat kaikkia kieliä. He seisoivat valtaistuimen ja Karitsan edessä yllään valkeat vaatteet ja kädessään palmunoksa ja huusivat kovalla äänellä:

– Pelastuksen tuo meidän Jumalamme,
hän, joka istuu valtaistuimella,
hän ja Karitsa!

Yksi vanhimmista kysyi minulta: »Keitä nämä valkeavaatteiset ovat? Mistä he ovat

tulleet?» Minä vastasin: »Herra, sinä sen tiedät.» Hän sanoi minulle:

– Nämä ovat päässeet suuresta ahdingosta.
He ovat pesseet vaatteensa
ja valkaisseet ne Karitsan veressä.
Sen tähden he ovat Jumalan valtaistuimen edessä
ja palvelevat häntä hänen pyhäkössään
päivin ja öin,
ja hän, joka istuu valtaistuimella,
on levittänyt telttansa heidän ylleen.
Nälkä ei heitä enää vaivaa, ei jano,
enää ei heitä polta aurinko
eikä paahtava helle.
Karitsa, joka on valtaistuimen edessä,
kaitsee heitä
ja vie heidät elämän veden lähteille,
ja Jumala pyyhkii heidän silmistään
kaikki kyyneleet.

Joh. 14:1–6

Jeesus sanoo:

»Älköön sydämenne olko levoton. Uskokaa Jumalaan ja uskokaa minuun. Minun Isäni kodissa on monta huonetta – enhän minä muuten sanoisi, että menen valmistamaan teille asuinsijan. Minä menen valmistamaan teille sijaa mutta tulen sitten takaisin ja noudan teidät luokseni, jotta saisitte olla siellä missä minä olen. Te tiedätte kyllä tien sinne minne minä menen.»

Tuomas sanoi hänelle: »Herra, emme me tiedä, minne sinä menet. Kuinka voisimme tuntea tien?» Jeesus vastasi: »Minä olen tie, totuus ja elämä. Ei kukaan pääse Isän luo muuten kuin minun kauttani.»

5. Vastaus

Vastauksena voi olla psalmi, virsi, laulu tai soitinmusiikkia.

6. Puhe

7. Virsi

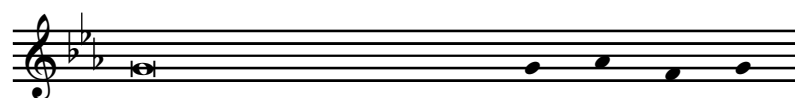
8. Rukousjakso

***Vihkimisrukous**

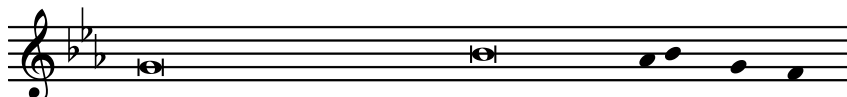
Vuororukous

Vuororukous voidaan lausua tai laulaa.

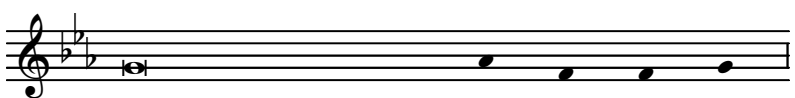
Sävelmäsarjat 1–3:

P/E Ylistetty olet sinä, Herra, meidän Ju - ma - lam - me,

S sinun on kaikki, mitä on taivaassa ja maan pääl-lä.

P/E Siunattu olkoon Herran nimi nyt ja ai - na,

S kaikukoon Herran ni - men y - lis - tys.

TAI

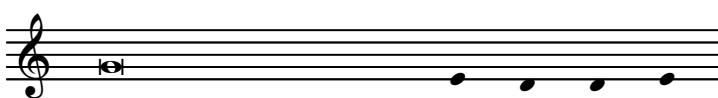
Sävelmäsarja 4:

P/E Ylistetty olet sinä, Herra, meidän Ju - ma - lam - me,

S sinun on kaikki, mitä on tai-vaas-sa ja maan pääl-lä.

P/E Siunattu olkoon Herran nimi nyt ja ai - na,

S kaikukoon Her - ran ni - men y - lis - tys.

L Siunatkoon kolmiyhteinen Jumala, Isä ja (†) Poika ja Pyhä Henki, tämän hautausmaan/siunauskappelin rauhan, lohdutuksen ja toivon paikaksi.

S Aamen.

L Rukoilkaamme.

Herra, meidän Jumalamme.

Sinulle kaikki elävät, ja sinun uskollisuutesi pysyy polvesta polveen.

Me rukoilemme sinua:

Anna tämän hautausmaan/siunauskappelin olla meille paikka,
jossa voimme surun, luopumisen ja kuoleman hetkellä
jättäytyä sinun armosi varaan.
Me kiitämme sinua kaikista niistä ihmisistä,
jotka ovat olleet suunnittelemassa, rakentamassa ja kaunistamassa
tätä hautausmaata/siunauskappelia.
Auta meitä vaalimaan tätä paikkaa rakkaudella ja kunnioituksella,
niin että se todistaisi ikuisesta uskollisuudestasi.
Anna rauhasi niille, jotka lasketaan tähän hautausmaahan (siunataan tässä kappelissa)
odottamaan ylösnousemuksen aamua,
ja anna ikuisen valosi loistaa heille.
Lohduta niitä, jotka muistavat täällä rukouksin läheisiään.
Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen,
meidän Herramme tähden.

S Aamen.

Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen. Se voidaan myös laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

Kiitosvirsi

Voidaan käyttää esimerkiksi seuraavia virsiä: 194:1–3, 199, 329, 330:1, 6, 339:2, 629:4, 8, 9.

9. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

L Rakkaat seurakuntalaiset. Olemme nyt Jumalan sanalla ja rukouksella vihkineet tämän hautausmaan/siunauskappelin. [Muistakaamme Jumalan lupausta: »Katso, Jumalan asuinsija ihmisten keskellä! Hän asuu heidän luonaan, ja heistä tulee hänen kansansa.

Jumala itse on heidän luonaan, ja hän pyyhkii heidän silmistään joka ainoan kyyneseen. Kuolemaa ei enää ole, ei murhetta, valitusta eikä vaivaa, sillä kaikki entinen on kadonnut.»
(Ilm. 21:3–4.)]

Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✝ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

10. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

**LAULUJA VIHKIMISIIN,
VIRKAAN ASETTAMISIIN
JA TEHTÄVÄÄN
SIUNAAMISIIN**

Virkaan asettaminen

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 833.

Lauletaan virren 326 sävelmällä.

Toisinto Pohjanmaalta

1. Las-keu-du tän-ne, Py-hä Hen-ki Her-ran,
ru - ko - uk - sem-me kuu - le jäl-leen ker - ran.
Suo työ-hön kut - su - tul - le siu - na - us,
jaa meil-le lah-jo - je - si rik-ka - us, rik-ka - us.

2. Kun hänet kutsuit työhön kirkossamme
ja palvelemaan seurakunnassamme,
niin anna voimaa työhön arkiseen,
ihmisten kohtaamiseen jokaiseen, jokaiseen.

3. Suo hänen työn ja viran paineet kestää,
lankeamasta sinä vain voit estää.
Lahjoita, Henki, nöyryys, rohkeus,
syytä seurakuntaan rakkaus, rakkaus.

4. Jaa hänen kauttaan sanan lohdutusta,
hänelle anna sanan virvoitusta,
niin että usko meissä vahvistuu
ja liekki rakkauden kirkastuu, kirkastuu.

Pekka Huokuna ja Sakari Häkkinen 2003, muok. Niilo Rauhala 2003

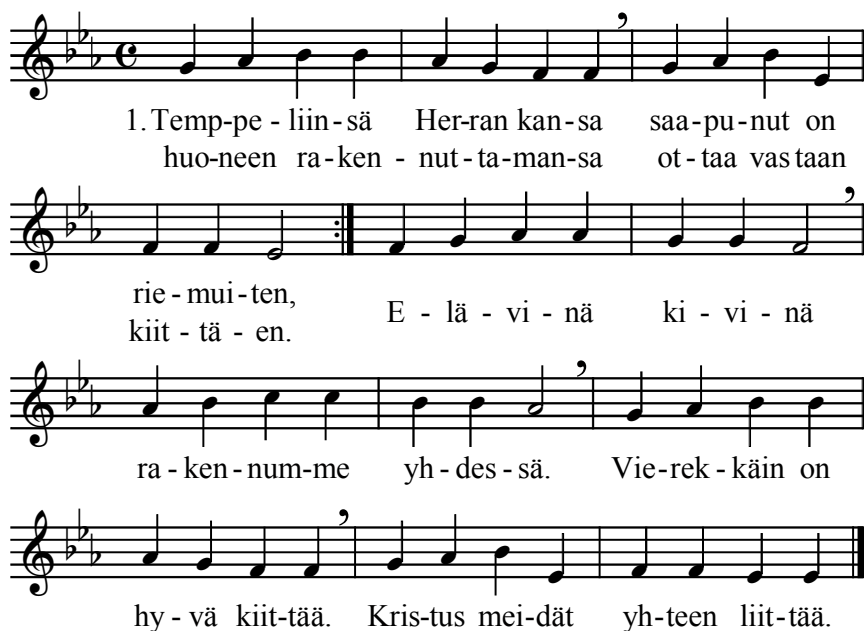
Kirkon vihkiminen

1.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 834.

Lauletaan virren 209 sävelmällä.

Johann Schop 1642

1. Temp-pe - liin-sä Her-ran kan-sa saa-pu-nut on
huo-neen ra-ken - nut-ta-man-sa ot-taa vas-taan
rie-mui-ten, E - lä - vi - nä ki - vi - nä
kiit - tä - en.
ra - ken - num-me yh - des - sä. Vie-rek - käin on
hy - vä kiit-tää. Kris-tus mei-dät yh-teen liit-tää.

2. Kastemaljan kirkas vesi
aina meitä muistuttaa:
meidät otit lapsiksesi,
saamme armon omistaa.
Kastemaljan äärellä,
pelastuksen lähteellä,
Pyhän Hengen voiman saamme.
Kristusta siis palvelkaamme.

3. Sanan valo kutsuvana
täältä aina loistakoon,
totuuden ja armon sana
selkeästi kaikukoon.
Sanallasi kosketa,
uskoamme vahvista.
Sanallasi siunaa meitä
sanoihimme väsyneitä.

4. Alttarille, Jumalamme,
tuomme kiitosuhrimme.
Pöytäsi me tuoda saamme
lahjamme ja puuttemme.
Kristus ehtoollisellaan
tässä ruokkii omiaan.
Synnit maailman hän kantaa,
toivon, rohkeuden antaa.

5. Soitto, laulu ylistäköön
Luoja suurta kunniaa.
Sävel, sointu yhdistäköön
seurakuntaa laulavaa.
Täytä meidät Hengellä,
täytä riemun äänellä.
Anna meidän taivaassasi
laulaa juhlijoukossasi.

Jukka Lehtinen 2000

2.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 835.

Lauletaan virren 323 sävelmällä.

Keskiajalta / Saksassa 1540

1. Kun Hen-gen tuu - li tuu - lee ja ar - mo vir - taa
on Kris - tus kes - kel - läm - me, sa - nal - laan luo hän
pääl - lä maan, Ja kat - so: Laak - sot täyt - tyy, ja
kirk - ko - aan.
vuo - ret a - le - nee, myös vir - rat kor - pi - mait -
ten ne Her - ra tot - te - lee. Ja ar - mah - det - tu
kan - sa vain hän - tä y - lis - tää, kun temp - pe -
lin - sä tääl - lä se Her - ran ni - meen pys - tyt - tää.

2. On seurakunnan Herra
maailman toivo ainoa.
Maa kärsimystään kantaa
ja etsii tietä, toivoa.
Jo kansat kuulla saavat:
tie Jeesus itse on!
Se piirtyy kaaren lailla
myös pilveen ahdingon.
Hän rauhan meille antaa,
ei niin kuin maailma.
Ja rauhan risti loistaa
nyt keskellämme kirkkaana.

3. Maan vilja varttuu, kypsyy,
se nousee päivään auringon.
Ja Herran kansa nostaa
pään pystyyn päällä kallion.
Se lähtee korjuutyöhön,
vie voiton sanomaa.
Näin valkeus on läsnä,
sen kansat nähdä saa.

Hän, pääsiäisen Herra,
on Voitonruhtinas,
hän köyhissään on vahva,
hän heikoissaan on voimakas.

Niilo Rauhala 2001